

378. 246

พ 114 4

ร. 3

ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

มงคล ดินตมุลิก

18 ต.ค. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2535

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

180199

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการการสอบได้พิจารณาบริษัณพันธันันแล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... Ken Orwong ประธาน
(รองศาสตราจารย์กาญจนา ศรีภาพลันธุ์)

..... สุกัญญา อธิพานิช กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุกัญญา คิยะสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบ

..... Ken Orwong ประธาน
(รองศาสตราจารย์กาญจนา ศรีภาพลันธุ์)

..... สุกัญญา อธิพานิช กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุกัญญา คิยะสุวรรณ)

..... Samuel Sornthum กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย รอดโพธิ์ทอง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับบริษัณพันธันันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... สมพร บัวทอง คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่ 6 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2535

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้ความกรุณาอย่างสูงยิ่งของท่านรองศาสตราจารย์
กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุกัญญา ดิยะสุวรรณ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์
สมหมาย รอดโพธิ์ทอง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณายิ่งขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
ไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ รองศาสตราจารย์
ดร.กิตติมา ปรีดีคิลก อาจารย์ ดร.พิชัย บุรณสมบัติ อาจารย์มนัส อารีพงษ์ และ
อาจารย์มงคล การชำนาญ ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือ และให้
การแนะนำในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์อรพินท์ เจียรพะพงษ์ ที่ให้การช่วยเหลือและแนะนำ
เกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ

ขอขอบพระคุณคุณนันทวัน ดินตมุลิก คุณวิโรจน์ ศรีใส คุณปราณี ศรีใส คุณสุพจน์
จันทะวงษ์ และเพื่อน ๆ ที่ได้ให้การช่วยเหลือสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมา

คุณค่าอันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา
ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ช่วยเหลือสนับสนุนและให้การศึกษาแก่ผู้วิจัย

มงคล ดินตมุลิก

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาวิจัย	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	ประวัติของการจัดการศึกษาด้านเอกชนอาชีวศึกษาในประเทศไทย	7
	การอาชีวศึกษา	8
	ความหมายของการนิตศการศึกษา	11
	ความจำเป็นของการนิตศการศึกษา	13
	ความมุ่งหมายของการนิตศการศึกษา	15
	หลักสำคัญของการนิตศการศึกษา	17
	กระบวนการ วิธีการ และ เทคนิค การนิตศการศึกษา	23
	ลักษณะงานนิตศการศึกษา	28
	การพัฒนาหลักสูตรและการใช้หลักสูตร	30
	การจัดการเรียนการสอน	35
	การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน	38
	ปัญหาการนิตศการศึกษาภายในโรงเรียน	40
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	50

3	วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	51
	การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	53
	การสร้างเครื่องมือ	56
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
	การจัดกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	58
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
4	ผลการศึกษาค้นคว้า	60
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการศึกษาข้อมูล	60
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
5	สรุปผลการศึกษา อภิปราย และข้อเสนอแนะ	109
	สรุป	109
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	109
	วิธีการศึกษาค้นคว้า	109
	การวิเคราะห์ข้อมูล	110
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	110
	อภิปรายผล	111
	ข้อเสนอแนะ	122
	บรรณานุกรม	125
	ภาคผนวก	132
	ประวัติย่อผู้วิจัย	143

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
2	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสองกลุ่ม จำแนกตามขนาดโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร	53
3	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
4	จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง ไปและ ได้รับคืนมาจากผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนขนาดกลางและ โรงเรียนขนาดใหญ่	62
5	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดกลาง ในด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครูผู้สอน และของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสองฝ่าย	63
6	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดกลาง ในด้านการจัดการเรียนการสอน ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครูผู้สอน และของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสองฝ่าย	66
7	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดกลาง ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครูผู้สอน และของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสองฝ่าย	70
8	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลสรุปปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดกลาง เป็นรายด้าน ทั้ง 3 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครู และ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	74
9	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดใหญ่ ในด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครูผู้สอน และของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสองฝ่าย	75
10	ค่าสถิติพื้นฐานแสดงปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดใหญ่ ในด้านการจัดการเรียนการสอน ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครูผู้สอน และของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสองฝ่าย	78

11	คำสถิติพื้นฐานแสดงปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดใหญ่ ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครูผู้สอน และของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสองฝ่าย	82
12	คำสถิติพื้นฐานแสดงผลสรุปปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดใหญ่เป็นรายด้านทั้ง 3 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครู และ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	86
13	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและของครูที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ขนาดกลาง ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร	88
14	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและของครูที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ขนาดกลาง ด้านการจัดการเรียนการสอน	90
15	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและของครูที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ขนาดกลาง ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	93
16	สรุปการเปรียบเทียบทัศนะของทั้ง 2 ฝ่ายที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาขนาดกลางแต่ละด้าน ทั้ง 3 ด้าน และโดยรวมทุกด้าน ทั้ง 3 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครู และของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	96
17	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและของครูที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร	97
18	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและของครูที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านการจัดการเรียนการสอน	99
19	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและของครูที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	102
20	สรุปการเปรียบเทียบทัศนะของทั้ง 2 ฝ่ายที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่แต่ละด้าน ทั้ง 3 ด้าน และโดยรวมทุกด้าน ทั้ง 3 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครู และของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	105

21	แสดงการเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดกลาง กับของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดีใหญ่ ตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด	106
22	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานของการศึกษา 9 ข้อ	107

บทนำ

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งสอนวิชาชีพให้กับเยาวชนไทย โดยมุ่งให้เยาวชนมีวิชาชีพเพื่อให้มีงานทำ สถาบันการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้รับการคาดหวังจากรัฐบาลให้ช่วยจัดการศึกษาด้านอาชีพเพราะรัฐบาลไม่สามารถจัดได้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียนทั้งหมดที่ต้องการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2532 : 6)

บทบาทของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาได้มีพัฒนาการมาเป็นลำดับ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2454 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2529 : 25) ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นการก่อตั้งโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ปัจจุบันโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) มีจำนวนทั้งสิ้น 341 โรงเรียน อยู่ในกรุงเทพมหานคร 96 โรงเรียน อยู่ในส่วนภูมิภาค 235 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนจำนวนทั้งสิ้น 188,956 คน ในจำนวนนี้อยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 99,872 คน (สถิติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2532) จะเห็นได้ว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีบทบาทอย่างสำคัญไม่น้อยไปกว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐ ในด้านการผลิตกำลังคนที่มีฝีมือแรงงาน เพื่อตอบสนองความต้องการด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่นโยบายของรัฐบาลมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NICS) ซึ่งย่อมมีความต้องการช่างฝีมือแรงงานระดับต้นและระดับกลางเป็นจำนวนมาก

ปัญหาที่ทุกฝ่ายซึ่งมีหน้าที่บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาได้ตระหนัก และให้ความสนใจ ได้แก่ ความพยายามเพิ่มพูนประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ซึ่งหมายถึง การปรับปรุงคุณภาพของนักเรียนให้เป็นผู้มีความสามารถในด้านทักษะฝีมือแรงงาน มีคุณธรรมในด้านความประพฤติปฏิบัติซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการศึกษา ความพยายามที่จะเพิ่มพูนประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาตามความมุ่งหมายดังกล่าวนี้ มีปรากฏให้เห็นในการรวมตัวกันเป็นสมาคมของโรงเรียน ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีโอกาสร่วมประชุม สัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์การบริหารโรงเรียน ซึ่งในเรื่องนี้ ในหม่ ศิรินาถกุล (2532 : 1) อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความเห็นไว้ว่า ความเจริญก้าวหน้า

ของโรงเรียนอาชีวศึกษาได้เกิดขึ้นมาก เพราะมีความสามัคคีสามารถรวมตัวกันอย่างแน่นเหนียว ทำให้สามารถแก้ปัญหาและวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ที่การอาชีวศึกษาเอกชนประสบได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นโอกาสที่จะพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณภาพตามเป้าหมายสุดท้ายได้ อีกแนวทางหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนก็คือ ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญและความเอาใจใส่กับงานวิชาการ โดยจะต้องเพิ่มความสามารถในการนิเทศและสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนของครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

เมื่อกล่าวถึงหลักการบริหารที่ถูกต้องแล้วจะเห็นว่า งานนิเทศเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากที่ผู้บริหารจำเป็นจะต้องใช้ควบคู่ไปกับการบริหารงาน ไม่ว่าจะเป็นในโรงฝึกงาน โรงผลิตสินค้า โรงเรียน หน่วยงานพยาบาลหรือกรมกองต่าง ๆ ของรัฐบาลหรือเอกชน ต่างก็คาดหวังว่า หลักการนิเทศจะเป็นแนววิธีปฏิบัติขั้นแรกที่จะช่วยควบคุมคุณภาพงานได้อย่างถูกต้อง อันจะนำมาซึ่งผลงานที่พึงปรารถนา (Haimann and Hilgert. 1977 : 1) การนิเทศสมัยใหม่ที่ปฏิบัติกันอยู่ทั้งในหน่วยงานเอกชนและรัฐบาลนั้นเป็นความหวังสำคัญที่จะทำให้เกิดขวัญหรือกำลังใจขึ้นในหมู่ผู้ร่วมงาน ซึ่งในเรื่องนี้ ยอร์จ (George. 1977 : 1) ได้ชี้ให้เห็นว่ากระบวนการนิเทศแบบประชาธิปไตยที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันย่อมเป็นวิธีที่จะทำให้เกิดกำลังใจที่ดีในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน เพราะเหตุว่าการนิเทศแบบนี้ทำให้เกิดการทำงานในบรรยากาศของมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีการเคารพและยกย่องให้เกียรติซึ่งกันและกัน อันจะทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญแห่งความสำเร็จในการทำงาน ดังนั้นหลักสำคัญของการนิเทศการศึกษาดังกล่าวจึง ได้รับการยอมรับในวงการนิเทศการศึกษาโดยทั่วไป

ในการบริหารการศึกษานั้น การนิเทศการศึกษาได้รับการคาดหวังไว้อย่างสูงว่าจะเป็นตัวการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพในการบริหารการศึกษาก็ว่าหน้า สจด์ อุทรานันท์ (2529 : 33-34) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการบริหารงานโดยผ่านกระบวนการนิเทศไว้ว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งผลผลิตทางการศึกษานั้น หากได้ดำเนินการโดยกระบวนการบริหารแต่อย่างเดียว จะได้ผลผลิตและเกิดผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงานในหลายลักษณะ ซึ่งอาจจะได้ผลดีหรือไม่ดีก็ได้ แต่ถ้าหากดำเนินการโดยผ่านกระบวนการนิเทศแล้ว ผลผลิตและผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงานจะเกิดขึ้นในทางที่ดีเท่านั้น แต่โดยลักษณะที่การนิเทศการศึกษาที่ดำเนินการมาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษายังประสบปัญหาอยู่หลายประการทำให้การพัฒนาการเรียนการสอนยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร จากการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่ได้รับจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ผ่านมามาตลอดเวลาดังแต่เริ่มมีโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มีลักษณะ เป็นแบบตรวจตรา มากกว่าการแนะนำช่วยเหลือ

ให้ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น และในบางครั้งยังก่อให้เกิดการเสียชีวิต กำลังใจแก่ครูอีกด้วย และแม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้มองเห็นปัญหาการนิเทศ การศึกษาดังกล่าว และได้ตั้งหน่วยศึกษานิเทศก์ขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2530 แล้วก็ตาม แต่ก็ยังเป็น หน่วยงานใหม่ที่เพิ่งเริ่มจัดระบบและกำลังบุคลากรเท่านั้น ยังไม่สามารถนิเทศการศึกษาให้เกิดผลดี กับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาได้อย่างจริงจัง

อย่างไรก็ตาม ศึกษาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้ร่วมประชุมกับผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เพื่อปรึกษาหารือและให้ข้อเสนอแนะให้โรงเรียนจัดการนิเทศการศึกษาขึ้น ภายในโรงเรียน ซึ่งในเรื่องนี้โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาบางโรงเรียนได้มีการจัดทำกันมาก่อนแล้ว เช่น ได้มีการเข้าเยี่ยมชมชั้นเรียนเพื่อคุณภาพการรั้ว ๆ ไป มีการสังเกตการสอนโดยมุ่งจะพัฒนาการเรียน การสอนให้ดีขึ้น มีการประชุมปรึกษารายบุคคล มีการประชุมครูเพื่อร่วมพิจารณาแก้ปัญหาบางประการ ที่เกิดขึ้น สนับสนุนให้ครูอาจารย์ศึกษาหลักสูตร เอกสารการสอน และหนังสือตำราต่าง ๆ ที่รวบรวม ไว้ไว้ในห้องสมุด มีการจัดอบรมครูภาคครูสอน หรือในช่วงปิดภาคเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ ซึ่งก็นับได้ว่าได้จัดกิจกรรมการนิเทศไปได้มากพอสมควร แต่ก็ยังปรากฏว่า การนิเทศภายในโรงเรียน ยังไม่ประสบผลดีมากนัก กล่าวคือ การเรียนการสอนยังไม่ค่อยก้าวหน้า ครูสอนยังไม่ให้ความสนใจ และความร่วมมือที่จะพัฒนาการสอนและพัฒนาตนเองเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากการนิเทศภายใน โรงเรียนยังมีปัญหา ซึ่งควรจะได้มีการศึกษาสำรวจให้แน่ชัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา การนิเทศภายในให้มีคุณภาพและประสบความสำเร็จได้มากยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป ผู้วิจัยในฐานะที่เป็น ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานกลาง ซึ่งมุ่งหมายจะขยายเป็นโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดใหญ่ต่อไป จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการนิเทศการศึกษากภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดกลางและขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร โดยมุ่งสำรวจทัศนะของกลุ่มบุคคลที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนดังกล่าว ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและคณะครูอาจารย์ เพื่อให้เป็นที่รับทราบและหาทางแก้ไข หรือสนองตอบความต้องการเหล่านั้นในโอกาสต่อไป ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา สารของการนิเทศใน 3 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาและการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งเป็นงานส่วนสำคัญที่สุดของโรงเรียน ทั้งนี้โดยคาดหวังว่า การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ย่อมจะทำให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาการนิเทศให้ตรงกับปัญหาของผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนดังกล่าวตามสภาพความเป็นจริง และขณะเดียวกันก็จะ เป็นการตอบสนองนโยบายของผู้บริหารระดับสูงที่ต้องการให้เกิดการพัฒนา

การเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขึ้นอย่างจริงจัง

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานกลางและขนาดใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารกับของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานกลางและขนาดใหญ่ แต่ละขนาด ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานกลางใหญ่กับของโรงเรียนขนาดกลาง ในกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครตามทัศนะของผู้บริหารและของครูในโรงเรียนดังกล่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในการปรับปรุงพัฒนาการนิเทศการศึกษาภายในของโรงเรียนให้ก้าวหน้า เพื่อเพิ่มพูนคุณภาพนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาได้มากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเฉพาะในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ และมุ่งศึกษาเฉพาะการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนใน 3 ด้าน คือ การพัฒนาและการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 63 คน และครูจำนวน 1,896 คน ซึ่งปฏิบัติงานที่อยู่ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาคีใหญ่และขนาดกลาง ในกรุงเทพมหานคร

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้มาจากกลุ่มประชากรดังกล่าว ในข้อ 2.1 โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสถานภาพของประชากรและตามขนาดของโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาดังนี้

2.2.1 โรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารจำนวน 32 คน และครูจำนวน 125 คน

2.2.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารจำนวน 24 คน และครูจำนวน 195 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็นผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

3.1.2 ขนาดของโรงเรียนแบ่งเป็น ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการศึกษาโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาใน 3 ด้านคือ

3.2.1 การพัฒนาและการใช้หลักสูตร

3.2.2 การจัดการเรียนการสอน

3.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน หมายถึง อุปสรรคและข้อขัดข้องที่ทำให้การปฏิบัติหรือการอำนวยการในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนไม่บรรลุผล

2. การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการ (หรือความพยายาม) ของผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดการร่วมมือกันพัฒนาการเรียนการสอนและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้มุ่งกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษางานนิเทศของโรงเรียนใน 3 ด้าน ได้แก่

2.1 การนิเทศด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรทั้งในด้านจุดมุ่งหมาย หลักการและ โครงสร้างของหลักสูตร การจัดทำแผน การสอน การจัดหา และหรือการจัดทำคู่มือครู การจัดเตรียมสถานที่ ตารางสอน และการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมคุณภาพการสอนของครูให้ก้าวหน้าทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม

2.2 การนิเทศการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้เกิดการร่วมมือกันพัฒนาพฤติกรรม ทักษะและ เทคนิควิธีการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและ อุปกรณ์การสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตลอดจนให้เกิดการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

2.3 การนิเทศการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง การช่วยเหลือส่งเสริมครูให้เกิดการร่วมมือกันปรับปรุงพัฒนาข้อทดสอบ การวัด การเลือกใช่วิธีวัดและประเมินผล (การวิเคราะห์และการวิจัย) การรวบรวมทะเบียนวัดผลและการจัดทำรายงานการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการสอนและแก่ผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น

3. โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา หมายถึง สถาบันการศึกษาของเอกชนที่บดสอนการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 รวมทั้งผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชาที่รับผิดชอบงานวิชาการ

5. ครู หมายถึง ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

6. โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษขนาดกลางและขนาดใหญ่ ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนที่จำแนกเป็น 2 ขนาด ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ซึ่งการจำแนกขนาดจะใช้เกณฑ์การจัดอัตรากำลังของกรมอาชีวศึกษา ซึ่งประกาศใช้ตั้งแต่ 18 มิถุนายน 2530 โดยได้กำหนดไว้ว่า โรงเรียนขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียน 1,500 - 3,000 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียน ตั้งแต่ 3,001 คนขึ้นไป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติของการจัดการศึกษาด้านเอกชนอาชีวศึกษาในประเทศไทย

การเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษาของมนุษย์นั้นกล่าวได้ว่า เป็นการเรียนซึ่งเป็นความจำเป็นสูงสุดของมนุษย์ เพราะมนุษย์ทุกคนต้องมีการประกอบอาชีพจึงจะอาศัยอยู่ในโลกได้ การเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาชีพจึงเป็นการเรียนรู้ก่อนที่จะมีการเรียนรู้ด้านสาขาหนังสือ อาจกล่าวได้ว่า ที่ใดมีคนอยู่ ที่นั่นย่อมมีการประกอบอาชีพและถ่ายทอดอาชีพทุกยุค ทุกสมัย

การศึกษาด้านอาชีวศึกษาในประเทศไทยนั้น ในสมัยเดิมเป็นการศึกษานอกระบบ คือ ผูกกันตามบ้าน วัด และตามตระกูลต่าง ๆ และรู้จักค้าขายมาเป็นเวลานานแล้ว ดังปรากฏในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงว่า "เพื่อนจูงวัวไปค้า ขี่ม้าไปขาย" "ใครใคร่ค้าช้างค้า ใครใคร่ค้าม้าค้า ใครใคร่ค้าเงิน ค้าทองคำ" (ชัยอนันต์ สมุทรวณิช. 2519 : 26) และในด้านศิลปหัตถกรรมนั้น ได้มีการสร้างเตาเผาขนาดใหญ่ เพื่อทำงานฝีมือปั้นถ้วยชามที่มีชื่อเสียง คือ ชามสังคโลก ขึ้นที่เมืองเซลิ้ง ซึ่งมีชื่อเสียงจนถึงปัจจุบัน

การอาชีวศึกษาในสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งเป็นราชธานีที่มีอายุยืนยาว ทำให้อาชีวศึกษาในยุคนี้เจริญรุ่งเรืองอย่างมาก ในสมัยพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ.2199 - 2231) ได้มีการเขียนตำราใช้มากมายเกี่ยวกับวิชาการและวิชาชีพทุกประเภท เช่น ไทราศาสตร์ คาราศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ การต่อเรือ การก่อสร้าง การเรือน นิติศาสตร์ การแกะสลัก ประวัติศาสตร์ นาฏศาสตร์ การวาดเขียน การดนตรี และศิลปะ โบราณคดี เวทย์มนต์ คณิตศาสตร์ การศาสนา สัตวศาสตร์ (ตำราช้างและม้า) การพลศึกษา (การชกมวย หมอนวด การพันดาบ ตีกระบี่กระบอง) ตำราพิชัยสงครามและภาษาศาสตร์ (บาลี สันสกฤต และภาษาต่าง ๆ ของชาวตะวันออก) (เกหลง ประภาสสิทธิ์. 2500 : 1) ในสมัยรัตนโกสินทร์นั้น ชาวตะวันตกได้เข้ามามีส่วนตั้งโรงเรียนเอกชนขึ้นครั้งแรก ใน พ.ศ.2395 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2523 : หน้าพิเศษ) ส่วนในภูมิภาค นางแมคฟาร์แลนด์ (Mrs.Mc.Farland) ได้จัดตั้งโรงเรียนหัตถกรรมขึ้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเพชรบุรี ใน พ.ศ.2408 โรงเรียนนี้ต่อมาได้ชื่อว่าโรงเรียนอรุณสตรี และโรงเรียนอรุณประดิษฐ์ ตามลำดับ นับเป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาของสตรีแห่งแรกในประเทศไทย

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเริ่มมีเป็นครั้งแรกที่สี่พระยา โรงเรียนที่เปิดคือ โรงเรียนบวรศึกษาพาณิชย์ เมื่อ พ.ศ. 2503 และต่อมาก็ได้มีการเปิดเพิ่มมากขึ้น ตามลำดับ เมื่อมีการสอนชั้นตัวประโยค โรงเรียนเหล่านี้ก็ส่งนักเรียนเข้าสมทบสอบกับโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล วิชาที่สอน ได้แก่ ช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม

ในปัจจุบันโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนในหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ได้เปิดสอนใน 5 ประเภทวิชา คือ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม และศิลปหัตถกรรม จำนวนทั้งสิ้น 341 โรงเรียน และมีนักเรียนเรียนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 188,956 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2531) จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาด้านเอกชนอาชีวศึกษาในประเทศไทยมีการขยายตัวมาโดยลำดับ และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศไม่น้อยไปกว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล รัฐบาลได้มองเห็นความสำคัญ of โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา โดยได้กำหนดแนวนโยบายและแนวทางการดำเนินงานซึ่งเน้นบทบาทสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในเรื่องการส่งเสริมโรงเรียนให้มากขึ้นโดยถือว่าการจัดการศึกษาเอกชนนั้นเป็นการลงทุนของภาคเอกชนที่ให้ความช่วยเหลือแก่รัฐ ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐในเรื่องของการจัดการศึกษา และนอกจากนี้รัฐยังมีนโยบายที่จะลดการควบคุมโรงเรียนให้น้อยลง และมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนในอาชีพใหม่ ๆ ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาและการศึกษา นอกโรงเรียน เป็นต้นว่า ด้านคอมพิวเตอร์ การเจียรนัยเพชรพลอย ธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยว และอื่น ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศอีกด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 70-76)

การอาชีวศึกษา

ความหมายของการอาชีวศึกษา

ได้มีผู้ให้คำนิยามของการอาชีวศึกษาไว้หลายท่านดังนี้

แฮร์ริส (Harris. 1960 : 1555) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาเพื่อประกอบอาชีพตามความพอใจของแต่ละบุคคลและเพื่อสนองความต้องการของสังคม อาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเฉพาะซึ่งแยกจากการศึกษาสามัญ และสมาคมอาชีพอเมริกันได้ให้ความหมายว่า การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาที่มุ่งพัฒนา ทักษะ ความสามารถ ความเข้าใจ ทักษะคิด นิสัยในการทำงาน และความรู้สึกในคุณค่า

ของงานอาชีพของผู้เรียน และนำเอาสิ่งเหล่านี้ไปใช้เพื่อให้งานก้าวหน้า และเป็นพื้นฐานในการทำงาน

เวบสเตอร์ (Webster. 1965 : 2561) ได้ให้ความเห็นว่า การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาสำหรับอาชีพเฉพาะในด้านการเกษตร การค้า หรืออุตสาหกรรม โดยเป็นการเชื่อมโยงกันระหว่างการสอนภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ และเป็นการจัดในระดับเตรียมอุดมศึกษา ในแผนพหุศึกษากรรม และแผนช่างเทคนิค และโดยสถาบันเฉพาะของวิทยาลัยที่จัดขึ้น เช่น วิทยาลัยเกษตร โรงเรียนช่างวิศวกรรม หรือสถาบันเทคนิคต่าง ๆ

กู๊ด (Good. 1973 : 645) ได้กล่าวว่าการอาชีวศึกษา คือ การศึกษาระดับต่ำกว่าวิทยาลัย โปรแกรมหนึ่งในการที่จะเตรียมผู้เรียนเข้าสู่การเลือกอาชีพในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะ หรือเพื่อเป็นการยกระดับแรงงานลูกจ้าง รวมทั้งการศึกษาด้านการค้า อุตสาหกรรม สุขภาพ เกษตรกรรม ธุรกิจ และดนตรี ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ

ธนู แสงศักดิ์ (2517. : 60) ได้กล่าวว่า การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาวิชาแขนงหนึ่งแขนงใดที่ช่วยให้คนเราออกไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง และครอบครัวได้ การอาชีวศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และการฝึกอาชีพย่อมขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางเศรษฐกิจและความเจริญก้าวหน้าของสังคม

สรุปได้ว่า การอาชีวศึกษาหมายถึง การศึกษาเพื่อที่จะนำไปประกอบอาชีพ และมุ่งให้ผู้เรียนได้มีทักษะที่ถูกต้อง ความสามารถที่ดีในการทำงาน ทักษะคิด ตลอดจนนิสัยที่ดีในการประกอบอาชีพ โดยมีการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติผสมผสานกันอย่างเหมาะสม และในการจัดอาชีวศึกษานั้นต้องให้สอดคล้องกับพื้นฐานทาง เศรษฐกิจและความต้องการของตลาดแรงงานอีกด้วย

หลักพื้นฐานทางการอาชีวศึกษา

ไม่ว่าการอาชีวศึกษาจะผลิตกำลังคนระดับใดและ เพื่อปั้นตลาดแรงงานส่วนไหนก็ตาม การอาชีวศึกษาจะต้องยึดหลักการพื้นฐานที่สำคัญสองประการ คือ

1. ผู้สอนและผู้เรียนทางอาชีวศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และ เข้าใจบทบาทความสำคัญของการอาชีวศึกษา จึงจะทำให้การอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ ฉะนั้นโปรแกรมการอาชีวศึกษาแขนงต่าง ๆ จึงต้องจัดดำเนินการภายใต้หลักการและความมุ่งหมายของการให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้ทำงาน และมีงานทำตามที่ได้ศึกษาอบรมไป จึงจะทำให้การอาชีวศึกษาเป็นไป

อย่างมีเป้าหมายและทิศทาง (วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์. 2526 : 1-2)

การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาวิชาชีพที่มุ่งผลิตกำลังคนในระดับต่าง ๆ กันตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม การอาชีวศึกษาที่ผลิตคนที่มีคุณภาพย่อมเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ชาติ (จรูญ ชูลาก. 2524 : 329-330)

ประเภทของหลักสูตรอาชีวศึกษา

หลักสูตรอาชีวศึกษาที่เปิดสอนโดยทั่วไปมีสองประเภท คือ

1. หลักสูตรระยะสั้น หรือที่จัดเป็นการศึกษานอกระบบโรงเรียนใช้ระยะเวลาในการเรียนสามเดือนถึงหนึ่งปี แบ่งเป็นรายวิชา (course) ประมาณสามหรือห้าเดือน
2. หลักสูตรระยะยาว จัดเป็นรูปแบบการศึกษาในระบบ ซึ่งได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และหลักสูตรปริญญาตรี

ประเภทวิชาของการอาชีวศึกษา

การอาชีวศึกษาแบ่งออกเป็นห้าประเภทวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2532 : 2-4) ได้แก่

1. เกษตรกรรม
2. พณิชยกรรม
3. คหกรรม
4. ศิลปหัตถกรรม
5. อุตสาหกรรม

ปัจจุบันโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจัดเป็นรูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียน อยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เปิดสอนอาชีวศึกษาได้สามหลักสูตร ดังนี้คือ

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จัดอยู่ในระดับมัธยมศึกษา รับผู้สำเร็จการศึกษาจากมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า เรียนต่ออีกสามปี
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) จัดอยู่ในระดับอุดมศึกษา รับผู้สำเร็จ

การศึกษาจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ.5 , ม.6) เข้าเรียนต่ออีกสองปี

3. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จัดอยู่ในระดับอุดมศึกษา รับผู้สำเร็จการศึกษาจากประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เรียนต่ออีกสองปี

ความหมายของการนิเทศการศึกษา .

ความหมายของการนิเทศการศึกษา มีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กัน คือ

แทนเนอร์และแทนเนอร์ (Tanner and Tanner. 1980 : 6) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า หมายถึง "การปรับปรุงการสอนในโรงเรียน แต่ความหมายปัจจุบันนั้น การนิเทศการศึกษาเป็นภารกิจที่ครอบคลุมการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนด้วย เช่น การบริหารบุคลากร การบริหารกิจการนักเรียน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารอาคารสถานที่ และ การบริหารงานธุรการในโรงเรียนด้วย"

นีเกลย์ และอีวานส์ (Neagley and Evans. 1964 : 2) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า "การนิเทศการศึกษา คือความช่วยเหลือในการกำหนดสภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และสรุปว่าการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนสมัยใหม่ คือ การกระทำที่เป็นประชาธิปไตยมุ่งให้เกิดผลบวกที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงการสอนในชั้นเรียน"

ไวลส์ (Wiles. 1967 : 5) กล่าวว่า "การนิเทศการศึกษาเป็นกิจกรรมและบริการที่ช่วยให้ครูทำงานในหน้าที่ของตนได้ดีขึ้น" และ "การนิเทศประกอบด้ว้กิจกรรมทั้งหลายที่จะปรับปรุงการสอน ทำให้ขวัญของครูดีขึ้น มนุษย์สัมพันธ์ดีขึ้น รวมถึงกิจกรรมการอบรมและการพัฒนาหลักสูตร"

สเปียร์ส (Spears. 1967 : 10) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า "การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยการทำงานร่วมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการนี้ การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครูและมุ่งหวังที่จะช่วยเหลือครู เพื่อช่วยให้ครูได้ช่วยตนเองได้ การนิเทศการศึกษาเป็นโครงการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง"

กู๊ด (Good. 1973 : 539) ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษามากที่สุดคนหนึ่ง ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาในแง่ของการให้ความช่วยเหลือและแนะนำไว้ว่า การนิเทศการศึกษา คือ "ความพยายามทุกชนิดของเจ้าหน้าที่ผู้จัดการศึกษาในการแนะนำครู หรือบุคคลอื่นที่ทำงานเกี่ยวกับการ

ศึกษาให้รู้จักวิธีการปรับปรุงงานสอน ช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพทางการศึกษา ช่วยในการพัฒนาครู ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ช่วยปรับปรุงวัสดุและเนื้อหา การสอน ปรับปรุงการประเมินผลการสอน"

แฮร์ริส (Harris. 1975 : 13) ได้กล่าวถึงความหมายของการนิเทศการศึกษา โดยเน้นการนิเทศการศึกษาในแง่ที่เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง "สิ่งที่บุคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะคงไว้ หรือเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงการดำเนินการเรียนการสอนในโรงเรียนมุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในด้านการสอนเป็นสำคัญ"

ไฮมัน และ เฮเกติ (Haimann and Higert. 1977 : 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า "การนิเทศเป็นงานที่มีความสลับซับซ้อนโดยมุ่งทักษะของบุคคลในอาชีพต่าง ๆ"

มาร์คส์ และสตูปส์ (Marks and Stoops. 1978 : 4) กล่าวว่า "คุณค่าของการนิเทศ การศึกษาอยู่ที่การพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และส่งผลสะท้อน ไปถึงการพัฒนาของนักเรียน"

วินัย เกษมเศรษฐ (2521 : 5) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า "การนิเทศการศึกษา คือ บริการเทคนิคที่เชี่ยวชาญ ซึ่งจัดไว้เพื่อศึกษาและปรับปรุงสภาวะต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนและความงอกงามของนักเรียน และการนิเทศการศึกษา หมายถึง ระบบพฤติกรรม การสอน เพื่อปรับปรุงสถานการณ์การสอนในโรงเรียน และเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตในชุมชนให้ดีขึ้น"

ชาอุชัย อาจีนสมาจาร (2525 : 5) ได้ให้คำจำกัดความว่า "การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำ และการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเอง แก่ครูและนักเรียน เพื่อการปรับปรุงตัวของเขาเองและสภาพการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์"

สันต์ ธรรมบำรุง (2526 : 10) ได้ให้ความหมายว่า "การนิเทศการศึกษามีถึง การช่วยเหลือ การแนะนำ การชี้แจง การบริการ การปรับปรุงที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ในการที่จะส่งเสริมให้ครูปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น"

กิติมา บริดีดิลก (2529 : 389) ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่าหมายถึง "การชี้แนะ แนะนำ และให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมของครู ตลอดจนการปรับปรุงการสอน และสภาพการณ์ในกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งต้องการผลสัมฤทธิ์ในเป้าหมายและจุดมุ่งหมาย ของการศึกษาที่เหมาะสม"

สัจด์ อูทรานนท์ (2530 : 11) กล่าวว่า "การนิเทศการศึกษาเป็น กระบวนการในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ให้และผู้รับการนิเทศ และการนิเทศการศึกษาเป็นการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนโดยผ่านตัวกลางคือครู และบุคลากรทางการศึกษา"

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ความสำเร็จของงานนี้จึงขึ้นอยู่กับความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันของครูและผู้ให้

ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา

ฮิคส์ (Hicks. 1960 : 381-385) ให้เหตุผลแสดงความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. ความเจริญของสังคมปัจจุบันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ
2. การเปลี่ยนแปลงสังคมปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็ว
3. การศึกษามีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในสังคม
4. โครงการการศึกษาจะมีลักษณะ เป็นผลจากอำนาจทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง
5. ขอบเขตการศึกษาเกิดขึ้นเพราะการเปลี่ยนแปลงของสังคม
6. ขอบเขตการศึกษาเป็นผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในปัจจุบัน
7. ขอบเขตของการศึกษาก่อให้เกิดการทำหาย
8. ปัญหาการศึกษามีหลายอย่าง เป็นสิ่งท้าทายของนักวิชาการในรูปแบบหลายสังคมต่างกัน
9. พลังสำคัญในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงคือ ภาวะผู้นำทางการนิเทศ (Supervisory

leadership)

สุพิชญา อีระกุล กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ และวิจิตร (อีระกุล) วรุตบางกูร (2524 : 10) ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศการศึกษาว่า อาจแยกกล่าวได้เป็น 2 นัย คือ นัยแรกเป็นความจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาโดยตรงอันเป็นผลเนื่องมาจากสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปทุกขณะ การศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม ด้วยความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นโดยไม่หยุดยั้งรวมทั้งแนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ก็เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา จำเป็นที่ครูจะต้องศึกษาให้ทันสมัยอยู่เสมอ การแก้ไขปัญหาค่า ๆ ที่มีอยู่เสมอในการเรียนการสอนตลอดจนความจำเป็นที่จะต้องรักษามาตรฐานการศึกษาของประเทศให้คงอยู่ในระดับสูงอยู่เสมอ ส่วนอีกนัยหนึ่งเป็นความจำเป็นที่เกี่ยวกับระบบโรงเรียนโดยตรง อันเป็นผลเนื่องมาจากความไม่พร้อมทางด้านบุคลากร สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนกระบวนการให้การศึกษาซึ่งครูยังต้องการทราบเทคนิคใหม่ ๆ ทาง การเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงให้การเรียนการสอนมีคุณภาพยิ่งขึ้น

ชาญชัย อาจินสมอาจารย์ (2525 : 5) และกิตติมา ปรีดีดิลก (2529 : 390)

ได้สรุปความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาไว้เหมือนกันดังนี้

1. การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นในการให้บริการทางวิชาการ เพราะการศึกษเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนและยุ่งยากเนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับครูจำนวนมากที่มีความสามารถต่าง ๆ กัน
2. การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อความเจริญของงานของครู แม้ว่าครูจะได้รับการฝึกฝนวิชาชีพครูมาแล้วเป็นอย่างดีก็ตาม แต่ครูก็จะต้องปรับปรุงการสอนอยู่เสมอในขณะทำงานในสถานการณ์จริง

3. การนิเทศการศึกษาสามารถลดภาระของครูในการที่ช่วยเหลือครูในการเตรียมการสอน

4. การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการทำให้ครู เป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ จากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีอยู่เสมอทำให้เกิดพัฒนาการทางการศึกษาทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิเคราะห์และจากการอภิปราย จากการค้นพบของการวิจัยสถานการณ์ต่าง ๆ ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป นับว่ามีความจำเป็นที่ครูผู้สอนควรจะได้รับทราบอยู่เสมอ ซึ่งการนิเทศการศึกษาสามารถให้บริการแก่ครูในเรื่องดังกล่าวได้

5. การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการเสริมสร้างครูให้มีภาวะผู้นำทางวิชาชีพแบบประชาธิปไตย การนิเทศการศึกษาสามารถให้ประโยชน์ในการสร้างสรรค์และสามารถรวมพลังของทุกคนที่ร่วมอยู่ในกระบวนการนิเทศการศึกษาให้ช่วยกันพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

วีระ ตันตระกูล และคนอื่น ๆ (2525 : 126) ได้กล่าวถึง เหตุที่ต้องมีการนิเทศขึ้นดังต่อไปนี้

1. เนื่องจากปัญหาความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ ซึ่งในปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็ว จนกระทั่งครูตามไม่ทันเวลา

2. เนื่องจากสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงต้อง ได้รับการปรับปรุงอยู่เสมอ

3. เพื่อต้องการให้การเรียนการสอนในโรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยการนิเทศเพื่อช่วยให้งานของครูมีความก้าวหน้า

4. ครูมีคุณค่า ครูใหม่ที่ขาดประสบการณ์ โรงเรียนขาดครูที่ชำนาญเฉพาะวิชา เทคโนโลยีทางการศึกษามีความเจริญก้าวหน้า หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ดังนั้น การนิเทศการศึกษาจึงมีความจำเป็นมากที่ผู้หน้าที่นิเทศจะต้องจัดดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือครูให้มีความสามารถปรับปรุงการสอน หรือช่วยเหลือตัวเองได้ ทำให้ครูก้าวทันโลกที่กำลังเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทั้งนี้เพื่อก่อประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่

ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

บริกส์ และ จัสต์แมน (Briggs and Justman. 1952 : 5-19) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาเอาไว้ว่า

1. ช่วยให้ผู้ครูมองเห็นจุดมุ่งหมายของการศึกษาชัดเจนขึ้น รวมทั้งช่วยให้มองเห็นแนวทางที่โรงเรียนจะดำเนินการ ไปสู่จุดมุ่งหมายนั้น
2. ช่วยให้ผู้ครูเข้าใจปัญหาและความต้องการของเด็ก รวมทั้งสามารถช่วยแก้ปัญหาให้กับเด็กได้
3. ช่วยสร้างความเป็นผู้นำให้กับครู เพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงด้านวิชาชีพ การทำงานร่วมกัน ทั้งกับคณะครูและชุมชน
4. ช่วยให้ผู้ครูมีชีวิตการทำงานกับกลุ่มอย่างมีความสุข โดยมุ่งผลสำเร็จร่วมกัน
5. ช่วยค้นและพัฒนาความสามารถของครู
6. ช่วยพัฒนาการสอนของครู
7. ช่วยปรับปรุงนิเทศครูใหม่
8. ช่วยให้ผู้ครูสามารถประเมินตนเองและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน
9. ช่วยให้ผู้ครูสามารถวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนและหาทางช่วยเหลือนักเรียน
10. ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนกับนักเรียน
11. ช่วยให้ผู้ชุมชนเข้าใจปัญหาของโรงเรียนเพื่อจะได้แก้ปัญหาร่วมกัน
12. ช่วยป้องกันมิให้ผู้ชุมชนเข้าใจโรงเรียนผิดและใช้ครูโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

อดัมส์ และดิกกี (Adam and Dickey. 1966 : 23-24) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้ครูก้นหาและรู้วิธีการทำงานด้วยตนเอง
2. เพื่อช่วยให้ครูกู้จักแยกแยะ วิเคราะห์ปัญหาของตนเอง โดยช่วยให้ครูกู้อาจะ ไรที่เป็นปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ และ จะแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างไร
3. เพื่อช่วยให้ครูกู้สึกมั่นคงในอาชีพ และมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน
4. เพื่อช่วยให้ครูกู้เคยกับแหล่งวิทยาการและสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้
5. เพื่อเผยแพร่ให้ชุมชนเข้าใจถึงแผนการศึกษาของ โรงเรียนและให้การสนับสนุนโรงเรียน
6. ช่วยให้ครูเข้าใจปรัชญาและความต้องการทางการศึกษา

ยง วัชชวัลล (2524 : 4-15) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายสำคัญของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้ครูได้มองเห็นและ เข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษาและหน้าที่ของ โรงเรียนที่จะดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์
2. เพื่อช่วยให้ครูได้มองเห็นปัญหา และความต้องการของเยาวชน รวมทั้งการจัดสนองความต้องการของเยาวชน ตลอดจนช่วยแก้และป้องกันปัญหาอันจะมีต่อเยาวชนด้วย
3. เพื่อช่วยสร้างความเป็นผู้นำที่ดีตามวิถีทางแบบประชาธิปไตยให้แก่ครู
4. เพื่อช่วยสร้างกำลังใจของคณะครูให้อยู่ในสภาพที่ดีและเข้มแข็ง และร่วมปฏิบัติงานเป็นคณะด้วยกำลังสติปัญญา เพื่อบรรลุจุดหมายอันเดียวกัน
5. เพื่อช่วยพิจารณาขอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถของครูแต่ละคน และช่วยปรับปรุงส่งเสริมครูให้สามารถปฏิบัติงานที่มอบหมายให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
6. เพื่อช่วยให้ครูได้พัฒนาความสามารถในการสอน
7. เพื่อช่วยประเมินผลงานของครู โดยดูจากความเจริญงอกงามของเด็ก
8. เพื่อช่วยให้ครูใหม่ได้เข้าใจโรงเรียน งานของ โรงเรียนและงานอาชีพครู
9. เพื่อช่วยให้ครูทราบปัญหาในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน และช่วยครูในการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวให้เหมาะสม
10. เพื่อช่วยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้ทราบและ เข้าใจโครงการของโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อแสวงหาความร่วมมือ และการให้ความช่วยเหลือ
11. เพื่อประสานงานกับผู้บริหารการศึกษาในอันที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่ง โรงเรียนไม่อาจ

กระทำได้ตามลำพัง

12. เพื่อช่วยให้ครูได้ใช้เวลาและความสามารถไปในทางที่เป็นประโยชน์

สัจด์ อูทรานันท์ (2530 : 12) ได้กล่าวว่ากรณีศึกษามีความมุ่งหมายที่สำคัญ

4 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาตนเอง
2. การพัฒนางาน
3. การพัฒนาความสัมพันธ์
4. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ

จากแนวความคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการนิเทศ สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือและประสานงานในด้านวิชาการภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพของการศึกษาของโรงเรียน ปรับปรุงและประเมินผลการเรียนการสอน ตลอดจนช่วยให้เกิดความงอกงามทางวิชาชีพของครู และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดแก่นักเรียนทุกคน

หลักสำคัญของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาเป็นงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งต้องใช้ความชำนาญ ความอดทนและความพากเพียรเป็นอย่างดี และงานนิเทศการศึกษาเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้เหตุผลและสติปัญญา ผู้นิเทศจึงต้องทำงานโดยอาศัยเหตุผลและสติปัญญา (ภิญโญ สาธร. 2516 : 295)

บริกส์ และจัสต์แมน (Briggs and Justman. 1952 : 130-141) ได้เสนอหลักการนิเทศสำหรับผู้บริหาร ไว้ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาต้องเป็นประชาธิปไตย
2. การนิเทศการศึกษาจะต้องเป็นการส่งเสริม และการสร้างสรรค์
3. การนิเทศการศึกษาคควรจะต้องอาศัยความร่วมมือของวิทยากรหลายคนมากกว่าที่จะแบ่งผู้นิเทศออกเป็นรายบุคคล

4. การนิเทศการศึกษา ควรตั้งอยู่บนฐานของการพัฒนาวิชาชีพมากกว่าจะ เป็นความสัมพันธ์ส่วนบุคคล

5. การนิเทศการศึกษา จะต้องคำนึงถึงความถนัดของแต่ละบุคคล

6. จุดมุ่งหมายสูงสุดของการนิเทศการศึกษา คือหาทางช่วยให้เด็กเกิดความรู้ความสามารถตามความมุ่งหมายของการศึกษา

7. การนิเทศการศึกษาจะต้อง เกี่ยวข้องอยู่กับการส่งเสริมความรู้สึกรอบรู้ให้แก่ครู และการสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างทุกคน

8. การนิเทศการศึกษาคควรเริ่มต้นจากสภาพการณ์ปัจจุบันที่กำลังประสบอยู่

9. การนิเทศการศึกษาคควรเป็นการส่งเสริมความก้าวหน้า และความพยายามของครูให้สูงขึ้น

10. การนิเทศการศึกษาคควรเป็นการส่งเสริมและปรับปรุงสมรรถวิสัย ทักษะ และข้อคิดเห็นของครูให้ถูกต้อง

11. การนิเทศการศึกษาคควรพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำอย่าง เป็นพิธีการให้มาก

12. การนิเทศการศึกษาคควรใช้เครื่องมือ และกลวิธีง่าย ๆ

13. การนิเทศการศึกษาคควรตั้งอยู่บนหลักการและ เหตุผล

14. การนิเทศการศึกษาคควรมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และสามารถประเมินได้ด้วยตนเอง

เบอร์ตัน และบรูคเกอร์ (Burton and Brucekner. 1955 : 71-72) ได้สรุปหลักการนิเทศการศึกษาไว้ 4 ประการคือ

1. การนิเทศการศึกษาคควมีความถูกต้องตามหลักวิชา การนิเทศการศึกษาที่ดีควรจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และนโยบายที่วางไว้ ควรเป็นไปตามความจริงและกฎเกณฑ์ที่แน่นอน

2. การนิเทศการศึกษาคควรเป็นวิทยาศาสตร์ การนิเทศการศึกษาคควรเป็นไปอย่างมีระเบียบ และวิธีการในการศึกษา ปรับปรุงและประเมินผล การนิเทศควรจะมาจากการรวบรวมข้อมูล และการสรุปผลอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่เชื่อถือได้

3. การนิเทศการศึกษาคควรเป็นประชาธิปไตย การนิเทศการศึกษาคจะต้องเคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินงานและ ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

4. การนิเทศการศึกษาคควรจะเป็นการสร้างสรรค์ การนิเทศการศึกษาคควรเป็นการแสวงหาความสามารถพิเศษของบุคคล แล้วเปิดโอกาสให้ได้แสดงออกและพัฒนาความสามารถเหล่านั้นอย่าง

เดิมที่

ไวส์ (Wiles. 1967 : 35-36) ได้เสนอแนะหลักการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. ให้ความสำคัญกับครูทุกคนและทำให้เห็นว่าการความช่วยเหลือจากเขา
2. แผนงานหรือความเจริญก้าวหน้าเป็นผลจากการทำงานเป็นทีม
3. หาโอกาสพบสังสรรค์เป็นกันเองกับครูโดยสม่ำเสมอ
4. เปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นและส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่ม
5. เป็นมิตรไมตรีกับบุคคลทั่วไป
6. ปรึกษากับหมู่คณะ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงใด ๆ อันจะพึงมี
7. พิจารณาสภาพที่เป็นปัญหาของสมาชิก อาจจะซักถาม สัมภาษณ์ หรือให้คณะครูเสนอ

ปัญหาที่อยู่ในความสนใจร่วมกัน

8. หากศึกษานิเทศก์กระชั้นกระ เจมมีชีวิตชีวา หมู่คณะย่อมจะเป็นเช่นกัน
9. บทบาทการนำของศึกษานิเทศก์คือ การประสานงานและการช่วยเหลือทางวิชาการ
10. พึงมากกว่าพูด
11. การปฏิบัติงานเริ่มด้วยปัญหาของสมาชิก
12. วางแผนปฏิบัติงานของหมู่คณะ ไว้
13. ตำแหน่งหน้าที่มิได้ทำให้ศึกษานิเทศก์ต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือความเป็นมิตร ไมตรี

กับหมู่คณะต้องชะงักงัน

14. พยายามใช้ประสบการณ์ด้านความสามารถต่าง ๆ ของครูอาวุโสให้เกิดประโยชน์

ในการนิเทศมากที่สุด

15. ตัดสินใจแน่วแน่ทันต่อเหตุการณ์
16. เอาใจใส่รู้งานในหน้าที่ดี
17. สำรองและปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ
18. สนใจในสวัสดิภาพของสมาชิก
19. มีความรับผิดชอบ ปลูกฝังความรับผิดชอบให้แก่หมู่คณะ

มาร์ค และคณะ (Marks and others. 1978 : 5-6) ได้ให้หลักเบื้องต้นของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษา ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย
2. การนิเทศการศึกษา ต้องถือหลักว่าเป็นการบริการ ซึ่งครูเป็นผู้ใช้บริการ
3. การนิเทศการศึกษา ควรสอดคล้องกับความต้องการของครู
4. การนิเทศการศึกษา ควรเป็นการสร้างสรรค์ทัศนคติ และความสัมพันธระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ
5. การนิเทศการศึกษา ควรสอดคล้องกับสำคัญของงานวิจัย และพยายามหาทางให้ครูศึกษางานวิจัย แล้วนำมาปฏิบัติตามนั้น
6. การนิเทศการศึกษา ควรยึดหลักการประ เนิมผลการนิเทศทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ
วินัย เกษมเศรษฐ (2521 : 6-25) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จะต้องอาศัยหลักการต่าง ๆ ดังนี้
 1. หลักสภาพผู้นำ (Leadership) คือ การใช้อิทธิพลของบุคคลที่จะทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มเป็นไปตามเป้าหมาย
 2. หลักความร่วมมือ (Cooperation) คือ การกระทำร่วมกัน และรวมพลังทั้งหมดเพื่อแก้ปัญหาด้วยกัน โดยยอมรับและยกย่องผลของความร่วมมือในการปรับปรุงการเรียนการสอนจากหลายฝ่าย และทำหน้าที่และความรับผิดชอบจัดแจ้งในการจัดองค์การ การประ เนิมผล ตลอดจนการประสานงาน
 3. หลักการเห็นใจ (Considerateness) คือ การนิเทศการศึกษาจะต้องคำนึงถึงตัวบุคคล วามงานด้วยการเห็นใจจะทา ให้ดีระหนา ในคิณคาของมนุษย์สมพันธ
 4. หลักการสร้างสรรค์ (Creativity) คือ การนิเทศการศึกษา จะต้องทา ให้ครูเกิดพลังที่ จะคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ แปลก ๆ หรือทำงานด้วยตนเองได้
 5. หลักการบูรณาการ (Integration) เป็นกระบวนการซึ่งรวมสิ่งกระจัดกระจาย ให้สมบูรณ์ มอง เห็นได้
 6. หลักการมุ่งชุมชน (Community) เป็นการแสวงหาปัจจัยที่สำคัญในชุมชน และการปรับปรุงปัจจัยเหล่านั้น เพื่อส่งเสริมความเป็นอยู่ในชุมชนให้ดีขึ้น

7. หลักการวางแผน (Planning) หมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ซึ่งเกี่ยวกับการแสวงผลในอนาคต การกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการล่วงหน้า การพัฒนาทางเลือกเพื่อปฏิบัติให้บรรลุถึงจุดประสงค์ และการเลือกทางปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุด

8. หลักการยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึงความสามารถที่จะถูกเปลี่ยนแปลงได้ และพร้อมอยู่เสมอที่จะสนองความต้องการสภาพที่เปลี่ยนแปลงไป

9. หลักการวัตถุวิสัย (Objectivity) หมายถึงคุณภาพที่เป็นผลมาจากหลักฐานตามสภาพความจริงมากกว่าความเห็นบุคคล

10. หลักการประเมินผล (Evaluation) หมายถึงการหาความจริง โดยการวัดที่แน่นอนและหลายอย่าง

ซารี มณีศรี (2523 : 13-15) สรุปหลักการนิเทศการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือครู นักเรียน และโรงเรียนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นไว้ ดังนี้

1. การนิเทศเป็นการช่วยกระตุ้นเตือน ประสานงานและแนะนำให้เกิดความเจริญของงานแก่ครูโดยทั่วไป ซึ่งอาจทำได้โดยการจัดให้มีการฝึกอบรมด้านวิชาชีพเพื่อให้ครูได้ทราบหลักวิธีการสอนทั่วไป พัฒนาหลักวิชาความรู้โดยใช้เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ปรับปรุงแผนการเรียนการสอน โครงการสอน จัดทำวัสดุอุปกรณ์การสอนชนิดต่าง ๆ ทั้งที่ทำได้ในโรงเรียนและในท้องถิ่น ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผล ช่วยให้ครูมีประสบการณ์ในการเตรียมเครื่องมือประเมินผลชนิดต่าง ๆ สรุปผลการวัดผลและวางแผนช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้า

2. การนิเทศจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตย ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้โอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถเพื่อปรับปรุงการเรียนของเด็กให้ดีขึ้น กระตุ้นให้ครูมีความคิดริเริ่มและมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน

3. การนิเทศเป็นกระบวนการส่งเสริม สร้างสรรค์ คารหลักเลี้ยงวิธีการบังคับและแบบแผนวิธีการที่เข้มงวดขาดความยืดหยุ่น ควรสร้างบรรยากาศให้ครูได้พยายามคิดหาวิธีทำงานแบบใหม่ ๆ ตามสติปัญญาของแต่ละคน

4. การนิเทศจะต้องมีความสัมพันธ์กับการปรับปรุงหลักสูตร ปัญหาในการใช้หลักสูตร การพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ การรู้จักใช้แหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

5. การนิเทศคือการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ผู้นิเทศจะต้องยอมรับนับถือบุคคลอื่น มีความเห็นอกเห็นใจคนอื่น มีความซื่อตรงต่อหน้าที่ และให้ความร่วมมือช่วยเหลือแก่คนอื่น

6. การนิเทศมุ่งเพื่อส่งเสริมบำรุงขวัญของครูให้สูงขึ้น

7. การนิเทศมีจุดมุ่งหมายที่จะจัดช่องว่างระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน ผู้นิเทศจะต้องศึกษาและวางแผนเพื่อทราบความต้องการและปัญหาในชุมชน เฝ้าระวังครูสำรวจทรัพยากรในท้องถิ่น และนำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในโรงเรียน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้นำชุมชนได้มีโอกาสร่วมวางแผนปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนเป็นต้น

สุพิชญา อีระกุล กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ และวิจิตร (อีระกุล) วรุตบางกูร (2524 : 21-22) ได้เสนอแนะหลักสำคัญในการนิเทศการศึกษา ไว้ดังนี้

1. หาทางให้ครูรู้จักช่วยและพึ่งตนเอง ไม่ใช่คอยจะอาศัยและหวังพึ่งศึกษานิเทศก์ หรือคนอื่นตลอดเวลา
2. ช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถที่จะวิเคราะห์และแยกแยะปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองได้
3. ต้องทราบความต้องการของครู แล้ววางแผนการนิเทศเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น ๆ
4. ศึกษาปัญหาต่าง ๆ ของครู และทำความเข้าใจกับปัญหานั้น ๆ แล้วพิจารณาหาทางช่วยแก้ไข
5. ชักจูงให้ครูช่วยกันแยกแยะและวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน
6. การแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ควรเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความคิดและลงมือกระทำเองให้มากที่สุด
7. รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของครู แล้วนำมาพิจารณาร่วมกัน
8. ช่วยจัดหาแหล่งวิทยากร อุปกรณ์การสอน ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้แก่ครู
9. ช่วยจัดหาเอกสาร หนังสือ และตำราต่าง ๆ ให้แก่ครู
10. ช่วยให้ครูรู้จักจัดหาหรือจัดทำวัสดุอุปกรณ์การสอนที่ขาดแคลนด้วยตนเอง โดยใช้วัสดุในท้องถิ่นที่มีอยู่
11. หาทางให้โรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์กันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
12. ต้องยอมรับนับถือบุคลากรที่ร่วมงานในโรงเรียนนั้น ๆ และแสดงให้เห็นว่าเขามีความสำคัญในสถานศึกษานั้น ๆ ด้วย

13. ช่วยให้ผู้ครูได้แสดงกิจกรรมและผลงานต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนทราบโดยสม่ำเสมอ
14. ต้องทำความเข้าใจกับผู้บริหารโรงเรียนในส่วนที่เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของกันและกัน
15. ช่วยประสานงานระหว่างโรงเรียนกับองค์การหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
16. รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เห็นว่าเป็นประโยชน์มาทำการวิเคราะห์และวิจัย
17. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ของการศึกษาอย่างแจ่มแจ้ง เพื่อจะได้

ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย

สัจด์ อูทรานนท์ (2530 : 15-18) ได้กล่าวถึง หลักการสำคัญการนิเทศการศึกษาไว้

3 ประการ ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาเป็น "กระบวนการ" ทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ
2. การนิเทศการศึกษามีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของนักเรียน หลักการดำเนินการนั้น จะกระทำโดยผ่าน "ตัวกลาง" คือครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. การนิเทศการศึกษา (ในประเทศไทย) เน้นบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย

กระบวนการ วิธีการ และ เทคนิค การนิเทศการศึกษา

กระบวนการการนิเทศการศึกษา

แฮร์ริส (Harris. 1975 : 10-11) ได้เสนอกระบวนการนิเทศไว้ เรียกย่อ ๆ ว่า POLCA ซึ่งอธิบายความหมายสั้น ๆ ได้ ดังนี้

1. P = Planning Processes หมายถึง การวางแผนปฏิบัติงาน การคิดค้นปัญหา กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการ กำหนดเวลา กำหนดกิจกรรมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างถูกต้อง บรรลุเป้าหมาย
2. O = Organizing Processes หมายถึง การสร้างระบบในการดำเนินงาน กำหนดมาตรฐาน จัดแหล่งวิทยาการ จัดสรรหน้าที่ ประสานงาน กระจายงาน วางรูปแบบขององค์การ และพัฒนานโยบายของการทำงาน
3. L = Leading Processes หมายถึง บทบาทในการเป็นผู้นำ การตัดสินใจจัดหาบุคลากร กระตุ้นบุคคลให้ทำงาน ตลอดจนแนะนำ สาธิต ทำความเข้าใจ ให้กำลังใจ อำนวยความสะดวก

และเสนอแนะให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4. C = Controlling Processes หมายถึง การควบคุมการปฏิบัติงาน การมอบหมายงาน อำนาจความสละสลักในด้านต่าง ๆ พิจารณาลงโทษ แก้ไขเมื่อผิดพลาด การให้บุคคลออกจากงาน การดักเตือนและการกำหนดระเบียบในการปฏิบัติ

5. A = Assessing Processes หมายถึง การตรวจสอบพิจารณา การปฏิบัติ การประเมินผล และวิจัยผลงาน เพื่อหาทางปรับปรุงให้ดีขึ้น

สังัด อุทรานันท์ (2530 : 84-85) เห็นว่ากระบวนการนิเทศการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยมี 5 ขั้นตอนดังนี้

1. วางแผนการนิเทศ (Planning-P) เป็นขั้นที่ผู้บริหารนิเทศและผู้บริหารนิเทศจะทำการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้นอีกด้วย

2. ให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน (Informing-I) เป็นขั้นของการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะต้องดำเนินการว่าต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง ขั้นนี้จำเป็นทุกครั้งสำหรับการเริ่มนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม

3. ลงมือปฏิบัติงาน (Doing-D) ประกอบด้วยการทำงานใน 3 ลักษณะ คือ การปฏิบัติงานของผู้บริหารนิเทศ การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ และการปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ซึ่งรวมถึงวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

4. สร้างเสริมกำลังใจ (Reinforcing- R) เป็นขั้นของการเสริมกำลังใจของผู้บริหารเพื่อให้ผู้บริหารนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจ

5. ประเมินผลการนิเทศ (Evaluating-E) โดยผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินการซึ่งผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังขาดตกบกพร่องอยู่โดยการให้ความรู้ในสิ่งที่ทำใหม่อีกครั้งหนึ่ง และถ้าหากการประเมินผลได้พบว่าประสบผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้หากจะดำเนินการนิเทศต่อไปก็สามารถทำได้เลยโดยไม่ต้องให้ความรู้ในเรื่องนั้นอีก

วิธีการและเทคนิคการนิเทศการศึกษา

เบอร์ตัน และ บรูคเนอร์ (Burton and Brucekner. 1955 : 5-12) กล่าวว่า วิธีการนิเทศการศึกษาสามารถแยกออกได้เป็น 5 แบบ ดังต่อไปนี้

1. การนิเทศแบบตรวจการ (Inspection Supervision) วิธีนี้ผู้นิเทศจะตรวจผลงานของครูว่าสอนเนื้อหาวิชาอะไรบ้าง วิธีการสอนเป็นอย่างไรดีหรือไม่ดี ถ้าไม่ดีก็บอกว่าไม่ใช่อะไร
2. การนิเทศแบบปล่อยปละละเลย (Laissez Faire Supervision) ใช้วิธีตรวจ และประมาณค่าว่าดีเลวเพียงใด ไม่มีการแนะนำให้ปรับปรุงการเรียนการสอน ปล่อยให้ครูสอนไปตามความถนัดความสนใจ
3. การนิเทศแบบบังคับ (Coercive Supervision) มุ่งเปลี่ยนการสอนและตัวครูจะมีกฎเกณฑ์ตายตัวกำหนดไว้ เพื่อให้ครูปฏิบัติตาม ผู้นิเทศจะทำการตรวจสอบตลอดเวลา
4. การนิเทศแบบฝึกอบรมและแนะแนวทาง (Supervision as Training and Guidance) ผู้นิเทศจะเป็นผู้แนะนำและฝึกอบรมเทคนิคการสอนวิชาการแนะใหม่แก่ครูอันเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน วิธีการนี้ครูจะต้องทำตามผู้นิเทศตลอดเวลา
5. การนิเทศแบบประชาธิปไตย (Supervision as Democratic) เป็นนิเทศที่มุ่งให้มีการทำงานเป็นกลุ่ม เน้นความร่วมมือร่วมใจกัน ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์และฝึกฝนการเป็นผู้นำ

ประกาศ สสท. (2521 : 222-230) ได้เสนอแนะวิธีการจัดการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน เป็นวิธีที่ศึกษานิเทศก์พบและสังเกตการสอนของครูในชั้นเรียนเป็นรายบุคคล โดยมีจุดประสงค์สำคัญเพื่อสำรวจความต้องการของครู กระตุ้นให้ครูปรับปรุงการสอน ประเมินผลการสอนของครู
2. การแนะนำเป็นรายบุคคล ซึ่งการพบปะกันระหว่างครูและศึกษานิเทศก์เป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่ง ที่ให้โอกาสศึกษานิเทศก์ได้ทำงานเป็นรายบุคคลกับครู ในเรื่องปัญหาการสอนของแต่ละคน เป็นวิธีการที่ทั้งสองคนได้ร่วมทำงานช่วยเหลือกัน
3. การประชุมกลุ่ม เป็นการพบปะระหว่างศึกษานิเทศก์และครูซึ่งอาจจัดเป็นกลุ่มย่อย ๆ เช่น คณะกรรมการ กลุ่มศึกษา กลุ่มทำงาน กลุ่มสัมมนา หรืออาจจะจัดเป็นการประชุมใหญ่ ๆ

4. การประชุมปฏิบัติการ เป็นวิธีการฝึกอบรมระหว่างทำงานที่ดีที่สลับแบบหนึ่ง เป็นวิธีการประชุมที่ผู้เข้าประชุมได้ลงมือปฏิบัติงานแก้ปัญหาดูด้วยกันเป็นกลุ่มจริงแทนการนั่งฟัง หรือการประชุมแบบอื่น ๆ ซึ่งผู้เข้าประชุมฟังหรืออภิปรายปัญหาแต่ฝ่ายเดียว ผลของการประชุมปฏิบัติการจะได้ผลงานหรือคำตอบต่อปัญหาและสมาชิกได้พัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาร่วมกัน

5. การให้ครูสังเกตการสอน ซึ่งได้แก่การให้ครูไปสังเกตการสอนของโรงเรียนอื่น ๆ การสาธิตการสอน การจัดศูนย์สาธิต การสังเกตการสอนชั้นอื่น จุดประสงค์ของหลักการให้ครูได้สังเกตการสอนนี้เพื่อให้ครูได้เห็น และเรียนรู้วิธีการ อุปกรณ์และกระบวนการที่ดี เพื่อให้ได้ผลการจัดการสาธิตควรจัดในสถานที่เป็นจริงที่สุด

6. การใช้เอกสาร เอกสารที่ศึกษานิเทศก์เผยแพร่ให้ครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนนี้มีหลายประเภท อาจจะเป็นขององค์การต่าง ๆ ของสมาคม ของหน่วยงานรัฐบาลและของหน่วยงานศึกษานิเทศก์ผลิตเอง คุณค่าของเอกสารนี้เป็นประโยชน์มาก เพราะจะช่วยลดงานด้านอื่น ๆ เช่น แทนที่จะประชุมหรือแนะนำเป็นรายบุคคล อาจจะใช้เอกสารแทน ศึกษานิเทศก์อาจใช้เอกสารที่ครูผลิต หรือมีส่วนในการผลิตมาใช้ก็จะยังได้ประโยชน์มากขึ้น

7. การใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนการสอน ดังนั้นการที่ศึกษานิเทศก์ได้ช่วยครูในเรื่องนี้ เช่น ร่วมกับครูจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ทดลองวัสดุอุปกรณ์ใหม่ ประเมินผลการใช้อุปกรณ์ ทำบัญชีและรายการวัสดุ ทำคู่มือการใช้อุปกรณ์ ทำคู่มือการสอนต่าง ๆ จะช่วยให้การเรียนการสอนมีคุณภาพดีขึ้น

8. วิธีอื่น ๆ นอกจากวิธีการ หรือเทคนิคการนิเทศดังกล่าวแล้ว ผู้นิเทศการศึกษาก็ยังใช้วิธีอื่น ๆ ในการพัฒนาการเรียนการสอนอีก เช่น การบรมนิตศครูใหม่ การส่งครูเข้ารับการอบรม การให้คำปรึกษา การศึกษาเพิ่มเติมภาคฤดูร้อน การจัดกลุ่มศึกษาปัญหา การวิเคราะห์ปัญหา การวิจัย การทัศนจร การใช้สถาบันอื่น ๆ ตลอดจนการติดตามงานต่าง ๆ ซึ่งผู้นิเทศจะเลือกใช้เทคนิคให้เหมาะสมกับสถานการณ์และเหตุการณ์ของแต่ละแห่ง ๆ ไป

สาย ภาณุรัตน์ (2517 : 52-54) ได้เสนอแนะเทคนิคการนิเทศไว้หลายประการดังนี้

1. เทคนิคเสนอแนะ ศึกษานิเทศก์จะต้องหาทางเสนอแนะวิธีการต่าง ๆ เช่น วิธีสอน วิธีการแก้ปัญหา และแหล่งความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ครู เพื่อให้ครูทราบและเลือกปฏิบัติได้ถูกต้อง

2. เทคนิคสาธิต ศิษยานุเทศ์จะต้องลงมือปฏิบัติงานให้ครูได้เห็นจริงอาจจะ เป็นการสาธิต การสอน สาธิตการทำอุปกรณ์การสอน และสาธิตการทำข้อสอบเพื่อเป็นแนวทางให้ครูปฏิบัติต่อไป

3. เทคนิคกวีภัย ศิษยานุเทศ์จะเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงผลงาน หรือข้อคิดเห็นต่าง ๆ ออกมาให้เต็มที่ แล้วจึงช่วยแต่งเติมเสริมต่อ หรือตัดทอนบางสิ่งบางอย่างให้ ในบางกรณีอาจออกมา ในรูปของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4. เทคนิคชวนพา ศิษยานุเทศ์จะชักชวนพูดคุยเรื่องวิชาการและหลักการโดยไม่ให้ครู รู้ตัวว่ากำลังถูกนิเทศ ในขณะที่เดียวกันก็สอดแทรกสิ่งที่ขาดตกบกพร่องอยู่ให้

5. เทคนิคแพร่พิมพ์ ศิษยานุเทศ์เสนอเทคนิคและวิทยาการใหม่ ๆ ที่น่าสนใจให้แก่ครู อาจจะทำได้โดยการออกเอกสารทางวิชาการ หรือไม่ก็ไปนิเทศกับครูโดยตรง

6. เทคนิคบลูมทานิยม ศิษยานุเทศ์จะใช้มนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครู ยิ้มแย้มแจ่มใส พูดคุยกัน ด้วยปัญหาทุกข์สุขส่วนตัวและเรื่องอื่น ๆ ในขณะเดียวกันก็สอดแทรกปัญหาทางวิชาการเข้าไปด้วย

7. เทคนิคบ่อนชนมนมเนย ศิษยานุเทศ์จะค่อย ๆ หาทางฝึกครูให้แก้ปัญหาค้าง ๆ ได้เอง โดยการบ่อนปัญหาจากง่ายไปหายาก ให้ครูช่วยกันคิดช่วยกันหาทางแก้ไขจนสามารถที่จะคิด และ แก้ปัญหาด้วยตนเอง ได้

สมาคมศิษยานุเทศ์แห่งประเทศไทย (สมาคมศิษยานุเทศ์แห่งประเทศไทย. 2525 : 75) ได้สรุปเทคนิคที่นิยมใช้ในการนิเทศการศึกษาของศิษยานุเทศ์กรมสามัญศึกษา มี 4 ลักษณะ ดังนี้

1. การเยี่ยมโรงเรียนและการแนะนำครูเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
2. การอบรมครูประจำการ การอบรมครูด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การประชุม การสัมมนา การประชุมกลุ่ม การบรรยาย การสาธิต การประชุมปฏิบัติการ และอื่น ๆ ซึ่งแต่ละวิธีการต้องใช้ เทคนิคต่าง ๆ กัน

3. การใช้เอกสารทางวิชาการ ได้แก่ การผลิตเอกสารทางคู่มือครู เอกสารเพิ่มความรู้ เอกสารทางข่าวสาร เอกสารที่ใช้ในการสอน แผนการสอน รวมทั้งการผลิตวัสดุอุปกรณ์การสอนที่ครู จะต้องใช้ เช่น เอกสารในศูนย์การเรียน ชุดการสอน แบบเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น ซึ่งวิธีการหา ใช้ของเหล่านั้นครูได้พัฒนาวิธีการให้ได้ผลตามที่ต้องการ

4. การทำวิจัยปฏิบัติการ การศึกษาและทดลองต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งศึกษานี้นี้อาจทำได้โดยการสร้างเป็นโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการโรงเรียนไม่แบ่งชั้น การทดลองวิธีการสอนต่าง ๆ การจัดโรงเรียนทดลอง การจัดโรงเรียนตัวอย่าง เป็นต้น

ลักษณะงานนิเทศการศึกษา

แฮร์ริส (Harris. 1975 : 13-14) ได้แบ่งงานนิเทศการศึกษาออกเป็น 10 ประการคือ

1. งานที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร (Developing curriculum) ซึ่งเกี่ยวกับการวางแผนโครงสร้างหลักสูตร ทำประมวลการสอน โดยกำหนดตัวผู้สอน โครงการสอนวัน เวลา สถานที่ และวางแผนวิธีสอน ตลอดจนการสร้างเกณฑ์มาตรฐานและบรรจุหน่วยวิชาต่าง ๆ ลงในการสอน
2. การจัดระบบการสอน (Organizing for Instruction) เป็นการจัดระบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับการนำหลักสูตรไปใช้ เช่น การแบ่งกลุ่มนักเรียน การจัดตารางสอน
3. การคัดเลือกบุคลากร (Staffing) โดยเลือกสรรให้เหมาะสมกับงาน มีการสรรหา การสอบคัดเลือก และการเก็บรักษาทะเบียนเกี่ยวกับตัวบุคลากร
4. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก (Providing facilities) เป็นการออกแบบและจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้สอน รวมถึงการจัดวางแผนอาคารเรียนที่ถูกต้อง มีการแนะนำให้ผู้สอนใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านั้นมาใช้ได้ง่าย
5. จัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอน (Providing materials) ตรวจสอบและคัดเลือกวัสดุอุปกรณ์การสอนที่จะนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการสอน
6. จัดอบรมครูประจำการ (Arranging for in-service education) เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่ครูประจำการ อันจะส่งผลให้ครูมีความก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพทางด้านวิชาการยิ่งขึ้น
7. จัดบรมนิเทศครูใหม่ (Orientation new staff members) เพื่อให้ได้ทราบข้อมูลต่าง ๆ ให้รู้และเข้าใจในสิ่งที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานเป็นการลดอุปสรรคในการปฏิบัติงาน อันจะทำให้งานประสบผลสำเร็จมากขึ้น

8. จัดบริการพิเศษที่เกี่ยวกับการสอน (Relating special service) รวมทั้งบริการต่าง ๆ ที่ช่วยในการสอน ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนให้มากที่สุด

9. การสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน (Developing public relations) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวทางการศึกษาให้ชุมชนทราบ แสวงหาความช่วยเหลือจากชุมชน ตลอดจนการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

10. งานประเมินผล (Evaluating) จัดให้มีการประเมินผลทางการเรียนการสอนเพื่อหาจุดอ่อนที่จะได้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นซึ่งหมายถึงการวางแผน การสร้างเครื่องมือการจัดดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผล และการตัดสินใจ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนด้วย

จำเนียร กุณาศล (2521 : 32) ได้ประมวลลักษณะงานนิเทศออกเป็น 5 อย่าง คือ

1. งานด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ซึ่งรวมงานการพัฒนาหลักสูตร การจัดอบรมการเรียนการสอน และการจัดบริการพิเศษที่เกี่ยวข้องกับการสอน

2. ด้านการจัดสรรและการพัฒนาบุคลากร ซึ่งรวมงานการคัดเลือกบุคลากร การบรรจุแต่งตั้งครูใหม่ และการฝึกอบรมครูประจำการ

3. ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์การสอน

4. ด้านพัฒนาความสัมพันธ์กับชุมชน

5. ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

กิติมา ปริติติลล (2529 : 414) ได้กล่าวถึงลักษณะงานนิเทศการศึกษาในโรงเรียน อาจจัดเป็นหมวดหมู่ดังนี้

1. งานนิเทศเกี่ยวกับตัวครู

2. งานนิเทศเกี่ยวกับหลักสูตร

3. งานนิเทศเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน

4. งานนิเทศเกี่ยวกับการปรับปรุงงานวิชาชีพของครู

5. งานนิเทศเกี่ยวกับการทำงานร่วมกัน

6. งานนิเทศเกี่ยวกับการค้นคว้าทดลอง

สังกัด อุทรานันท์ (2530 : 121-124) ได้ชี้ให้เห็นว่า ขอบเขตของงานนิเทศการศึกษา ที่ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบ มี 2 ประเภท คือ (1) งานหลัก ได้แก่ หลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และ (2) งานสนับสนุนวิชาการ ได้แก่ งานเกี่ยวกับ อาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียน ธุรการและการเงิน และความสัมพันธ์กับชุมชน

การพัฒนาหลักสูตรและการใช้หลักสูตร

การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรเป็นงานที่มีความสำคัญใกล้ชิดกันอย่างยิ่ง เพราะ การนิเทศการสอนเป็นการปรับปรุงการศึกษาให้ดีขึ้น และในกระบวนการดังกล่าวหลักสูตรถือว่าเป็น หัวใจการเรียนการสอนเป็นแนวทางให้ครูยึดถือและปฏิบัติเพื่อให้บรรลุถึง เป้าหมายที่วางไว้

บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งได้แก่ บทบาทของคณะพัฒนาหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหาวิชา ครูผู้สอน บทบาทผู้สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วยผู้บริหารศึกษานิเทศก์ (สังกัด อุทรานันท์, 2532 : 183-185) จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียน

ปัจจุบันโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใช้หลักสูตรของกรมอาชีวศึกษาและวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคล

ในการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนมาก นักการศึกษาได้ให้ความหมายเกี่ยวกับหลักสูตร ไว้หลายท่านดังนี้คือ

ทาบ (Taba. 1962 : 9) กล่าวว่า "หลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนและครูผู้สอนจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลง ไปตามลักษณะที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้"

กู๊ด (Good. 1973 : 157) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรว่า "มีสามนัยด้วยกัน คือความหมายที่ 1 หลักสูตรคือเนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพื่อจบชั้นหรือ รับประกาศนียบัตรในหมวดวิชาหรือสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรพลานามัย เป็นต้นความหมายที่ 2 หลักสูตร คือ โปรแกรมการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดขึ้น

ให้ผู้เรียนได้เรียน เพื่อรับประกาศนียบัตรต่าง ๆ และความหมายที่ 3 หลักสูตรคือ กลุ่มของวิชา หรือประสบการณ์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียน หรือวิทยาลัย"

สมิทร คุณานุกร (2523 : 3) ได้ให้ความเห็นว่า"หลักสูตรในระดับโรงเรียนหมายถึง โครงการประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นภายใน และนอกโรงเรียนก็ตาม เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้"

สรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญและ เป็นแนวปฏิบัติเพื่อจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาที่เรียนจบตามหลักสูตรกำหนดแล้วมีความรู้และทักษะที่จะออกไปประกอบอาชีพตามสาขา ที่เรียนได้ในระดับที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนความหมายของการพัฒนาหลักสูตรนั้น เสเลอร์ (Saylor 1974 : 7) กล่าวว่า "การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรจะรวมไปถึงการผลิต เอกสารต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนด้วย"

ผู้บริหารกับการพัฒนาหลักสูตร

ดอลล์ (Doll. 1973 : 367) เห็นว่า ครูใหญ่ควรมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้ คือ

1. เป็นผู้นำทางวิชาชีพ
2. นิเทศการเรียนการสอน
3. กระตุ้นให้ครูจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับท้องถิ่น
4. จัดครูเข้าสอนให้เหมาะสม
5. ประเมินผลครูใหม่
6. ช่วยเหลือครูเข้าใจจุดประสงค์ของการพัฒนา

เคนเนค และคนอื่น ๆ (Kenneke and others. 1973 : 367) กล่าวถึงการศึกษาค้าน อาชีพว่า ครูใหญ่เป็นบุคคลสำคัญในการจัดการศึกษา สำหรับในการพัฒนาหลักสูตร ครูใหญ่ควรมีบทบาทดังนี้

1. จัดโครงการเรียน
2. วิจัยและพัฒนาหลักสูตร

3. ประสานงานกับแผนกวิชาต่าง ๆ
4. ประสานงานกับคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านอาชีพ
5. ช่วยเหลือคณะกรรมการประเมินผลงานของแผนกวิชาและประเมินผลโครงการทางการศึกษา

6. ช่วยเหลือครูในการตัดสินใจ

จากความเห็นของนักการศึกษาต่างประเทศที่กล่าวถึงข้างต้น จะเห็นชัดว่า ครูใหญ่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาหลักสูตรและมีบทบาทครอบคลุมไปทั่วถึงในกิจกรรมทุกอย่างที่มีในโรงเรียน และชุมชนอันส่งผลถึงการเรียนการสอน บทบาทของครูใหญ่ในการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวมาแล้วนั้น เป็นทัศนะของการศึกษาต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี แม้จะเป็นครูใหญ่ในประเทศก็ควรจะมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรในทำนองเดียวกัน

สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ครูใหญ่หรือผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตร คือ การสนับสนุนหรือกระตุ้นให้ครูเกิดความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับกิจกรรมปรับปรุงการเรียนการสอน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเกิดความคิดที่จะทดลองวิธีการใหม่ ๆ ทางการเรียนการสอน เช่น วิธีสอนใหม่ ๆ หรือแนวความคิดใหม่ ๆ นอกจากนี้ ครูใหญ่หรือผู้บริหารโรงเรียนควรจะได้ติดตามข่าวสารการพัฒนาหลักสูตรระดับต่าง ๆ หรือถ้าหาโอกาสเข้าร่วมเป็นกรรมการในการพัฒนาหลักสูตรด้วยก็จะเป็นการดี เพราะจะได้นำสิ่งต่าง ๆ ที่ใหม่ ๆ และเป็นความก้าวหน้า มาเผยแพร่ให้ครูได้ทราบ

กรมวิชาการ (2520 : 179) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูใหญ่ในการพัฒนาหลักสูตร ว่า ครูใหญ่ควรจะมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. การเยี่ยมเยียนห้องเรียนและสังเกตการสอนเป็นครั้งคราว
2. ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนแก่ผู้ปกครอง และพยายามดึงผู้ปกครองนักเรียนให้เข้ามามีส่วนในการพัฒนาหลักสูตร

เพ็ญพุ่ม เครือตราฐ (2514 : 77) นักการศึกษาของไทยท่านหนึ่ง ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูใหญ่ในการพัฒนาหลักสูตรเอาไว้ว่า

1. ครูใหญ่ควรจัดให้มีการประชุมครูทั้งคณะและแต่ละหมวดวิชา เพื่อพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นงานประจำ แต่ละคณะวิชาจะศึกษาในหมวดวิชาของตน และนำผลงานมาประสานในการประชุมครูทั้งคณะและในการวางนโยบายทั่วไป

2. ครูใหญ่อาจส่งเสริมการค้นคว้าทดลองและการวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนและการเรียนของเด็ก ทั้งงานที่ทำเป็นระยะยาวและเป็นเรื่องด่วนเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

3. ครูใหญ่สมควรได้สนใจเป็นพิเศษในการสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยใช้การประชุมครูที่ใช้อยู่ประจำ เพื่อประสานงานของคณะครูและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร หรือจัดให้มีการประชุมขึ้นเป็นพิเศษเป็นครั้งคราวตามที่เหมาะสม เช่น การประชุมก่อนเปิดภาคเรียนโดยจัดเป็นแบบแผน มีระเบียบวาระการประชุมแจ้งให้คณะครูทราบล่วงหน้า

4. ครูใหญ่สมควรส่งเสริมความงอกงามของครูประจำการ ซึ่งครูใหญ่สามารถทำได้ดังนี้ คือ

4.1 ควรจัดให้มีการสัมมนาเป็นคราว ๆ

4.2 ควรจัดให้ครูได้ร่วมประชุมในการอบรมครูที่ส่วนกลางหรือกับกลุ่มโรงเรียนอื่น

4.3 ควรจัดให้ครูได้ไปเยี่ยมชมการสอนที่โรงเรียนอื่นที่ถือว่าดี

4.4 ส่งเสริมให้ครูไปศึกษาต่อ

5. การนิเทศการสอน เป็นงานที่จะทำได้มาก หากครูใหญ่ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาหนึ่งสาขาใด ก็จะสามารถช่วยเหลือครูในสาขานั้นด้วยตนเอง ส่วนในสาขาอื่น ๆ ก็สามารถที่จะขอความช่วยเหลือจากบุคคลภายนอกได้สะดวกขึ้น

การใช้หลักสูตร

การใช้หลักสูตรเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร กล่าวคือ หลังจากได้ร่างหลักสูตรสำเร็จเรียบร้อยแล้วก็นำหลักสูตรไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนต่อไป การนำเอาหลักสูตรไปให้ถึงผู้รับอันได้แก่นักเรียนนั้น จะส่งผ่านผู้เกี่ยวข้องและผ่านระดับการปฏิบัติหลายระดับ ซึ่งเมื่อนับตั้งแต่ระดับเริ่มต้นที่สุดไปถึงระดับสุดท้ายจะเป็นดังนี้ คือ หลักสูตรระดับอุดมการณ์ หลักสูตรระดับเอกสาร หลักสูตรระดับการรับรู้ หลักสูตรระดับปฏิบัติการ และ หลักสูตรระดับประสบการณ์ (McNeil, 1981 : 80-81) การทำงานเกี่ยวกับหลักสูตรจะถือว่าขั้นตอนของการใช้หลักสูตร

เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญยิ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร นอกจากนี้ยังเป็นที่ยอมรับกันว่าขั้นตอนการใช้หลักสูตรนั้นเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญในการชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตรโดยตรง นักพัฒนาหลักสูตรทุกคนต่างก็ยอมรับความสำคัญของขั้นตอนของการใช้หลักสูตรว่ามีความสำคัญยิ่งกว่าขั้นตอนอื่นใดทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากว่าถึงแม้ว่าหลักสูตรจะ ได้สร้าง ไปได้ เพียงใดก็ตามยังไม่สามารถจะกล่าวได้ว่าหลักสูตรจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ถ้าหากการใช้หลักสูตรดำเนินไปโดยไม่ถูกต้อง ไม่ดีเพียงพอ ความล้มเหลวของหลักสูตรก็จะบังเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สังค อูทรานันท์ (2532 : 262-267) ได้กล่าวถึงการใช้หลักสูตร ดังนี้

1. ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร 2 ระดับ คือ หน่วยงานส่วนกลางทำหน้าที่พัฒนาหลักสูตร เพื่อให้หน่วยงานในท้องถิ่นเป็นผู้ใช้ และหน่วยงานส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอน
2. งานที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร โดยลักษณะของภาระหน้าที่ของหน่วยงาน หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร จะเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับงานบริหารและบริการหลักสูตร เริ่มจากการเตรียมบุคลากร มีการให้ความรู้หรือชี้แจงให้ผู้จะใช้หลักสูตรมีความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวทางการจัดกิจกรรม และการวัดผล การเตรียมบุคลากรอาจดำเนินการได้หลายวิธี เช่น การประชุมชี้แจง การฝึกอบรม การสัมมนา เป็นต้น หลังจากได้บุคลากรก็จัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร โดยจำเป็นต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถตลอดจนความสมัครใจของครูแต่ละคนด้วย เมื่อจัดครูเข้าสอนได้แล้ว ก็จะเป็นการบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร ได้แก่ เอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนทุกชนิดที่จัดทำขึ้น เพื่อให้ความสะดวกและช่วยเหลือครูให้สามารถใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้อง หลังจากนั้นก็เป็นการบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน ได้แก่ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่ผู้ใช้หลักสูตร เช่น การบริการห้องสอนเฉพาะ บริการเกี่ยวกับห้องสมุด สื่อการเรียนการสอน บริการเกี่ยวกับเครื่องมือในการวัดผลประเมินผล และการบริการแนะแนว เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอน

วิจิตร (ธีระกุล) วรุตบางกูร และ สุพิชญา ธีระกุล (2520 : 40) ได้กล่าวถึงวิธีการดำเนินงานการนิเทศการสอนไว้ ดังนี้

1. ประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการช่วยกันพัฒนากระบวนการเรียนการสอนแล้วดำเนินการตามนั้น
2. ประสานงานกับศึกษานิเทศก์ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องนี้
3. จัดการสัมมนา หรือประชุมอบรมทางด้านวิชาการแก่คณะครู
4. จัดทัศนศึกษา หรือดูงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ
5. เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มาทำการสาธิตให้คณะครูได้ชม เพื่อจะได้้นำแบบอย่างไปปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเอง

6. ศึกษา ค้นคว้า หรือวิจัยในสิ่งที่สามารถจะทำได้ เพื่อให้ผลการเรียนการสอนสมบูรณ์ขึ้น
เช่น วิเคราะห์ข้อสอบ เป็นต้น

7. เป็นพี่เลี้ยง หรือหาพี่เลี้ยงให้กับครูใหม่ หรือครูที่มีปัญหาทางการสอน
8. ส่งเสริมและจัดบรรยากาศหรือสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนการสอนอยู่เสมอ
9. สอดส่องดูแลเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครูโดยทั่ว ๆ ไป

สมิตร คุณากร (2523 : 137) ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ แนวทางจัดกิจกรรมหรือการสอนนี้ย่อมแตกต่างกันไปตามสภาพและลักษณะธรรมชาติของเนื้อหาวิชา กล่าวคือ ไม่มีวิธีการสอนใดที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุด สำหรับวิชาการสอนแต่ละวิชานั้นย่อมมีทั้งลักษณะเด่นและลักษณะจำกัดอยู่ในตัวด้วยกันทั้งสิ้น ฉะนั้นผู้สอนจะต้องรู้จักนำวิธีการสอนแต่ละวิธีมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมแก่บทเรียน

เนาวรัตน์ วิไลชนม์ (2523 : 71-73) ได้สรุปลักษณะการสอนที่ดีไว้ 12 ประการ ดังนี้

1. การสอนที่ดี ต้องมีความมุ่งหมายของบทเรียน และให้มีการเตรียมเนื้อหา อุปกรณ์

การประเมินผลให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายดังกล่าวข้างต้น

2. การสอนที่ดี ต้องยึดเด็กเป็นหลัก โดยต้องคำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องวัย และอายุ ตลอดจนประสบการณ์เดิมของเด็กมากกว่าที่จะเอาหลักสูตรเป็นเกณฑ์

3. การสอนที่ดี ครูต้องสร้างบรรยากาศให้เหมาะแก่การเรียนรู้ ทั้งในแง่ของสิ่งแวดล้อม และอารมณ์ของเด็กด้วย

4. การสอนที่ดี ควรมุ่งให้เด็กได้ทั้งความรู้ ความสามารถ และทัศนคติพร้อมที่จะประพฤติตนเป็นคนดี

5. การสอนที่ดี ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดค้น หาเหตุผลความเป็นไปของสิ่งที่เรียน มิใช่เอาความจริงจากตำราหรือคำบอกเล่าเพียงอย่างเดียว ควรสร้างให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในการดำเนินงานนั้น ๆ ด้วย

6. การสอนที่ดี ควรจะสัมพันธ์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกันในแง่วิชาเดียวกันทั้งในแง่ทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งจะก่อให้เกิดการต่อเนื่องของประสบการณ์และสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน

7. การสอนที่ดี ต้องเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น

8. การสอนที่ดี ย่อมต้องช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจในสิ่งที่เรียน โดยใช้แรงกระตุ้น ทั้งภายในและภายนอก แต่ตามหลักการแล้วควรส่งเสริมแรงกระตุ้นภายในมากกว่าภายนอก

9. การสอนที่ดี ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผน มีส่วนในการดำเนินกิจกรรมรวมทั้งการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนด้วย

10. การสอนที่ดี ไม่ควรยึดอยู่แต่เพียงวิธีสอนวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงวิธีเดียว แต่ควรเป็นวิธีที่เหมาะสมกับบทเรียน วัยของเด็ก หลักสูตร และประมวลการสอน

11. การสอนที่ดี จะต้องมีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การซักถาม การสอบ ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่า การสอนนั้นตรงตามความมุ่งหมายที่ต้องการมากที่สุด

12. การสอนที่ดี ย่อมเริ่มต้นจากการตั้งความมุ่งหมาย การกำหนดวิธีสอน การใช้อุปกรณ์ และการวัดผล ให้สอดคล้องกับตารางวิเคราะห์หลักสูตร โครงการสอนและประมวลการสอน

วีระวัฒน์ อุตยรัตน์ (2526 : 2) ได้กล่าวถึง เป้าหมายในการสอนอาชีวศึกษา เพื่อมุ่งเน้นหนักที่จะให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการไว้สองประการ คือ

1. มุ่งให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างดีและ เป็นที่พึงพอใจ

2. มุ่งให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงทักษะการทำงานของตนเอง ได้ดีขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน

ดังนั้น ผู้เรียนควรมีโอกาสฝึกปฏิบัติให้ใกล้เคียงสภาพเป็นจริงในโลกของการทำงาน (World of Work) ให้มากที่สุด และการที่จะมุ่งให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะ สิ่งสำคัญคือผู้เรียนจะต้อง ได้รับการฝึกหัดงานที่เพียงพอและถูกต้อง

มานิดา อุษชิน (2525 : 1) ได้เสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนวิชาชีพไว้ ดังนี้

1. ครูต้องมีแนวทางในการสอนวิชาชีพ ที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถภาพการปฏิบัติงานได้
2. ครูต้องใช้วิธีการสอนที่สามารถให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือเกิดการเรียนรู้ และเกิดประสบการณ์ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้หรือจุดประสงค์การทำงานนั้น
3. ครูต้องสอนแต่สิ่งที่จำเป็นตามลำดับโดยการจัดสภาพการสอนที่จำเป็นแก่การเรียนรู้ โดยมีการวางแผนการสอน หรือโครงการสอนไว้อย่างดี

4. ครูต้องรู้จักใช้กลวิธีที่จะเร้าให้ผู้เรียนสนใจเรียน โดยสร้างสภาพการสอนภายใน และสภาพภายนอกให้สอดคล้องกัน เพื่อให้เด็กเกิดความรู้ และทักษะวิชาชีพนั้น

การสอนวิชาชีพตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกอบด้วยวิชาที่เป็นทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ หลักการของการอาชีวศึกษาอยู่ที่การปฏิบัติได้จริง มิใช่มีความรู้แต่ในทางทฤษฎีเท่านั้น ดังนั้นในการเรียนการสอนวิชาชีพ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการฝึกงานของนักศึกษา ซึ่งในหลักสูตรได้กำหนดให้นักศึกษาจะต้องผ่านการฝึกงานก่อนสำเร็จการศึกษา

จุดมุ่งหมายของการฝึกงาน นอกจากจะให้ผู้รู้จักนำทฤษฎีที่ได้เรียนมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงแล้วยังมุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาและอาชีพนั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเตรียมตัวที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป ในการเรียนวิชาชีพ ผู้บริหารจึงควรใช้การฝึกงานให้เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุด การศึกษาและการฝึกงานนอกสถานที่เป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจและเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์มากขึ้น (ศึกษานิเทศก์ช่างอุตสาหกรรม, 2524 : 398) กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยให้การเรียนการสอนสมบูรณ์ตามหลักสูตรยิ่งขึ้น ให้ประสบการณ์จำลอง เพื่อให้ผู้เรียนออกไปใช้ชีวิตในสังคมอย่างเป็นสุขรู้จักแก้ปัญหาของสังคมที่ตนมีส่วนร่วมอยู่ (สุธีระ ทานตะวัน, 2525 : 73) การเรียนการสอนจะสมบูรณ์ได้ถ้าโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นนอกเวลาเรียน

หรือที่เรียกว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ โดยพยายามจัดให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน (อำนวยการ วงษ์ถนอม. 2521 : 19) นอกจากนี้ยังควรจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมขึ้นในการสอนของครูอีกด้วย สำหรับห้องสมุดนับเป็นบริการทางวิชาการที่ควรจัดขึ้นในโรงเรียนอีกประการหนึ่ง ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรส่งเสริมให้นักเรียนใช้ห้องสมุดอย่างเต็มที่ เพื่อเพิ่มเติมความรู้และส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเองให้มากขึ้น (พนัส ทัศนาคินทร์. 2513 : 151)

หลักสูตรอาชีวศึกษา ปัจจุบันมีลักษณะกว้างขวางและมีใช้หลักสูตรที่ทุกคนต้องเรียนทุกสิ่งทุกอย่างเหมือนกันหมดเช่นแต่ก่อน การเลือกวิชาเรียน การเปลี่ยนวิชา นักศึกษาจำเป็นต้องรับคำปรึกษาแนะนำจากฝ่ายแนะแนว ถ้าพิจารณากันจริง ๆ แล้ว การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนอาชีวศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งจะขาดเสียมิได้ (ศรีนวล โกมลวนิช และ วรพรรณ น้อยสุวรรณ. 2524 : 283)

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนควรประกอบไปด้วยกระบวนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการซึ่ง ได้แก่ การจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การสอนซ่อมเสริม การฝึกงานของนักศึกษา ห้องสมุด การแนะแนว การใช้ทรัพยากรและแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ในท้องถิ่น

การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องที่สำคัญและจำเป็นที่สุดเพื่อดูว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีข้อดีข้อเสียอย่างไร จะสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อผู้บริหารจะได้นำผลนั้นมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อดำเนินงานในครั้งต่อไป

กมล สุตะประเสริฐ (2510 : 6) มีความคิดเห็นว่าการวัดผลหมายถึงการตรวจสอบหรือค้นหาว่าสิ่งที่จะต้องตรวจสอบนั้นมีปริมาณและคุณภาพมากน้อยเพียงใด การวัดปริมาณนั้นถ้าใช้เครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน ผลของการวัดก็ออกมาเป็นตัวเลขที่ถูกต้องแน่นอน ส่วนการประเมินผลนั้นหมายถึงการเอาผลของการวัดต่าง ๆ มาประมวลชี้ขาดในขั้นสรุป

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึงการประเมินค่าความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียนต่อจุดประสงค์ของหลักสูตร

พนัส หันนาคินทร์ (2513 : 146-147) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูใหญ่ในการดำเนินนโยบายการวัดผลการศึกษาไว้ว่า จะต้องคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. การกำหนดนโยบายโดยทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผล คือ
 - 1.1 ประเภทของข้อสอบหรือเครื่องมือที่จะใช้ เช่น การสัมภาษณ์ หรือการเขียนตอบ
 - 1.2 ระยะเวลาที่จะใช้ในการสอบปีหนึ่งจะสอบกี่ครั้ง เก็บคะแนนหรือไม่และจะเก็บคะแนนเมื่อไร
 - 1.3 มาตรฐานอันพึงยึดถือในการสอนหรือการวัดผล
 - 1.4 การเตรียมแบบสำหรับรายงานผลการสอบให้ผู้บริหารและนักศึกษาทราบ
2. การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่จำเป็นในการสอบเช่น เครื่องพิมพ์ดีด กระดาษไข กระดาษโรเนียว ตลอดจนจัดเจ้าหน้าที่เพื่อการนั้น
3. การส่งเสริมครูให้มีความสามารถในการวัดผลเพิ่มขึ้นทั้ง เทคนิคการออกข้อสอบ การให้คะแนน การประเมินผลข้อสอบ ตลอดจนรายงานผลการสอบ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก ถ้าตัวข้อสอบไม่ดีแล้ว การวัดผลทั้งหลายก็คลาดเคลื่อนหมด
4. การจัดตารางสอบ กำหนดครูผู้คุมสอบ เวลาที่ใช้ในการสอบ
5. การจัดห้องสอบ ที่นั่ง การสร้างบรรยากาศให้เหมาะสมแก่การสอบ
6. การให้ครูได้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ครูได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเป็นแนวเดียวกัน
7. การประเมินผล ครูใหญ่ควรจะได้ทำการประเมินผลการสอบที่ได้ผ่านไปแล้วเพื่อหาทางแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หรือหากมีแนวความคิดใหม่ ๆ เกิดขึ้นจะบันทึกไว้สำหรับการจัดทำต่อไป

นอกจากการวัดผลประเมินผลการศึกษาแล้ว ในการจัดอาชีวศึกษานั้นการติดตามผลนักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้วเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการอาชีวศึกษานี้ผลิตคนเพื่อออกไปประกอบอาชีพสนองความต้องการของวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม ดังนั้นโรงเรียนจึงควรมีระบบ

ติดตามผลนักศึกษาที่จบการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงมาตรฐานของโรงเรียนเอง ทั้งในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ฯลฯ และเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการศึกษาด้านกำลังคน และเป็น การรับผิดชอบต่อผลผลิตของตนเองอย่างแท้จริง

ดังนั้นจึงสรุปหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในการวัดผลและประเมินผล ไว้ดังนี้คือ กำหนดนโยบายวางแผนปฏิบัติการในการวัดผล การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ การส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการวัดผล การกำหนดเกณฑ์และระยะเวลา การมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินการวัดผล การนำผลที่ได้จากการวัดมาวิเคราะห์มาประเมินผลการเรียนการสอน การติดตามผลนักศึกษาที่จบ การศึกษาไปแล้ว ตลอดจนการดำเนินการอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

ดังที่กล่าวมาแล้วการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานั้น เป็นโครงการที่ เพิ่งเริ่มต้นกันอย่างจริงจังภายหลังจากที่ได้รับการกระตุ้นจากหน่วยงานศึกษานิเทศก์ของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้ก่อตั้งมาเพียง 2 ปีเท่านั้น ดังนั้นการประเมินสภาพปัญหาการนิเทศ ภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานั้น จึงยัง ไม่มีเอกสารปรากฏ อย่างไรก็ตามประสิทธิภาพของการจัด โครงการนิเทศการศึกษา จะเป็นไปได้เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ

ไวล์ และ โลเวล (Wiles and Lovell, 1975 : 272-274) ได้สรุปปัญหาที่มักจะ เกิดขึ้น กับบุคคลที่เป็นศึกษานิเทศก์ไว้ 11 ประการดังนี้

1. ศึกษานิเทศก์มักจะใช้อำนาจมากกว่าการใช้ความเป็นผู้นำ
2. การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นไปด้วยการยึดมั่นในพิธีการ
3. การให้ความสำคัญกับตัวบุคคลมากกว่าแนวความคิดในการทำงาน
4. ผู้นิเทศมักจะเลือกใช้ความเป็นผู้นำแบบพิธีการ
5. การละเลยความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่ทำงานร่วมกัน
6. การไม่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

7. เมื่อต้องการความเปลี่ยนแปลงในโครงการต่าง ๆ มักจะได้รับการต่อต้านจากผู้ที่ต้องการรักษาสภาพเดิมไว้

8. ปัญหาภายในเกี่ยวกับการเรียนการสอนมักจะ ไม่ได้รับการบอกเล่าให้บุคคลที่เกี่ยวข้องให้ได้มีความเข้าใจ

9. ครูขาดความพร้อมที่รับรู้กิจกรรมการนิเทศ

10. การสร้างบรรยากาศประชาธิปไตย โดยการให้ครูมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นไปโดยการบังคับ

11. ทักษะของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิเทศมีความแตกต่างกัน ทำให้การปฏิบัติงานไม่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

จะเห็นได้ว่าปัญหาทั้ง 11 ประการดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลที่ขาดความรู้ความเข้าใจถึงลักษณะธรรมชาติของการนิเทศและการยึดมั่นในหลักการ และกระบวนการนิเทศการศึกษาแผนใหม่ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับบุคคลที่จะทำงานเกี่ยวกับการนิเทศ

ลูทเธอร์ และมาร์ตินโก (Luthans and Martinko. 1979 : 51-295) ได้เสนอแนะองค์ประกอบแห่งความสำเร็จของการนิเทศไว้ 9 ประการ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ต้องมีการวางแผน
2. ต้องมีการมอบหมายภาระหน้าที่ และกำหนดเป้าหมายการทำงาน
3. การจัดหาวัสดุอุปกรณ์
4. สนับสนุนการจัดตั้งทีมงาน
5. การฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล
6. การควบคุมการติดตามผลการทำงาน
7. การรักษาวินัยของทีมงาน
8. การประเมินผลการปฏิบัติงาน
9. การรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

แนวความคิดของ ลูทเธอร์ และมาร์ตินโก นี้ เป็นการเน้นกระบวนการบริหาร ซึ่งเห็นว่ามี ความจำเป็นจะต้องนำมาใช้ในการนิเทศการศึกษาด้วย เริ่มตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติตามแผน

และการประเมินผล ซึ่งถือได้ว่าเป็นางจรของกระบวนการบริหาร ปัญหาที่เกิดขึ้นในการนี้เทศการศึกษานั้น กี่ยวมได้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องจะ เลยหลักการดังกล่าวนี้ หรือขาดความรู้ความสามารถที่จะ เลือกใช้วิธีการ ที่เหมาะสม ทำให้โครงการการนี้เทศการศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จ

ไฮแมน (Hyman, 1986:11-12) ได้วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกี่ยวกับการนี้เทศไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการนี้เทศมักจะ ไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการนี้เทศ
 2. การกำหนดคุณสมบัติ หรือคัดเลือกตัวบุคคลที่จะทำหน้าที่ศึกษานี้เทศก็ยังไม่เหมาะสม
 3. การจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของกิจกรรมการนี้เทศ เช่น การจัดการประชุมควรจะใช้ ในกรณีไหน ควรจะประเมินผลอะไร และรวมทั้งปัญหาการรายงานผลการนี้เทศ
 4. การแสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องตรงและ เพียงพอสำหรับการนี้เทศ
 5. การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลปฏิบัติงานของครู
 6. การกำหนดประเด็นสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมการนี้เทศ
 7. การจำแนกประเภทโรงเรียนโดยคำนึงความแตกต่าง เพื่อจัดกลุ่มโรงเรียน
- จะเห็นได้ว่าปัญหาที่ได้สรุปมา 7 ประการนี้ เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับตัวบุคคลและกระบวนการ ซึ่งเกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนในประเทศไทยนั้น ปรากฏว่า

ซารี มณีศรี (ม.บ.ป. : 215-219) ได้สรุปปัญหาการนี้เทศการศึกษาไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. ปัญหาจากระบบการบริหารการศึกษาของไทย ความไม่เป็นเอกภาพของการจัดการศึกษาไทย ทำให้เกิดปัญหามากมาย โรงเรียนขึ้นอยู่กับหลายสังกัด กล่าวคือ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนอยู่ภายใต้ การควบคุมดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน หลักสูตรที่ใช้นำมาจากกรมอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล การประสานงานแตกต่าง ไปตามสังกัด ย่อมมีปัญหาย้อนกลับหลายประการ เช่น ผู้รับการนี้เทศไม่รู้จะรับฟังความคิดเห็นของฝ่ายใดว่าถูกต้องที่จะยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ นโยบายนี้เทศ ที่ขัดกัน การทำงานเกินขอบข่ายหน้าที่
2. ปัญหาปรัชญาการศึกษา แนวนโยบายการศึกษาของชาติ มักเป็นไปตามเหตุผลทางการเมือง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับกระทรวง ก็มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายอย่างรวดเร็ว ทำให้ครู เกิดความลังเล

3. ปัญหาจากบุคลากร การคัดเลือกผู้ให้การนิเทศเอามาจากระบบอาวุโส มีประสบการณ์ หรือมีวุฒิสสูง เป็นสำคัญ ไม่ได้คำนึงถึงความเหมาะสมในด้านอื่น ๆ จนทำให้เกิดปัญหาตามมา เช่น ทำให้ผู้นิเทศเข้าใจว่าตนเองเป็นผู้ตรวจงาน จึงสั่งงานมากกว่าการไปนิเทศ ไม่ติดตามศิลปวิทยาการใหม่ ๆ ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ ขาดบุคลิกภาพที่ดี ขาดเทคนิคการนิเทศ ขาดทักษะในการบริหารบุคคล ทำงานไม่มีการวางแผน หรือครูผู้รับการนิเทศไม่ยอมรับเทคนิคใหม่ ๆ ความไม่พร้อมของครู ครูไม่เข้าใจ ความหมายการนิเทศ เป็นต้น

4. ปัญหาจากสภาพท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม โรงเรียนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร ศึกษานิเทศก์ไม่สามารถไปนิเทศได้ ถึงแม้จะ ไปศึกษาที่จะนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขได้ เพราะสภาพโรงเรียน ความขัดสน ปัญหาด้านวัสดุ และบุคคล ไม่อำนวยความสะดวก

5. ปัญหาทางด้านงบประมาณ งานนิเทศขยายกว้างขวางต้องใช้งบประมาณมากมาย งานด้านการนิเทศจึงได้รับไม่เพียงพอ มีใช้จ่ายตามความจำเป็น ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น จำนวนศึกษานิเทศก์มีไม่เพียงพอ ไม่อาจจะจัดประชุมสัมมนาหรืออบรมครูเพื่อเผยแพร่วิชาการใหม่ ๆ ได้ ไม่อาจหาเครื่องมือเครื่องใช้หรือเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ มาใช้ในการนิเทศการศึกษาได้ ศึกษานิเทศก์ไม่สามารถออกนิเทศตามโรงเรียนห่างไกลออกไปได้

สุพิชญา อีระกุล กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ และวิจิตร (อีระกุล) วรุตบางกูร (2524 : 42-45) ได้สรุปอุปสรรคของการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

1. เท่าที่เป็นมา งานนิเทศการศึกษา ยังไม่รับกับข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติ งานจำกัดอยู่แต่ภาคความรู้และไม่สัมพันธ์กับงานด้านอื่น ๆ
2. การแบ่งงานเป็นหมวดวิชา เป็นอุปสรรคอย่างยิ่งในการนิเทศ
3. สัดส่วนของศึกษานิเทศก์ต่อโรงเรียนและต่อครู ยังไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะทำให้ได้คุณภาพและทั่วถึง
4. ความรู้และความสามารถของศึกษานิเทศก์บางคน ยังไม่เป็นที่ยอมรับของครูเท่าที่ควร การคัดเลือกบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ก็ยังไม่รัดกุม และมีประสิทธิภาพเพียงพอ
5. ขวัญของศึกษานิเทศก์ตกต่ำ ศึกษานิเทศก์ไม่มีความมั่นใจในอนาคตของตนเอง ไม่เห็นความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ทั้งยังได้รับการเข้าใจผิดเกี่ยวกับงานในหน้าที่ด้วย ยิ่งทำให้ศึกษานิเทศก์หมดกำลังใจที่จะทำงานมากยิ่งขึ้น

6. ระบบการจัดการศึกษาขาดเอกภาพ โรงเรียนมีหลายสังกัด ไม่สะดวก ไม่มีความคล่องตัว ในการนิเทศ และการติดตามผล

7. งานนิเทศการศึกษาได้งบประมาณทางเดียว คือ จากกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีงบประมาณให้ รายได้จึงไม่พอกับรายจ่าย การจัดสรรงบประมาณก็กระทำโดยเพียงให้ดำรงอยู่เท่านั้น จึงไม่สามารถที่จะกระตุ้น หรือปรับปรุงงานทางด้านนี้ได้อย่างแท้จริง

8. หน่วยงานนิเทศศึกษานี้อยู่กับศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งมีงานครอบคลุมกว้างขวางมาก บางครั้ง ศึกษาธิการจังหวัด มอบหมายงานให้ศึกษานิเทศก์ทำจนล้นมือ และงานเหล่านี้บางครั้งก็ไม่ใช่งาน ทางด้านวิชาการ

9. ผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอขาดการประสานกัน ทำให้งานล่าช้า และ ไปคนละทาง ไม่ต่อเนื่องกัน

10. ครูไม่ค่อยนำเอาวิธีการหรือข้อนิเทศไปปฏิบัติ ทำให้ไม่ได้ผลเท่าที่ควร และบางกรณี ก็ทำให้ผิควัดคุปประสงค์

11. ปัญหาการจัดต้อนรับ ทำให้ครูบางส่วนต้อง ไปเตรียมการจัดเลี้ยงต้อนรับแทนที่จะ ได้รับ การนิเทศการศึกษา

12. ศึกษานิเทศก์บางแห่งขาดความคิดริเริ่ม และการวางแผนงานที่งานจึง ไม่เจริญ ก้าวหน้าและ เป็นไปตามความมุ่งหมาย

13. ศึกษานิเทศก์บางแห่ง จะออกไปนิเทศเฉพาะ โรงเรียนที่ไปมาได้สะดวก ไม่คำนึงถึง โรงเรียนในท้องถิ่นที่อยู่ห่างไกล เพราะหวังแต่ความสะดวกสบาย ทั้งยังออกนิเทศไม่สม่ำเสมอ เท่าที่เป็นมาจะออกนิเทศเฉพาะระยะ เวลาที่จะสิ้นปีงบประมาณ จึงทำให้มีมุมมอง เจตนาไปว่า ศึกษานิเทศก์ออกไปนิเทศเพื่อต้องการเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะมากกว่าอย่างอื่น

14. ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้อง ขาดความเข้าใจกันและความร่วมมือ อย่างใกล้ชิดงานจึง ไม่สำเร็จเท่าที่ควร

15. โครงสร้างการบริหารราชการ โดยเฉพาะในส่วนภูมิภาค อันมีผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ สภาจังหวัด สภาตำบล เทศบาล ฯลฯ เป็นตัวจักรใหญ่ ยังมองฐานะและบทบาท ของศึกษานิเทศก์ว่ามีความสำคัญต่อการศึกษาน้อยมาก

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาไว้อีก ดังนี้

1. ครูบางคนไม่ยอมรับแนวคิดใหม่ ๆ
2. ครูไม่สบายใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงวิธีสอนหรือเนื้อหาวิชา ซึ่งเคยใช้มานานแล้ว
3. ครูบางคนไม่กล้าที่จะทดลองวิธีการใหม่ ๆ
4. ครูบางคนขาดพื้นฐานทางวิชาการหรือทักษะ จึงเกิดความไม่มั่นใจ
5. ครูบางคนมีชั่วโมงสอน หรืองานธุรการอื่นอยู่แล้ว
6. ครูขาดความสนใจ เพราะวิธีการใหม่ ๆ ที่ใช้ต้องกินเวลานาน
7. ครูยึดมั่นในแนวความคิดเดิม เช่น ต้องสอนตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ จะเปลี่ยนแปลงไม่ได้
8. ผู้บริหารการศึกษาไม่สนใจ เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน เพราะมุ่งจะพัฒนา

ทางวัดถ้อยอย่างเดียว

9. ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าที่ทำอยู่นั้นดีแล้ว
10. เด็กนักเรียนขาดอุปกรณ์การเรียน เช่น เครื่องเขียน แบบเรียน
11. ผู้ปกครองไม่เข้าใจปัญหาทางโรงเรียน อาทิเช่น การทำการบ้าน สุขภาพนักเรียน

อาหารการกินของนักเรียน

สังัด อุทรานันท์ (2530 : 82-83) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาด่าง ๆ ให้จัดการนิเทศการศึกษาด้วยตนเอง ไม่บรรลุผลสำเร็จพอสรุปได้ดังนี้

1. คำนิยามของคำว่า "การนิเทศ" ที่ใช้กันในประเทศไทยนั้นยังไม่ชัดเจนเพียงพอที่จะชี้แนะนำไปสู่ภาคปฏิบัติได้ ดังนั้นจึงทำให้ขาดกรอบความคิดที่จะนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าสถานศึกษาไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา โดยคิดว่าการนิเทศการศึกษาเป็นงานของศึกษานิเทศก์โดยเฉพาะ ดังนั้นผู้บริหารจึงไม่ได้ให้ความสนใจแก่การจัดการนิเทศการศึกษอย่างจริงจัง

3. ขาดการเสริมแรงในการทำงานจากผู้บริหาร สาเหตุข้อนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความคงทนถาวรของพฤติกรรมที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงจากการนิเทศ ทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใด ๆ ก็ตามผู้นิเทศและผู้ได้รับการนิเทศต่างก็ต้องใช้ความมานะพยายามเป็นอย่างมาก ถ้าหากไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารอย่างจริงจังและถูกต้องก็ย่อมจะหมดกำลังใจในที่สุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

ชาน เตียวกุล (2521 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องขวัญในการปฏิบัติงานของครู
ในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูที่ทำหน้าที่บริหารและสอน มีระดับขวัญสูงกว่าครูที่สอนแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ว่า ทั้งสองฝ่ายมีขวัญในการปฏิบัติงานไม่ต่างกัน
2. ครูที่สอนวิชาชีพและวิชาสามัญ มีขวัญในการปฏิบัติงานไม่ต่างกัน
3. ขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ว่า ครูโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษามีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ

วิลาวัลย์ ดันวัฒนะพงษ์ (2525 : จ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร
และครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สรุปผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้บริหารกับผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการปฏิบัติงานด้านวิชาการระดับมาก ในด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ หลักสูตร และนำหลักสูตรไปใช้ และน้อยในด้านการใช้แหล่งความรู้ในท้องถิ่น ส่วนที่เหลืออีกหกด้าน คือ การดำเนินการสอน ห้องสมุด การนิเทศการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร แนะแนว การวัดและประเมินผลนั้น ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นแตกต่างกันโดยผู้บริหารเห็นว่า โรงเรียนได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมากขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่าการปฏิบัติน้อย

2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในเรื่องการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเท่าด้าน พบว่าความคิดเห็นในด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ หลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ การดำเนินการสอน วัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด การนิเทศการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร แนะแนว การวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระดับ .01 ส่วนที่เหลือคือการใช้แหล่งความรู้ในท้องถิ่น ปรากฏว่ามีความเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ในการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการนั้น พบว่าส่วนใหญ่มิมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด นอกจากนั้นในส่วนที่เป็นปัญหาอื่น ๆ ซึ่งได้มาจากความคิดเห็นที่ไม่ซ้ำกันของผู้บริหาร และครูผู้สอนบางคน ได้พบว่าเรื่องต่อไปนี้เป็นปัญหาที่ประสบอยู่ในการบริหารวิชาการ คือ ครูไม่มีโอกาสเข้ารับการอบรมทางวิชาการ ขาดตำราเรียน หนังสือประกอบการค้นคว้า ขาดผู้นำช่วยเหลือนักเรียน วิชาการ โรงเรียนจัดชั่วโมงสอนให้ครูมากเกินไป ผู้ปกครอง ไม่เอาใจใส่การเรียนของนักเรียน พื้นฐานการศึกษาเดิมของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และปัญหาครูยึดการสอนเป็นงานชั่วคราว

ธิดา หอวัฒนกุล (2525 : ง) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยกำหนดแนวปฏิบัติในการจัดการนิเทศ การศึกษาออกเป็นห้าด้าน คือ ด้านนิเทศการสอน การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาบุคลากร การจัดการบริการ และส่งเสริมทางการศึกษา วางแผน วิจัยและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่าครูใหญ่ ครูวิชาชีพ และครูวิชาสามัญในประเภทเกษตรกรรม พาณิชยกรรม และศิลปหัตถกรรม มีความเห็นว่าการนิเทศการศึกษาโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทั้งห้าด้านในระดับมาก ส่วนในประเภทวิชาอุตสาหกรรม นั้นมีความต้องการในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นการวางแผนวิจัยและประเมินผล และสำหรับการปฏิบัติงานนิเทศศึกษานั้น มีความต้องการให้โรงเรียนร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนปฏิบัติทุกข้อ ยกเว้นการให้ข่าวสาร ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร การจัดบรรณานิตส์หนังสือ อุปกรณ์การสอน การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางวิชาการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานอื่น และจัดแผนงานวิจัยเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนทราบ ต้องการให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเป็นผู้ปฏิบัติ

จำรัส เกิดตาน (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการการนิเทศทาง วิชาการของครูโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูทุกกลุ่มต่างต้องการการนิเทศทางวิชาการมากทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบตามมาตรฐานโรงเรียนแล้ว ปรากฏว่าครูในโรงเรียนมาตรฐานพอใช้ มีความต้องการการนิเทศทางด้านหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนและการประเมินผลมาก ด้านสื่อการเรียนการสอนมากกว่าโรงเรียนมาตรฐานปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังปรากฏว่าไม่พบความแตกต่าง เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศทางวิชาการของครูที่มีวุฒิและระยะเวลาทำงานแตกต่างกัน

สุเทพ เมฆ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียนและครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 2 ผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตนี้เป็นที่น่าพอใจ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า นักเรียนมีความพอใจมากกับบรรยากาศการวัดผล วิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนครูมีความพอใจมากกับบรรยากาศการวัดผล และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ นั้นครูและนักเรียนมีความพึงพอใจปานกลาง นักเรียนต่างระดับชั้นมีความพอใจแตกต่างกันบ้างในบางองค์ประกอบ แต่ครูหญิงชายมีความพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างครูกับนักเรียน พบความแตกต่างกันบ้างในเรื่องหลักสูตร ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และอาคารสถานที่

งานวิจัยต่างประเทศ

แซนด์เบิร์ก (Sandberg. 1964 : 522A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลของครูใหม่และศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับเทคนิคการนิเทศการศึกษาบางประการ ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ทั้งครูใหม่และศึกษานิเทศก์เห็นว่า วิธีการนิเทศการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมี 60 วิธี ผู้ตอบทั้ง 2 ฝ่ายเห็นว่า การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูกับศึกษานิเทศก์มีประสิทธิภาพมากที่สุดและครูใหม่เห็นว่าในการประชุมปรึกษานั้น ถ้าได้ชี้แจงบทบาทของศึกษานิเทศก์ให้ชัดเจนจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ครูใหม่และศึกษานิเทศก์เห็นว่า การสังเกตการสอนในห้องเรียนของศึกษานิเทศก์ จะมีประสิทธิภาพ ถ้านำมาเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ปัญหาการสอนที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ศึกษานิเทศก์เห็นว่า การนิเทศเพื่อตรวจตราควบคุมเป็นวิธีที่ไร้ประสิทธิภาพ
3. ครูใหม่เน้นว่าการสังเกตการสอนจะมีค่ายิ่ง ถ้าได้มีการประชุมปรึกษาก่อนและหลัง เพื่อจะได้อภิปรายและวิเคราะห์เกี่ยวกับความมุ่งหมายในการสังเกตการสอน
4. ครูใหม่และศึกษานิเทศก์เห็นว่า กลวิธีที่ศึกษานิเทศก์ใช้ในการสาธิตการใช้วัสดุ และระเบียบวิธีใหม่ ๆ นับว่าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพดี

5. ครูใหม่และศึกษานิเทศก์เห็นว่า เทคนิคการนิเทศการศึกษาด้วยการบูรมนิเทศครูใหม่นั้นดี
เฟรนด์ (Friend. 1986 : 2822-A) ได้ทำการวิจัยทัศนะอาจารย์ใหญ่และครูผู้สอน
แห่งรัฐโอคาโฮตต่อการนิเทศการสอน โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลเป็นสองระยะ ผลการวิจัย
มีดังต่อไปนี้

1. ทศนะของอาจารย์ใหญ่และครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการและช่วงเวลาการนิเทศ แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบโดยคำนึงถึงตัวแปร อันได้แก่ ประสบการณ์ ระดับชั้นที่ครูสอน
ภูมิสำเนาในเมืองและชนบทของกลุ่มตัวอย่างก็เป็นตัวแปรที่ส่งผลถึงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
เช่นเดียวกัน

2. อาจารย์ใหญ่และครูผู้สอน มีความเห็นว่า กระบวนการนิเทศที่ผู้นิเทศควรนำไปใช้
แบ่งเป็น 4 อันดับ ดังนี้

2.1 ผู้นิเทศต้องแสวงหาจุดเด่นของครูและสร้างสรรค์ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการ
สอน

2.2 ผู้นิเทศจะต้องสร้างความไว้วางใจและความเข้าใจในการนิเทศ ให้เกิดขึ้นกับครู
ผู้สอน

2.3 ผู้นิเทศและครูผู้สอน ควรให้มีการประชุมกันในทันทีภายหลังที่พบข้อมูลเกี่ยวกับการ
เรียนการสอน

2.4 ผู้นิเทศควรให้คำชมเชยอย่างตรงไปตรงมาสำหรับครูที่ประสบความสำเร็จด้านใด
ด้านหนึ่ง

จะเห็นว่าการวิจัยของ เฟรนด์ทำให้พิจารณาได้ว่า ทศนะของผู้บริหารที่มีต่อกระบวนการนิเทศนั้น
เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสามารถในการเป็นผู้นำของบุคคลซึ่งเป็นผู้นิเทศ การเป็นผู้นิเทศที่ดีจึงต้องปรับ
ปรุงและพัฒนาความเป็นผู้นำของตนอยู่เสมอ จึงจะทำงานได้ผลดี

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดการกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีทางสถิติ

การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 1,959 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่และขนาดกลางในกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 63 คน เป็นผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่ 27 คน และในโรงเรียนขนาดกลาง 36 คน

1.2 ครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่และขนาดกลางในกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 1,896 คน เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ 1,165 คน และในโรงเรียนขนาดกลาง 731 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มจากกลุ่มประชากรมาใช้ในการศึกษานี้มีจำนวน 601 คน วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 แบ่งกลุ่มประชากร ที่จะศึกษาออกเป็นกลุ่มตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน คือ ฝ่ายผู้บริหารและฝ่ายครูในโรงเรียนขนาดใหญ่และในโรงเรียนขนาดกลาง จะได้ประชากรในโรงเรียน

ขนาดใหญ่ 9 โรงเรียน มีจำนวน 1,192 คน เป็นผู้บริหาร 27 คน และครู 1,165 คน กับประชากร
ในโรงเรียนขนาดกลาง 12 โรงเรียน มีจำนวน 767 คน เป็นผู้บริหาร 36 คน ครู 731 คน

2.2 เมื่อแบ่งกลุ่มประชากรตามข้อ 2.1 แล้ว จึงเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในแต่ละกลุ่ม โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้เกณฑ์ตัดสินของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 จะได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน 56 คน ซึ่งบริหารงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ 24 คน และในโรงเรียนขนาดกลาง 32 คน กับครูผู้สอน 320 คน ซึ่งเป็นครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ 195 คน และในโรงเรียนขนาดกลาง 125 คน ดังแสดงให้เห็นในตาราง 1 และตาราง 2 ดังต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		รวมผู้บริหารและครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดใหญ่	27	24	1,165	195	1,192	219
โรงเรียนขนาดกลาง	36	32	731	125	767	157
รวม	63	56	1,896	320	1,959	376

ตาราง 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม จำแนกตามขนาดโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร

ขนาด ชื่อโรงเรียน	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
	รวม	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
<u>โรงเรียนขนาดกลาง</u>						
1. โรงเรียนจรัสสินทวงศ์พัฒนศึกษา	138	6	132	28	5	23
2. โรงเรียนรัตนพัฒนศึกษา	121	6	115	26	5	21
3. โรงเรียนเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ	110	5	105	23	4	19
4. โรงเรียนสาธิตประดิษฐ์พัฒนศึกษา	109	5	104	22	5	17
5. โรงเรียนวิมลพัฒนศึกษา	99	5	94	21	5	16
6. โรงเรียนเทคนิควิทยา	97	5	92	19	4	15
7. โรงเรียนเทคนิคศรีวัฒนา	93	4	89	18	4	14
รวม	767	36	731	157	32	125
<u>โรงเรียนขนาดใหญ่</u>						
1. โรงเรียนไทยวิจิตรศิลป์	245	6	239	45	5	40
2. โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย	243	5	238	44	5	39
3. โรงเรียนเซนต์จอห์นอาชีวศึกษา	241	6	235	44	5	39
4. โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงเทพ	233	5	228	43	5	38

ตาราง 2 (ต่อ)

ขนาด ชื่อโรงเรียน	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
	รวม	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
5. โรงเรียนเกษมโปลีเทคนิค	230	5	225	43	4	39
รวม	1,192	27	1,165	219	24	195
รวมทั้งสิ้น	1,959	63	1,896	376	56	320

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้ตัวเลขแบ่งระดับปัญหาเป็น 3 ระดับ คือ

3 หมายถึง มีปัญหามาก

2 หมายถึง มีปัญหามากกลาง

1 หมายถึง มีปัญหาน้อย

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ซึ่งตรงกับความจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

ตำแหน่งปัจจุบันของท่าน

☐ ผู้บริหารโรงเรียน

☐ ครูผู้สอน

โรงเรียนที่ท่านสอนมีนักเรียน

☐ 1,500 - 3,000 คน

☐ ตั้งแต่ 3,001 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ที่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องแสดงระดับความเป็นปัญหาด้านขวามือตามที่ท่านเห็นว่าถูกต้องและ ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ลำดับ ที่	ลักษณะต่าง ๆ ของปัญหา	ระดับความเป็นปัญหา		
		3	2	1
	ก. <u>ปัญหาด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร</u>			
1	โรงเรียนขาดข้อมูลเพื่อวางแผนการพัฒนาหลักสูตร			
2	การมอบหมายภารกิจการสอนไม่ตรงกับความถนัด และความสามารถกับครูผู้สอน			

ลำดับ ที่	ลักษณะต่าง ๆ ของปัญหา	ระดับความเป็นปัญหา		
		3	2	1
1	ข. <u>ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน</u>			
	การจัดประชุมปรึกษาหารือเพื่อวางแผนการจัด			
	การเรียนการสอนไม่ค่อยได้ผล			
	2 ขาดตัวบุคคลที่จะทำหน้าที่ประสานงานระหว่างผู้บริหาร			
	กับครูผู้สอน			
	ค. <u>ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน</u>			
1	ขาดตัวบุคคลที่มีความรู้ความสามารถสร้างเครื่องมือที่จะใช้วัดผล			
	และประเมินผล			
	2 การติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่สามารถ			
	ทำได้อย่างทั่วถึง			

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องรูปแบบการพัฒนาและการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการเขียนข้อคำถามที่จะใช้เป็นแบบสอบถาม
2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเอาแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการศึกษาภายใน

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามหาวิทยาลัย เพื่อใช้ประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

3. ศึกษาหลักเกณฑ์การสร้างแบบสอบถาม
4. สร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนก่อนการศึกษาค้นคว้าจริง เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามฉบับจริงต่อไป
5. สร้างแบบสอบถามฉบับจริงที่จะใช้ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้
6. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ไปให้ประธานและกรรมการที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงภาษาและเนื้อหา
7. นำแบบสอบถามซึ่งประธานและกรรมการที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ได้ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบ เพื่อหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และตรวจสอบว่าข้อคำถามได้วัดครอบคลุมการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาทุกด้านที่ต้องการวัดหรือไม่ ถ้าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นตรงกัน 3 ใน 5 คน ถือว่าข้อความนั้นใช้ได้
8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 10 คน ครูผู้สอน จำนวน 30 คน รวม 40 คน
9. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25 % ด้วยการคำนวณหาค่า T ซึ่งค่า T ที่คำนวณได้ คือ ค่าอำนาจจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มของข้อคำถามรายข้อ ถ้าค่า T มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 1.75 แสดงว่าคำถามนั้นมีค่าอำนาจจำแนก ส่วนข้อคำถามใดมีค่าอำนาจจำแนกน้อยกว่า 1.75 ได้นำมาปรับปรุงใหม่และทดลองใช้ใหม่แล้วจึงนำมาหาค่าอำนาจจำแนกจนได้ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับหรือมากกว่า 1.75 (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 185)
10. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้และหาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของ ครอนบาค (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 171)
11. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและขอความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยเป็นผู้นำหนังสือจากมหาวิทยาลัยพร้อมแบบสอบถามไปขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยจะดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครแต่ละแห่งด้วยตนเอง

การจัดการทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถามแล้ว คัดเลือกเอาฉบับที่สมบูรณ์มาจัดแยกเป็นกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครูผู้สอน ดังนี้
 กลุ่มผู้บริหารแยกเป็น ผู้บริหารของโรงเรียน ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง
 กลุ่มครูผู้สอนแยกเป็น ครูผู้สอนของโรงเรียน ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง
2. นำแบบสอบถามในข้อ 1 ซึ่งแยกกลุ่มแล้ว มาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ
 มีปัญหามาก ให้ 3 คะแนน
 มีปัญหามากกลาง ให้ 2 คะแนน
 มีปัญหาน้อย ให้ 1 คะแนน
3. คำนวณค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนในข้อ 2
4. ประเมินค่าระดับปัญหาจากแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่า ดังนี้
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 มีปัญหาน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 มีปัญหามากกลาง

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.00 มีปัญหามาก

5. นำคะแนนจากข้อ 2 มาใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ของการศึกษาค้นคว้าทุก ๆ ข้อ โดยใช้ Independent t-test ทดสอบสมมติฐานแต่ละข้อ เปรียบเทียบความแปรปรวนของคะแนนโดยใช้ F-test ถ้ามีความแปรปรวนของคะแนนเท่ากัน จะเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของ 2 กลุ่ม โดยใช้ Independent-t-test แบบที่มีความแปรปรวนประชากรเท่ากัน ถ้ามีความแปรปรวนของคะแนนไม่เท่ากัน จะเปรียบเทียบคะแนนของ 2 กลุ่ม โดยใช้ Independent-t-test แบบที่มีความแปรปรวนประชากรไม่เท่ากัน การคำนวณค่าสถิติ ทำการคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย
2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม
4. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ Alpha Coefficient
5. F-test ใช้สำหรับตรวจสอบค่าความแปรปรวนประชากร 2 กลุ่มเท่ากันหรือไม่
6. Independent-t-test

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการศึกษาข้อมูล

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
n	แทน ขนาดของตัวอย่าง
t	แทน ตัวสถิติทดสอบซึ่งมีการแจกแจง t
*	แทน ผลของการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนา (Discriptive statistics) เพื่อศึกษาปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดกลางและขนาดใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร (ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ข้อ 1)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารกับของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดกลางและขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน (ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ข้อ 2) และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดกลางกับของขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร (ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ข้อ 3) วิธีทางสถิติที่ใช้คือการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ Independent-t-test ซึ่งจะทดสอบสมมติฐานของการศึกษา 9 ข้อ ที่ตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

1. ทัศนะของผู้บริหารกับทัศนะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดกลาง ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร แตกต่างกัน
2. ทัศนะของผู้บริหารกับทัศนะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดกลาง ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกัน

3. ทักษะของผู้บริหารกับทักษะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติ ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน แตกต่างกัน

4. ทักษะของผู้บริหารกับทักษะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่ ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร แตกต่างกัน

5. ทักษะของผู้บริหารกับทักษะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่ ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกัน

6. ทักษะของผู้บริหารกับทักษะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่ ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน แตกต่างกัน

7. ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่ กับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติกลาง ในด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร แตกต่างกัน

8. ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่ กับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติกลาง ในด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกัน

9. ปัญหาการนิเทศการศึกษภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่ กับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติกลาง ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน แตกต่างกัน

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา

ส่วนประกอบของตอนที่ 1 คือ

1. จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตาราง 3
2. จำนวนแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ แสดงในตาราง 4
3. คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน แสดงให้เห็นถึง

3.1 ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติกลางแต่ละด้าน ทั้ง 3 ด้านตามทักษะของผู้บริหารและครูผู้สอน ตั้งแต่ตาราง 5-8

3.2 ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่แต่ละด้าน ทั้ง 3 ด้านตามทักษะของผู้บริหารและครูผู้สอน ตั้งแต่ตาราง 9-12

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		รวมผู้บริหารและครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดใหญ่	27	24	1,165	195	1,192	219
โรงเรียนขนาดกลาง	36	32	731	125	767	157
รวม	63	56	1,896	320	1,959	376

ตาราง 4 จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง ไปและ ได้รับคืนจากผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ในโรงเรียนขนาดกลางและ โรงเรียนขนาดใหญ่

ตำแหน่ง	โรงเรียนขนาดกลาง		โรงเรียนขนาดใหญ่		รวมโรงเรียนทั้งสองขนาด	
	ส่ง ไป	ได้รับคืนมา	ส่ง ไป	ได้รับคืนมา	ส่ง ไป	ได้รับคืนมา
ผู้บริหาร	32	32	24	24	56	56
ครูผู้สอน	125	125	195	195	320	320
รวม	157	157	219	219	376	376

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติ
 . ในด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครูผู้สอน และของกลุ่มตัวอย่าง
 รวมทั้งสองฝ่าย

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร	ในโรงเรียนนานาชาติ					
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		ทัศนะรวม ทั้งสองฝ่าย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1	โรงเรียนไม่ได้จัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครูได้ใช้อย่างเพียงพอ	1.59	0.55	1.75	0.65	1.74	0.64
2	การประชุมครูแต่ละครั้ง ผู้บริหารมักเป็นฝ่ายพูดโดยไม่เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็น	1.84	0.66	1.74	0.70	1.76	0.70
3	การอบรมนิเทศยังไม่สามารถช่วยให้ครูใหม่เข้าใจงานและเกิดความรู้สึกที่ต่องานและต่อโรงเรียนได้มากนัก	1.87	0.78	1.77	0.66	1.79	0.68
4	ครูไม่ได้รับการฝึกอบรมก่อนการนำหลักสูตรใหม่มาใช้	1.78	0.77	2.05	0.74	2.01	0.75
5	การจัดบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรภายในโรงเรียน เช่น การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะ ห้องสมุด สื่อการสอน ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร	2.12	0.81	2.09	0.73	2.10	0.75
6	ครูขาดการแนะนำการใช้คู่มือการเรียนการสอน ใบงาน และเอกสารประกอบการสอนอื่น ๆ	1.46	0.55	1.80	0.71	1.76	0.71
7	โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูผลิตเอกสารประกอบการสอนขึ้นใช้เอง	1.31	0.46	1.81	0.76	1.74	0.75
8	โรงเรียนขาดคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร	1.68	0.84	1.91	0.65	1.89	0.69
9	การจัดอาคารสถานที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้หลักสูตร	1.81	0.68	1.69	0.74	1.71	0.74

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร	ในโรงเรียนขนาดกลาง					
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		ทัศนะรวม ทั้งสองฝ่าย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
10	ครูไม่ได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมในการพิจารณาเลือก รายวิชาที่โรงเรียนควรจะเปิดสอนได้	2.12	0.73	1.99	0.79	2.01	0.79
11	ครูไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำตารางสอนของโรงเรียน	2.25	0.70	2.08	0.81	2.11	0.80
12	หลักสูตรเปลี่ยนบ่อยทำให้โรงเรียนเตรียมความพร้อมด้าน บุคลากร เอกสาร รวมทั้งอุปกรณ์เครื่องมือฝึกการปฏิบัติไม่ทัน.	2.00	0.90	1.76	0.75	1.80	0.78
13	เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติชำรุดและ ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	2.06	0.74	1.81	0.78	1.85	0.78
14	การดูแลช่วยเหลือให้ครูสอนเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจและสภาพท้องถิ่น ยังไม่ได้ดำเนินการจริงจัง	1.68	0.68	1.87	0.70	1.85	0.70
	เฉลี่ยรวม	1.83	0.70	1.86	0.73	1.86	0.73

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า ทัศนะโดยรวมของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศ
ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตรของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานขนาดกลาง กล่าวโดยสรุป (รวมทุกข้อ)
แล้วอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.86$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างพบว่าทั้งผู้บริหารและ
ครูผู้สอน ต่างมีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหานิเทศด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตรโดยสรุป (รวมทุกข้อ)
อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 1.83$ และ $\bar{X} = 1.86$ ตามลำดับ) โดยครูผู้สอนมีทัศนะว่า
โรงเรียนมีปัญหาในด้านนี้มากกว่าที่ผู้บริหารมองเห็นเล็กน้อย

และ เมื่อพิจารณาทัศนะ โดยรวมของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ฝ่ายเป็นรายข้อแล้วพบว่า เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ เช่น ข้อ 11 : ครูไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำตารางสอนของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.11$) ข้อ 5 : การจัดบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรภายในโรงเรียน เช่น การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะ ห้องสมุด สื่อการสอน ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ($\bar{X} = 2.10$) ข้อ 4 : ครูไม่ได้รับการฝึกอบรมก่อนการนำหลักสูตรใหม่มาใช้ ($\bar{X} = 2.01$) ข้อ 10 : ครูไม่ได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมในการพิจารณาเลือกรายวิชาที่โรงเรียนควรจะเปิดสอนได้ ($\bar{X} = 2.01$) และข้ออื่น ๆ อีก 10 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลงไป

สำหรับผู้บริหาร มีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้หลักสูตรของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติกลาง กล่าวโดยรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.83$) เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายข้อ พบว่า ไม่มีข้อใดเลยที่เป็นปัญหาในระดับมาก ส่วนข้อที่เป็นปัญหาในระดับน้อยได้แก่ข้อ 7 : โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูผลิตเอกสารประกอบการสอนขึ้นใช้เอง ($\bar{X} = 1.31$) และข้อ 6 : ครูขาดการแนะนำการใช้คู่มือการเรียนการสอน ใบงาน และ เอกสารประกอบการสอนอื่น ๆ ($\bar{X} = 1.46$) สำหรับข้ออื่นนอกจากนี้เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลาง เช่น ข้อ 11 : ครูไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำตารางสอนของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.25$) ข้อ 5 : การจัดบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรภายในโรงเรียน เช่น การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะ ห้องสมุด สื่อการสอน ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ($\bar{X} = 2.12$) และข้อ 10 : ครูไม่ได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมในการพิจารณาเลือกรายวิชาที่โรงเรียนควรจะเปิดสอนได้ ($\bar{X} = 2.12$) และข้ออื่น ๆ อีก 9 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลงไป

ส่วนครูผู้สอน มีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้หลักสูตร กล่าวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.86$) เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายข้อ พบว่า เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ เช่น ข้อ 5 : การจัดบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรภายในโรงเรียน เช่น การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะ ห้องสมุด สื่อการสอน ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ($\bar{X} = 2.09$) ข้อ 11 : ครูไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำตารางสอนของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.08$) และข้อ 4 : ครูไม่ได้รับการฝึกอบรมก่อนการนำหลักสูตรใหม่มาใช้ ($\bar{X} = 2.05$) และข้ออื่น ๆ อีก 11 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลงไป

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติกลาง
 ในด้านการจัดการเรียนการสอน ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครูผู้สอน และของกลุ่มตัวอย่าง
 รวมทั้งสองฝ่าย

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน	ในโรงเรียนนานาชาติกลาง					
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		ทัศนะรวม ทั้งสองฝ่าย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1	โรงเรียนขาดการช่วยเหลือแนะนำให้ครูศึกษาผลงานวิจัย และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน.	1.93	0.78	2.01	0.70	2.00	0.72
2	ครูส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจที่จะปรับปรุงวิธีการสอนของตนให้ก้าวหน้า	2.31	0.63	2.07	0.73	2.11	0.73
3	ผู้นิเทศไม่เคยจัดให้ครูอาจารย์ได้ดูการสาธิตการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดี	1.90	0.72	2.18	0.73	2.15	0.74
4	ครูอาจารย์ไม่ได้รับการนิเทศให้มีความรู้และทักษะในการเตรียมและทำบันทึกการสอนวิชาต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ	1.59	0.55	1.94	0.66	1.90	0.67
5	โรงเรียนขาดการส่งเสริมให้ครูกิจค้นและทดลองใช้วิธีสอนใหม่ ๆ	1.62	0.64	1.89	0.70	1.86	0.71
6	ครูที่สอนวิชาอาชีพต่าง ๆ แก่นักศึกษาไม่ได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพครูอย่างเพียงพอ	1.68	0.72	1.79	0.69	1.78	0.70
7	ครูอาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมในการพิจารณาแก้ไขปัญหาและพัฒนางานต่าง ๆ ในโรงเรียน.....	1.87	0.54	2.04	0.78	2.02	0.76
8	ครูมีภาระงานสอนและงานอื่น ๆ ในโรงเรียนมากจนไม่มีเวลาพอที่จะคิดพัฒนาตนเองและพัฒนาการสอน.....	2.28	0.67	2.04	0.79	2.08	0.78

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดกลาง					
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		ทัศนะรวม ทั้งสองฝ่าย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
9	โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูไปเข้าร่วมการประชุมสัมมนา ในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ที่จัดขึ้นโดยสถาบันหรือ คณะบุคคลอื่นนอกโรงเรียน.....	1.25	0.43	1.82	0.76	1.74	0.76
10	การสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อยังกระทำได้ในวงแคบ.....	2.12	0.81	1.98	0.74	2.01	0.76
11	ครูอาจารย์ไม่ทราบว่าควรจะไปหาใครเมื่อตนประสบปัญหา การสอน.....	1.59	0.74	1.63	0.67	1.63	0.69
12	การเข้าสังเกตการสอนในชั้นเรียนเท่าที่กระทำกันอยู่ ทำให้ครูผู้สอนรู้สึกอึดอัดไม่สบายใจ.....	1.81	0.76	1.84	0.67	1.84	0.69
13	การให้ข้อมูลย้อนกลับหลังจากดูการสอนแล้ว ไม่เกิดประโยชน์ อะไรมากนัก.....	1.78	0.54	1.84	0.67	1.83	0.66
14	โรงเรียนยังขาดผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ในการดำเนินการนิเทศการสอน	2.31	0.68	2.02	0.73	2.06	0.73
15	การประชุมครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนไม่ได้มุ่งให้เกิดประโยชน์ ในด้านการพัฒนาการเรียนการสอน.....	1.65	0.64	1.75	0.70	1.74	0.70
16	หัวข้อเรื่องต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดบรรยายในการอบรมครู ไม่ตรงกับปัญหาหรือความต้องการของครู	1.84	0.79	1.85	0.72	1.85	0.73
17	การจัดกิจกรรมนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ แต่ละครั้งขาดขั้นตอน การสำรวจปัญหาและความต้องการของครู	1.87	0.69	2.01	0.69	2.00	0.69

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดกลาง					
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		ทัศนะรวม ทั้งสองฝ่าย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
18	ครูอาจารย์ยัง ไม่ได้รับความสะดวกจากการบริการด้าน สื่อการสอน	2.18	0.63	2.10	0.75	2.11	0.74
19	แผนการและวิธีการนิเทศของ โรงเรียนยังมีคุณภาพไม่เพียงพอ ที่จะทำให้ครูอาจารย์เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้เกิด ประโยชน์ต่อนักเรียนได้อย่างแท้จริง	2.06	0.65	2.01	0.68	2.02	0.68
	เฉลี่ยรวม	1.87	0.66	1.94	0.71	1.93	0.72

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า ทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดกลาง กล่าวโดยสรุป (รวมทุกข้อ) แล้วอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.93$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างพบว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน ต่างมีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาด้านการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน โดยสรุป (รวมทุกข้อ) อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 1.87$ และ $\bar{X} = 1.94$ ตามลำดับ) โดยครูผู้สอนมีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหามากกว่าที่ผู้บริหารมองเห็นไม่มากนัก

และ เมื่อพิจารณาทัศนะ โดยรวมของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ฝ่ายเป็นรายข้อแล้วพบว่า เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ เช่น ข้อ 3 : ผู้นิเทศไม่เคยจัดให้ครูอาจารย์ได้ดูการสาธิตการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X} = 2.15$) ข้อ 2 : ครูส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจที่จะปรับปรุงวิธีการสอนของตนให้ก้าวหน้า ($\bar{X} = 2.11$) ข้อ 18 : ครูอาจารย์ยัง ไม่ได้รับความสะดวกจากการบริการ ด้านสื่อการสอน

($\bar{X} = 2.11$) และข้ออื่น ๆ อีก 16 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลงไป

สำหรับผู้บริหาร มีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดกลาง กล่าวโดยรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.87$) เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายข้อ พบว่า ไม่มีข้อใดเลยที่เป็นปัญหาในระดับมาก ส่วนข้อที่เป็นปัญหาในระดับน้อย ได้แก่ข้อ 9 : โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูไปเข้าร่วมการประชุมสัมมนาในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ที่จัดขึ้นโดยสถาบันหรือ คณะบุคคลอื่นนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 1.25$) สำหรับข้ออื่นนอกจากนี้ เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลาง เช่น ข้อ 2 : ครูส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจที่จะปรับปรุงวิธีการสอนของตนให้ก้าวหน้า ($\bar{X} = 2.31$) ข้อ 14 : โรงเรียนยังขาดผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงในการดำเนินการนิเทศการสอน ($\bar{X} = 2.31$) ข้อ 8 : ครูมีภาระงานสอนและงานอื่น ๆ ในโรงเรียนมากจนไม่มีเวลาพอที่จะคิดพัฒนาตนเองและพัฒนาการสอน ($\bar{X} = 2.28$) และข้ออื่น ๆ อีก 15 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลงไป

ส่วนครูผู้สอน มีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน กล่าวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.94$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ เช่น ข้อ 3 : ผู้นิเทศไม่เคยจัดให้ครูอาจารย์ได้ดูการสาธิตการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X} = 2.18$) ข้อ 18 : ครูอาจารย์ยังไม่ได้รับความสะดวกจากการบริการด้านสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.10$) ข้อ 2 : ครูส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจที่จะปรับปรุงวิธีการสอนของตนให้ก้าวหน้า ($\bar{X} = 2.07$) และข้ออื่น ๆ อีก 16 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลงไป

ตาราง 7 คำสถิติพื้นฐานแสดงปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดกลาง
 ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครูผู้สอน
 และของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสองฝ่าย

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	ในโรงเรียนนาดกลาง					
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		ทัศนะรวม ทั้งสองฝ่าย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1	โรงเรียนขาดการอบรมครูอาจารย์ผู้สอนให้เข้าใจความสำคัญ และหลักการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	1.72	0.71	1.92	0.72	1.89	0.73
2	โรงเรียนไม่มีผู้มีความรู้และทักษะด้านการวัดและประเมินผล เพียงพอที่จะทำหน้าที่ช่วยเหลือนำครูให้สามารถทำการวัด และประเมินผลได้อย่างถูกต้อง	1.91	0.76	1.75	0.71	1.78	0.72
3	โรงเรียนขาดบุคลากรทำหน้าที่แนะนำและติดตามดูแลให้ครูใช้ วิธีวัดและประเมินผลแบบต่าง ๆ ที่เสนอแนะไว้ในหลักสูตร ..	2.00	0.75	1.88	0.71	1.90	0.72
4	ครูส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาและวางแผนการ พัฒนาคุณภาพด้านการวัดและประเมินผล	2.19	0.68	2.01	0.72	2.04	0.72
5	ตำรา เอกสาร หรือคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล มีไม่เพียงพอที่ครูจะนำมาใช้ประโยชน์	1.81	0.76	1.90	0.72	1.89	0.73
6	ครูที่มีปัญหาในการสร้างข้อสอบไม่ทราบว่าจะไปขอความ ช่วยเหลือได้จากใคร	1.56	0.60	1.62	0.70	1.62	0.70
7	โรงเรียนขาดการแนะนำช่วยเหลือให้ครูนำผลการสอบมาใช้ ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน	1.75	0.61	1.85	0.66	1.84	0.66

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดกลาง					
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		ทัศนะรวม ทั้งสองฝ่าย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
8	แผนการพัฒนาด้านการวัดประเมินผลมีอยู่น้อยและ ไม่ชัดเจน ทั้งในเรื่องความมุ่งหมายและวิธีดำเนินการ.....	1.88	0.78	1.85	0.67	1.85	0.69
9	การประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถของครู ในด้านการสร้างแบบทดสอบ ไม่ได้รับความสนใจที่จะจัด	2.03	0.68	1.92	0.71	1.94	0.71
10	ผู้นิเทศในโรงเรียนไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์และขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานให้เกิดแก่คณะครูอาจารย์ทำให้ การประชุมอบรมเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนเรื่องระเบียบการวัดผล ประเมินผลไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร	1.94	0.70	1.88	0.74	1.89	0.74
11	ผู้บริหารและผู้นิเทศในโรงเรียนไม่ได้ติดตามดูแลให้การสอบ ดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ	1.69	0.63	1.70	0.71	1.70	0.70
12	โรงเรียนจัดสรรเวลาและงบประมาณสำหรับการพัฒนาคุณภาพ การวัดและประเมินผลให้แก่ครูอาจารย์น้อยเกินไป	2.00	0.70	1.91	0.74	1.93	0.74
13	การส่งครูไปเข้ารับการอบรมการวัดผลที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัย ต่าง ๆ ในระหว่างปิดภาคฤดูร้อนยัง ไม่ได้รับการสนับสนุน ...	1.84	0.83	2.15	0.78	2.11	0.80
14	ครูอาจารย์ไม่ได้รับการนิเทศให้รู้จักใช้เกณฑ์การประเมินผลที่มี ลักษณะยืดหยุ่นเื้อต่อความแตกต่างระหว่างนักเรียนแต่ละบุคคล	1.66	0.68	1.58	0.58	1.60	0.60
15	โรงเรียนยังให้การสนับสนุนครูอาจารย์ในแต่ละหมวดวิชา ไม่เพียงพอให้ร่วมกันพัฒนางานด้านการวัดประเมินผล	1.94	0.70	1.90	0.63	1.91	0.65

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดกลาง					
		ทัศนะผู้บริหาร		ทัศนะครูผู้สอน		ทัศนะรวมทั้งสองฝ่าย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
16	การนิเทศครูอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนยังมีคุณภาพไม่มากพอที่จะสนองความต้องการของครูอาจารย์ได้	2.09	0.63	1.93	0.65	1.96	0.65
	เฉลี่ยรวม	1.88	0.70	1.86	0.70	1.87	0.70

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า ทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานกลาง กล่าวโดยสรุป (รวมทุกข้อ) แล้วอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.87$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างพบว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน ต่างมีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหานิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 1.88$ และ $\bar{X} = 1.86$ ตามลำดับ) โดยผู้บริหารมีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหามากกว่าที่ครูผู้สอนมองเห็นเล็กน้อย

และเมื่อพิจารณาทัศนะโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ฝ่ายเป็นรายข้อแล้วพบว่า เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ เช่น ข้อ 13 : การส่งครูไปเข้ารับการอบรมการวัดผลที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในระหว่างปิดภาคฤดูร้อนยังไม่ได้รับการสนับสนุน ($\bar{X} = 2.11$) ข้อ 4 : ครูส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาและวางแผนการพัฒนาคุณภาพด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 2.04$) ข้อ 16 : การนิเทศครูอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผล

การเรียนการสอนยังมีคุณภาพไม่มากพอที่จะสนองความต้องการของครูอาจารย์ได้ ($\bar{X} = 1.96$) และข้ออื่น ๆ อีก 13 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลงไป

สำหรับผู้บริหาร มีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาคาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียน การสอน ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดกลาง กล่าวโดยรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.88$) เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ เช่น ข้อ 4 : ครูส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาและวางแผนการพัฒนาคคุณภาพด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 2.19$) ข้อ 16 : การนิเทศครูอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนยังมีคุณภาพไม่มากพอที่จะสนองความต้องการของครูอาจารย์ได้ ($\bar{X} = 2.09$) ข้อ 9 : การประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถของครูในด้านการสร้างแบบทดสอบ ไม่ได้รับความสนใจที่จะจัด ($\bar{X} = 2.03$) และข้ออื่น ๆ อีก 13 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลงไป

ส่วนครูผู้สอน มีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาคาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน กล่าวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.86$) เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายข้อ พบว่า เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ เช่น ข้อ 13 : การส่งครูไปเข้ารับการอบรมการวัดผลที่จัดขึ้นใน มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในระหว่างปีภาคฤดูร้อนยังไม่ได้รับการสนับสนุน ($\bar{X} = 2.15$) ข้อ 4 : ครู ส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาและวางแผนการพัฒนาคคุณภาพด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 2.01$) และข้อ 16 : การนิเทศครูอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนยังมีคุณภาพไม่มากพอที่จะสนองความต้องการของครูอาจารย์ได้ ($\bar{X} = 1.93$) และข้ออื่น ๆ อีก 13 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลงไป

ตาราง 8 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลสรุปปัญหาการนิเทศการศึกษากายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ขนาดกลางเป็นรายด้าน ทั้ง 3 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครู และของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ปัญหาการนิเทศการศึกษากายใน โรงเรียนขนาดกลาง	ทัศนะ ของผู้บริหาร		ทัศนะ ของครูผู้สอน		ทัศนะของ กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ฝ่าย	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร	1.83	0.70	1.86	0.73	1.86	0.73
ด้านการจัดการเรียนการสอน	1.87	0.66	1.94	0.71	1.93	0.72
ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	1.88	0.70	1.86	0.70	1.87	0.70
รวมปัญหาทั้ง 3 ด้าน	1.86	0.69	1.89	0.71	1.88	0.71

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าเมื่อพิจารณาปัญหาโดยรวมทุกด้าน ตามทัศนะโดยรวมของ
ผู้บริหารและครูผู้สอนแล้ว ปรากฏว่าโรงเรียนมีปัญหการนิเทศการศึกษากายในโรงเรียนเอกชนอาชีว
ศึกษาขนาดกลาง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.88$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่าง
พบว่าทั้งฝ่ายผู้บริหารและฝ่ายครูผู้สอน ต่างมีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหการนิเทศ โดยรวมทุกด้านอยู่ใน
ระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 1.86$ และ $\bar{X} = 1.89$ ตามลำดับ) โดยครูผู้สอนมีทัศนะว่าโรงเรียน
มีปัญหาในทุกด้านมากกว่าที่ผู้บริหารมองเห็นเล็กน้อย

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โรงเรียนมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด
($\bar{X} = 1.93$) รองลงมา คือ ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 1.87$) และ
ปัญหาด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 1.86$) ซึ่ง 2 ด้านหลังนี้ มีปัญหาใกล้เคียงกันมาก

สำหรับฝ่ายผู้บริหารปรากฏว่ามีทัศนะ เกี่ยวกับปัญหการนิเทศการศึกษากายในโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษาขนาดกลาง โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ผู้บริหารมีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.86$) โดยเห็นว่า

โรงเรียนมีปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนมากที่สุด ($\bar{X} = 1.88$) รองลงมา คือ ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 1.87$) และปัญหาด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตรน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.83$) ซึ่งความแตกต่างของปัญหาแต่ละด้าน มีอยู่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ครูผู้สอนมีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดกลาง โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูผู้สอน มีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ($\bar{X} = 1.94$) รองลงมา คือ ปัญหาด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 1.86$) และปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 1.86$)

ตาราง 9 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ ในด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครูผู้สอน และของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสองฝ่าย

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร	ในโรงเรียนขนาดใหญ่					
		ทัศนะผู้บริหาร		ทัศนะครูผู้สอน		ทัศนะรวมทั้งสองฝ่าย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1	โรงเรียนไม่ได้จัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครูได้ใช้อย่างเพียงพอ	1.95	0.73	2.00	0.68	1.99	0.69
2	การประชุมครูแต่ละครั้ง ผู้บริหารมักเป็นฝ่ายพูดโดยไม่เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็น	1.58	0.70	1.91	0.71	1.86	0.72
3	การบูรณิเทศยังไม่สามารถช่วยให้ครูใหม่เข้าใจงานและเกิดความรู้สึกที่ดีต่องานและต่อโรงเรียนได้มากนัก	1.41	0.57	1.95	0.74	1.87	0.75
4	ครูไม่ได้รับการฝึกอบรมก่อนการนำหลักสูตรใหม่มาใช้	1.91	0.75	2.09	0.68	2.06	0.70
5	การจัดบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรภายในโรงเรียน เช่น การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะ ห้องสมุด สื่อการสอน ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร	1.75	0.72	2.28	0.72	2.19	0.75

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร	ในโรงเรียนขนาดใหญ่					
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		ทัศนะรวม ทั้งสองฝ่าย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
6	ครูขาดการแนะนำการใช้คู่มือการเรียนการสอน ใบงาน และเอกสารประกอบการสอนอื่น ๆ	1.62	0.69	2.00	0.72	1.94	0.73
7	โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูผลิตเอกสารประกอบการสอนขึ้นใช้เอง	1.45	0.57	2.07	0.77	1.97	0.78
8	โรงเรียนขาดคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร	2.12	0.59	2.06	0.76	2.07	0.74
9	การจัดอาคารสถานที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้หลักสูตร	1.50	0.50	1.93	0.77	1.86	0.75
10	ครูไม่ได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมในการพิจารณาเลือกรายวิชาที่โรงเรียนควรจะเปิดสอนได้	1.70	0.73	2.10	0.75	2.04	0.77
11	ครูไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำตารางสอนของโรงเรียน	1.58	0.64	2.28	0.79	2.17	0.81
12	หลักสูตรเปลี่ยนบ่อยทำให้โรงเรียนเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เอกสาร รวมทั้งอุปกรณ์เครื่องมือฝึกการปฏิบัติไม่ทัน.	1.83	0.68	2.02	0.73	1.99	0.73
13	เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติชำรุดและไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	1.75	0.59	2.13	0.74	2.07	0.74
14	การดูแลช่วยเหลือให้ครูสอนเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสภาพท้องถิ่น ยังไม่ได้ดำเนินการจริงจัง	1.66	0.55	2.06	0.72	1.99	0.72
	เฉลี่ยรวม	1.70	0.64	2.06	0.73	2.01	0.74

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า ทิศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตรของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาคีใหญ่ กล่าวโดยรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.01$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างพบว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน ต่างมีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาการนิเทศด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 1.70$ และ $\bar{X} = 2.06$ ตามลำดับ) โดยครูผู้สอนมีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาในด้านนี้มากกว่าที่ผู้บริหารมองเห็นเล็กน้อย

และ เมื่อพิจารณาทัศนะ โดยรวมของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ฝ่ายเป็นรายข้อแล้วพบว่า เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ เช่น ข้อ 5 : การจัดบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรภายในโรงเรียน เช่น การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะ ห้องสมุด สื่อการสอน ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ($\bar{X} = 2.19$) ข้อ 11 : ครูไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำตารางสอนของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.17$) ข้อ 8 : โรงเรียนขาดคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 2.07$) ข้อ 13 : เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติชำรุดและไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 2.07$) และข้ออื่น ๆ อีก 11 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลง ไป

สำหรับผู้บริหาร มีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาการนิเทศด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตรของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาคีใหญ่ กล่าวโดยรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.70$) เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายข้อ พบว่า ไม่มีข้อใดเลยที่เป็นปัญหาในระดับมาก ส่วนข้อที่เป็นปัญหาในระดับน้อยได้แก่ข้อ 3 : การบูรณิเทศยังไม่สามารถช่วยให้ครูใหม่เข้าใจงานและเกิดความรู้สึกที่ดีต่องานและต่อโรงเรียนได้มากนัก ($\bar{X} = 1.41$) และข้อ 7 : โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูผลิตเอกสารประกอบการสอนขึ้นใช้เอง ($\bar{X} = 1.45$) สำหรับข้ออื่นนอกจากนี้เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลาง เช่น ข้อ 8 : โรงเรียนขาดคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 2.12$) ข้อ 1 : โรงเรียนไม่ได้จัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครูได้ใช้อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 1.95$) ข้อ 4 : ครูไม่ได้รับการฝึกอบรมก่อนการนำหลักสูตรใหม่มาใช้ ($\bar{X} = 1.91$) และข้ออื่น ๆ อีก 9 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลง ไป

ส่วนครูผู้สอน มีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาการนิเทศด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร กล่าวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.06$) เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายข้อ พบว่า เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ เช่น ข้อ 5 : การจัดบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรภายในโรงเรียน เช่น การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะ ห้องสมุด สื่อการสอน ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ($\bar{X} = 2.28$) ข้อ 11 : ครูไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำตารางสอนของโรงเรียน

($\bar{X} = 2.28$) ข้อ 13 : เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติซ้ำชุดและไม่เพียงพอกับ
จำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 2.13$) และข้ออื่น ๆ อีก 11 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลงไป

ตาราง 10 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่
ในด้านการจัดการเรียนการสอน ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครูผู้สอน และของกลุ่มตัวอย่าง
รวมทั้งสองฝ่าย

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดใหญ่					
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		ทัศนะรวม ทั้งสองฝ่าย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1	โรงเรียนขาดการช่วยเหลือแนะนำให้ครูศึกษาลงงานวิจัย และ เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน.	1.83	0.74	2.14	0.75	2.09	0.76
2	ครูส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจที่จะปรับปรุงวิธีการสอนของตน ให้ก้าวหน้า	1.96	0.78	2.26	0.69	2.21	0.72
3	พื้นที่ไม่เคยจัดให้ครูอาจารย์ได้ดูการสาธิตการสอนที่เป็น แบบอย่างที่ดี	2.13	0.72	2.29	0.76	2.26	0.76
4	ครูอาจารย์ไม่ได้รับการนิเทศให้มีความรู้และทักษะในการ เตรียมและทำบันทึกการสอนวิชาต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ	1.67	0.62	2.05	0.74	1.99	0.74
5	โรงเรียนขาดการส่งเสริมให้ครูคิดค้นและทดลองใช้วิธีสอน ใหม่ ๆ	1.50	0.70	2.10	0.74	2.00	0.77
6	ครูที่สอนวิชาอาชีพต่าง ๆ แก่นักศึกษาไม่ได้รับการส่งเสริม ให้มีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพครูอย่างเพียงพอ	1.88	0.72	1.94	0.72	1.93	0.72

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดใหญ่					
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		ทัศนะรวม ทั้งสองฝ่าย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
7	ครูอาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมในการพิจารณาแก้ไขปัญหา และพัฒนางานต่าง ๆ ในโรงเรียน.....	1.75	0.66	2.07	0.69	2.02	0.70
8	ครูมีภาระงานสอนและงานอื่น ๆ ในโรงเรียนมากจนไม่มีเวลา พอที่จะคิดพัฒนาตนเองและพัฒนาการสอน.....	2.00	0.76	2.12	0.73	2.10	0.74
9	โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครู ไปเข้าร่วมการประชุมสัมมนา ในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ที่จัดขึ้นโดยสถาบันหรือ คณะบุคคลอื่นนอกโรงเรียน.....	1.54	0.57	1.98	0.76	1.91	0.76
10	การสนับสนุนให้ครูลาศึกษาต่อยังกระทำไม่ได้ในวงแคบ.....	2.04	0.73	2.19	0.78	2.17	0.78
11	ครูอาจารย์ไม่ทราบว่าควรจะไปหาใคร เมื่อคนประสบปัญหา การสอน.....	1.54	0.57	1.96	0.68	1.89	0.69
12	การเข้าสังเกตการสอนในชั้นเรียนเท่าที่กระทำกันอยู่ ทำให้ครูผู้สอนรู้สึกอึดอัดไม่สบายใจ.....	1.79	0.70	2.16	0.80	2.10	0.80
13	การให้ข้อมูลย้อนกลับหลังจากการสอนแล้วไม่เกิดประโยชน์ อะไรมากนัก.....	1.83	0.55	1.95	0.69	1.93	0.67
14	โรงเรียนยังขาดผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ในการดำเนินการนิเทศการสอน	2.13	0.72	2.28	0.73	2.26	0.73
15	การประชุมครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนไม่ได้มุ่งให้เกิดประโยชน์ ในด้านการพัฒนาการเรียนการสอน.....	1.46	0.49	2.00	0.73	1.91	0.73

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดใหญ่					
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		ทัศนะรวม ทั้งสองฝ่าย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
16	หัวข้อเรื่องต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดบรรยายในการอบรมครู ไม่ตรงกับปัญหาหรือความต้องการของครู	1.83	0.55	1.93	0.68	1.91	0.66
17	การจัดกิจกรรมนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ แต่ละครั้งขาดขั้นตอน การสำรวจปัญหาและความต้องการของครู	2.13	0.66	2.12	0.66	2.12	0.68
18	ครูอาจารย์ยัง ไม่ได้รับความสะดวกจากการบริการด้าน สื่อการสอน	2.08	0.39	2.04	0.63	2.05	0.61
19	แผนการและวิธีการนิเทศของ โรงเรียนยังมีคุณภาพไม่เพียงพอ ที่จะทำให้ครูอาจารย์เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้เกิด ประโยชน์แก่นักเรียนได้อย่างแท้จริง	2.13	0.66	2.05	0.70	2.06	0.70
	เฉลี่ยรวม	1.85	0.65	2.09	0.72	2.05	0.72

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า ทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ กล่าวโดยรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.05$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างพบว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนต่างมีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 1.85$ และ $\bar{X} = 2.09$ ตามลำดับ) โดยครูผู้สอนมีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหามากกว่าที่ผู้บริหารมองเห็นเล็กน้อย

และเมื่อพิจารณาทัศนะโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ฝ่ายเป็นรายข้อแล้วพบว่า เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ เช่น ข้อ 3 : ผู้นิเทศไม่เคยจัดให้ครูอาจารย์ได้ดูการสาธิตการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X} = 2.26$) ข้อ 14 : โรงเรียนยังขาดผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงในการดำเนินการนิเทศการสอน ($\bar{X} = 2.26$) ข้อ 2 : ครูส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจที่จะปรับปรุงวิธีการสอนของตนให้ก้าวหน้า ($\bar{X} = 2.21$) และข้ออื่น ๆ อีก 16 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลงไป

สำหรับผู้บริหาร มีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาคใหญ่ กล่าวโดยรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.85$) เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายข้อ พบว่า ไม่มีข้อใดเลยที่เป็นปัญหาในระดับมาก ส่วนข้อที่เป็นปัญหาในระดับน้อยได้แก่ข้อ 5 : โรงเรียนขาดการส่งเสริมให้ครูคิดค้นและทดลองใช้วิธีสอนใหม่ ๆ ($\bar{X} = 1.50$) สำหรับข้ออื่นนอกจากนี้เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลาง คือ ข้อ 3 : ผู้นิเทศไม่เคยจัดให้ครูอาจารย์ได้ดูการสาธิตการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X} = 2.13$) ข้อ 14 : โรงเรียนยังขาดผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงในการดำเนินการนิเทศการสอน ($\bar{X} = 2.13$) ข้อ 17 : การจัดกิจกรรมนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ แต่ละครั้งขาดขั้นตอนการสำรวจปัญหาและความต้องการของครู ($\bar{X} = 2.13$) และข้อ 19 : แผนการและวิธีการนิเทศของโรงเรียนยังมีคุณภาพไม่เพียงพอที่จะทำให้ครูอาจารย์เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนได้อย่างแท้จริง ($\bar{X} = 2.13$) และข้ออื่น ๆ อีก 15 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลงไป

ส่วนครูผู้สอน มีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน กล่าวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.09$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ เช่น ข้อ 3 : ผู้นิเทศไม่เคยจัดให้ครูอาจารย์ได้ดูการสาธิตการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X} = 2.29$) ข้อ 14 : โรงเรียนยังขาดผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงในการดำเนินการนิเทศการสอน ($\bar{X} = 2.28$) ข้อ 2 : ครูส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจที่จะปรับปรุงวิธีการสอนของตนให้ก้าวหน้า ($\bar{X} = 2.26$) และข้ออื่น ๆ อีก 16 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลงไป

ตาราง 11 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่
 ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครูผู้สอน และ
 ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสองฝ่าย

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดใหญ่					
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		ทัศนะรวม ทั้งสองฝ่าย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1	โรงเรียนขาดการอบรมครูอาจารย์ผู้สอนให้เข้าใจความสำคัญ และหลักการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	1.96	0.73	1.90	0.74	1.91	0.74
2	โรงเรียนไม่มีผู้มีความรู้และทักษะด้านการวัดและประเมินผล เพียงพอที่จะทำหน้าที่ช่วยเหลือแนะนำครูให้สามารถทำการวัด และประเมินผลได้อย่างถูกต้อง	1.83	0.79	2.01	0.77	1.98	0.78
3	โรงเรียนขาดบุคลากรทำหน้าที่แนะนำและติดตามดูแลให้ครูใช้ วิธีวัดและประเมินผลแบบต่าง ๆ ที่เสนอแนะไว้ในหลักสูตร ..	1.83	0.74	2.10	0.76	2.06	0.77
4	ครูส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาและวางแผนการ พัฒนาคุณภาพด้านการวัดและประเมินผล	2.00	0.76	2.18	0.67	2.15	0.69
5	ตำรา เอกสาร หรือคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล มีไม่เพียงพอที่ครูจะนำมาใช้ประโยชน์	1.67	0.55	2.04	0.70	1.98	0.70
6	ครูที่มีปัญหาในการสร้างข้อสอบไม่ทราบว่าจะ ไปขอความ ช่วยเหลือได้จากใคร	1.46	0.64	1.86	0.70	1.79	0.71
7	โรงเรียนขาดการแนะนำช่วยเหลือให้ครูนำผลการสอบมาใช้ ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน	1.88	0.78	1.94	0.71	1.93	0.73

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดใหญ่					
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		ทัศนะรวม ทั้งสองฝ่าย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
8	แผนการพัฒนาด้านการวัดประเมินผลมีอยู่น้อยและไม่ชัดเจน ทั้งในเรื่องความมุ่งหมายและวิธีดำเนินการ.....	1.88	0.78	2.01	0.72	1.99	0.73
9	การประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถของครู ในด้านการสร้างแบบทดสอบ ไม่ได้รับความสนใจที่จะจัด	2.08	0.70	2.02	0.74	2.03	0.74
10	ผู้นิเทศในโรงเรียนไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์และขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานให้เกิดแก่คณะครูอาจารย์ทำให้ การประชุมอบรมเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนเรื่องระเบียบการวัดผล ประเมินผลไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร	2.17	0.74	2.17	0.74	2.17	0.75
11	ผู้บริหารและผู้นิเทศในโรงเรียนไม่ได้ติดตามดูแลให้การสอบ ดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ	1.79	0.64	1.90	0.77	1.89	0.76
12	โรงเรียนจัดสรรเวลาและงบประมาณสำหรับการพัฒนาคุณภาพ การวัดและประเมินผลให้แก่ครูอาจารย์น้อยเกินไป	2.13	0.66	2.06	0.73	2.07	0.72
13	การส่งครูไปเข้ารับการอบรมการวัดผลที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัย ต่าง ๆ ในระหว่างปิดภาคฤดูร้อนยัง ไม่ได้รับการสนับสนุน ...	1.71	0.61	2.24	0.75	2.15	0.76
14	ครูอาจารย์ไม่ได้รับการนิเทศให้รู้จักใช้เกณฑ์การประเมินผลที่มี ลักษณะยืดหยุ่นเื้อต่อความแตกต่างระหว่างนักเรียนแต่ละบุคคล	1.88	0.52	2.06	0.71	2.03	0.69
15	โรงเรียนยังให้การสนับสนุนครูอาจารย์ในแต่ละหมวดวิชา ไม่เพียงพอให้ร่วมกันพัฒนางานด้านการวัดประเมินผล	1.92	0.70	2.03	0.73	2.01	0.73

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดใหญ่					
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		ทัศนะรวม ทั้งสองฝ่าย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
16	การนิเทศครูอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนยังมีคุณภาพไม่มากพอที่จะสนองความต้องการของครูอาจารย์ได้	2.04	0.61	1.93	0.68	1.95	0.67
	เฉลี่ยรวม	1.88	0.68	2.03	0.73	2.01	0.73

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า ทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ กล่าวโดยรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.01$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างพบว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน ต่างมีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหานิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 1.88$ และ $\bar{X} = 2.03$ ตามลำดับ) โดยครูผู้สอนมีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหามากกว่าที่ผู้บริหารมองเห็นเล็กน้อย และเมื่อพิจารณาทัศนะโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ฝ่ายเป็นรายข้อแล้วพบว่า เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ เช่น ข้อ 10 : ผู้นิเทศในโรงเรียนไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์และขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้เกิดแก่คณะครูอาจารย์ทำให้การประชุมอบรมเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนระเบียบการวัดผลประเมินผลไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ($\bar{X} = 2.17$) ข้อ 4 : ครูส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาและวางแผนการพัฒนาคุณภาพด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 2.15$) ข้อ 13 : การส่งครูไปเข้ารับการอบรมการวัดผลที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในระหว่างปิดภาคฤดูร้อน

ยังไม่ได้รับการสนับสนุน ($\bar{X} = 2.15$) และข้ออื่น ๆ อีก 13 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลงไป

สำหรับผู้บริหาร มีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาคาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียน การสอน ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานกลาง กล่าวโดยรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.88$) เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายข้อ พบว่า ไม่มีข้อใดเลยที่เป็นปัญหาในระดับมาก ส่วนข้อที่เป็นปัญหาในระดับน้อย ได้แก่ข้อ 6 : ครูที่มีปัญหาในการสร้างข้อสอบไม่ทราบว่าจะไปขอความช่วยเหลือได้จากใคร ($\bar{X} = 1.46$) สำหรับข้ออื่นนอกจากนี้เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลาง เช่น ข้อ 10 : ผู้นิเทศในโรงเรียนไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์และช่วยกำลังใจในการปฏิบัติงานให้เกิดแก่คณะครู อาจารย์ทำให้การประชุมอบรมเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนเรื่องระเบียบการวัดผลประเมินผลไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ($\bar{X} = 2.17$) ข้อ 12 : โรงเรียนจัดสรรเวลาและงบประมาณสำหรับการพัฒนาคุณภาพการวัดและประเมินผลให้แก่ครูอาจารย์น้อยเกินไป ($\bar{X} = 2.13$) ข้อ 9 : การประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถของครูในด้านการสร้างแบบทดสอบ ไม่ได้ได้รับความสนใจที่จะจัด ($\bar{X} = 2.08$) และข้ออื่น ๆ อีก 12 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลงไป

ส่วนครูผู้สอน มีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาคาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน กล่าวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.03$) เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายข้อ พบว่า เป็นเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ เช่น ข้อ 13 : การส่งครูไปเข้ารับการอบรมการวัดผลที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในระหว่างปิดภาคฤดูร้อนยัง ไม่ได้รับการสนับสนุน ($\bar{X} = 2.24$) ข้อ 4 : ครูส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาและวางแผนการพัฒนาคุณภาพด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 2.18$) ข้อ 10 : ผู้นิเทศในโรงเรียนไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์และช่วยกำลังใจในการปฏิบัติงานให้เกิดแก่คณะครูอาจารย์ทำให้การประชุมอบรมเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนเรื่องระเบียบการวัดผลประเมินผลไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ($\bar{X} = 2.17$) และข้ออื่น ๆ อีก 13 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยลดหลั่นกันลงไป

ตาราง 12 ค่าสถิติพื้นฐานแสดงผลสรุปปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ขนาดใหญ่เป็นรายด้านทั้ง 3 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครู และของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียนขนาดใหญ่	ทัศนะ ของผู้บริหาร		ทัศนะ ของครูผู้สอน		ทัศนะของ กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ฝ่าย	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร	1.70	0.64	2.06	0.73	2.01	0.74
ด้านการจัดการเรียนการสอน	1.85	0.65	2.09	0.72	2.05	0.72
ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	1.88	0.68	2.03	0.73	2.01	0.73
รวมปัญหาทั้ง 3 ด้าน	1.81	0.66	2.05	0.73	2.01	0.73

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าเมื่อพิจารณาปัญหาโดยรวมทุกด้าน ตามทัศนะ โดยรวมของ
ผู้บริหารและครูผู้สอนแล้ว ปรากฏว่าโรงเรียนมีปัญหาในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน
เอกชนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.01$) แต่เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง
ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าทั้งฝ่ายผู้บริหารและฝ่ายครูผู้สอน ต่างมีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาการนิเทศ
โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 1.81$ และ $\bar{X} = 2.05$ ตามลำดับ) โดย
ครูผู้สอนมีทัศนะว่าโรงเรียนมีปัญหาในทุกด้านมากกว่าที่ผู้บริหารมองเห็นเล็กน้อย

และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โรงเรียนมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด
($\bar{X} = 2.05$) รองลงมา คือ ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.01$) และ
ปัญหาด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 2.01$) ซึ่ง 2 ด้านหลังนี้ มีปัญหาใกล้เคียงกันมาก

สำหรับผู้บริหาร ปรากฏว่ามีทัศนะ เกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษาขนาดใหญ่ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ผู้บริหารมีทัศนะว่า โรงเรียนมีปัญหาทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.81$) โดยเห็นว่า

โรงเรียนมีปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนมากที่สุด ($\bar{X} = 1.88$) รองลงมา คือ ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 1.85$) และปัญหาด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตรน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.70$) ซึ่งความแตกต่างของปัญหาแต่ละด้าน มีอยู่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ส่วนครูผู้สอนมีทัศนะ เกี่ยวกับปัญหาในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดใหญ่ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูผู้สอน มีทัศนะว่า โรงเรียนมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ($\bar{X} = 2.09$) รองลงมา คือ ปัญหา ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 2.06$) และปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน น้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.03$) ซึ่งความแตกต่างของปัญหาแต่ละด้าน มีอยู่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอนุมาน

ส่วนประกอบของตอนที่ 2 เป็นการทดสอบสมมติฐานของการศึกษา 9 ข้อ โดยใช้

Independent-t-test ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบทัศนะผู้บริหารกับทัศนะของครูที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาขนาดกลาง ตั้งแต่ตารางที่ 13-16
2. เปรียบเทียบทัศนะผู้บริหารกับทัศนะของครูที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ ตั้งแต่ตารางที่ 17-20
3. เปรียบเทียบปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดกลางกับของ ขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร ตารางที่ 21
4. สรุปผลการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาทั้ง 9 ข้อ ตารางที่ 22

ตาราง 13 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและของครูที่มีต่อบัณฑิตทางการนิเทศการศึกษาภายใน
โรงเรียนขนาดกลาง ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร

ข้อ	บัณฑิตทางการนิเทศด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร	ในโรงเรียนขนาดกลาง				
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	โรงเรียนไม่ได้จัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครูได้ใช้อย่างเพียงพอ	1.59	0.55	1.75	0.65	1.4843
2	การประชุมครูแต่ละครั้ง ผู้บริหารมักเป็นฝ่ายพูดโดยไม่เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็น	1.84	0.66	1.74	0.70	0.7875
3	การปฐมนิเทศยังไม่สามารถช่วยให้ครูใหม่เข้าใจงานและเกิดความรู้สึกที่ดีต่องานและต่อโรงเรียนได้มากนัก	1.87	0.78	1.77	0.66	0.6861
4	ครูไม่ได้รับการฝึกอบรมก่อนการนำหลักสูตรใหม่มาใช้	1.78	0.77	2.05	0.74	1.8484
5	การจัดบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรภายในโรงเรียน เช่น การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะ ห้องสมุด สื่อการสอน ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร	2.12	0.81	2.09	0.73	0.1968
6	ครูขาดการแนะนำการใช้คู่มือการเรียนการสอน ใบงาน และเอกสารประกอบการสอนอื่น ๆ	1.46	0.55	1.80	0.71	3.0988*
7	โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูผลิตเอกสารประกอบการสอนขึ้นใช้เอง	1.31	0.46	1.81	0.76	5.1099*
8	โรงเรียนขาดคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร	1.68	0.84	1.91	0.65	1.4780
9	การจัดอาคารสถานที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้หลักสูตร	1.81	0.68	1.69	0.74	0.9134

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร	ในโรงเรียนขนาดกลาง				
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
10	ครูไม่ได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมในการพิจารณาเลือก รายวิชาที่โรงเรียนควรจะ เปิดสอนได้	2.12	0.73	1.99	0.79	0.9226
11	ครูไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำตารางสอนของ โรงเรียน	2.25	0.70	2.08	0.81	1.2439
12	หลักสูตรเปลี่ยนบ่อยทำให้โรงเรียนเตรียมความพร้อมด้าน บุคลากร เอกสาร รวมทั้งอุปกรณ์เครื่องมือฝึกการปฏิบัติไม่ทัน.	2.00	0.90	1.76	0.75	1.4293
13	เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติชำรุดและ ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	2.06	0.74	1.81	0.78	1.7576
14	การดูแลช่วยเหลือให้ครูสอนเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจและสภาพท้องถิ่น ยัง ไม่ได้ดำเนินการจริงจัง	1.68	0.68	1.87	0.70	-1.4588
	เฉลี่ยรวม	1.83	0.70	1.86	0.73	-0.2233

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า ทัศนะของผู้บริหารกับทัศนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหา
การนิเทศด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตรของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดกลาง กล่าวโดยสรุป
(รวมทุกข้อ) แล้ว แตกต่างกัน อย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มีอยู่เพียง 2 ข้อ คือ ข้อ 6 : ครูขาดการแนะนำการใช้
คู่มือการเรียนการสอน ใบงาน และเอกสารประกอบการสอนอื่น ๆ และข้อ 7 : โรงเรียนขาด
การสนับสนุนให้ครูผลิตเอกสารประกอบการสอนขึ้นใช้เอง สำหรับข้ออื่นนอกจากนี้ ทั้ง 2 ฝ่าย

มีทัศนะต่างกันอย่างมาก ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและของครูที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายใน
โรงเรียนขนาดกลาง ด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดกลาง				
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	โรงเรียนขาดการช่วยเหลือแนะนำให้ผู้ศึกษาผลงานวิจัย และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน.	1.93	0.78	2.01	0.70	-0.5453
2	ครูส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจที่จะปรับปรุงวิธีการสอนของตนให้ก้าวหน้า	2.31	0.63	2.07	0.73	1.9508
3	ผู้นิเทศไม่เคยจัดให้ครูอาจารย์ได้ดูการสาธิตการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดี	1.90	0.72	2.18	0.73	-2.0349*
4	ครูอาจารย์ไม่ได้รับการนิเทศให้มีความรู้และทักษะในการเตรียมและทำบันทึกการสอนวิชาต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ	1.59	0.55	1.94	0.66	-3.2376*
5	โรงเรียนขาดการส่งเสริมให้ครูคิดค้นและทดลองใช้วิธีสอนใหม่ ๆ	1.62	0.64	1.89	0.70	-2.1819*
6	ครูที่สอนวิชาอาชีพต่าง ๆ แก่นักศึกษาไม่ได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพครูอย่างเพียงพอ	1.68	0.72	1.79	0.69	-0.8057
7	ครูอาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมในการพิจารณาแก้ไขปัญหาและพัฒนางานต่าง ๆ ในโรงเรียน.....	1.87	0.54	2.04	0.78	-1.5371

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดกลาง				
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
8	ครูมีภาระงานสอนและงานอื่น ๆ ในโรงเรียนมากจนไม่มีเวลาพอที่จะคิดพัฒนาตนเองและพัฒนาการสอน.....	2.28	0.67	2.04	0.79	1.8285
9	โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูไปเข้าร่วมการประชุมสัมมนาในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ที่จัดขึ้นโดยสถาบันหรือคณะบุคคลอื่นนอกโรงเรียน.....	1.25	0.43	1.82	0.76	-6.0970*
10	การสนับสนุนให้ครูลาศึกษาต่อยังกระทำไม่ได้ในวงแคบ.....	2.12	0.81	1.98	0.74	0.9169
11	ครูอาจารย์ไม่ทราบว่าควรจะไปหาใคร เมื่อตนประสบปัญหาการสอน.....	1.59	0.74	1.63	0.67	-0.2871
12	การเข้าสังเกตการสอนในชั้นเรียนเท่าที่กระทำกันอยู่ทำให้ครูผู้สอนรู้สึกอึดอัดไม่สบายใจ.....	1.81	0.76	1.84	0.67	-0.2103
13	การให้ข้อมูลย้อนกลับหลังจากดูการสอนแล้วไม่เกิดประโยชน์อะไรมากนัก.....	1.78	0.54	1.84	0.67	-0.5616
14	โรงเรียนยังขาดผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงในการดำเนินการนิเทศการสอน	2.31	0.68	2.02	0.73	2.2123*
15	การประชุมครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนไม่ได้มุ่งให้เกิดประโยชน์ในด้านการพัฒนาการเรียนการสอน.....	1.65	0.64	1.75	0.70	-0.8081
16	หัวข้อเรื่องต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดบรรยายในการอบรมครูไม่ตรงกับปัญหาหรือความต้องการของครู	1.84	0.79	1.85	0.72	-0.0672

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดกลาง				
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
17	การจัดกิจกรรมนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ แต่ละครั้งขาดขั้นตอน					
	การสำรวจปัญหาและความต้องการของครู	1.87	0.69	2.01	0.69	-1.0638
18	ครูอาจารย์ยังไม่ได้รับความสะดวกจากการบริการด้าน					
	สื่อการสอน	2.18	0.63	2.10	0.75	0.6470
19	แผนการและวิธีการนิเทศของโรงเรียนยังมีคุณูปภาพไม่เพียงพอ					
	ที่จะทำให้ครูอาจารย์เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้เกิด					
	ประโยชน์ต่อนักเรียนได้อย่างแท้จริง	2.06	0.65	2.01	0.68	0.4006
	เฉลี่ยรวม	1.87	0.66	1.94	0.71	-0.5500

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า ทัศนะของผู้บริหารกับทัศนะครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดกลาง กล่าวโดยสรุป (รวมทุกข้อ) แล้ว แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มีอยู่เพียง 5 ข้อ คือ ข้อ 3 : ผู้นิเทศไม่เคยจัดให้ครูอาจารย์ได้ดูการสาธิตการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดี ข้อ 4 : ครูอาจารย์ไม่ได้รับการนิเทศให้มีความรู้และทักษะในการเตรียมและทำบันทึกการสอนวิชาต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ ข้อ 5 : โรงเรียนขาดการส่งเสริมให้ครูคิดค้นและทดลองใช้วิธีสอนใหม่ ๆ ข้อ 9 : โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูไปเข้าร่วมการประชุมสัมมนาในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ที่จัดขึ้นโดยสถาบันหรือคณะบุคคลอื่นนอกโรงเรียน และข้อ 14 : โรงเรียน

ยังขาดผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงในการดำเนินการนิเทศการสอน สำหรับข้ออื่นนอกจากนี้ ทั้ง 2 ฝ่ายมีทัศนะต่างกัน อย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและของครูที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษภายใน
โรงเรียนขนาดกลาง ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดกลาง					
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		t	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1	โรงเรียนขาดการอบรมครูอาจารย์ผู้สอนให้เข้าใจความสำคัญ และหลักการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	1.72	0.71	1.92	0.72	-1.4740	
2	โรงเรียนไม่มีผู้มีความรู้และทักษะด้านการวัดและประเมินผล เพียงพอที่จะทำหน้าที่ช่วยเหลือแนะนำครูให้สามารถทำการวัด และประเมินผลได้อย่างถูกต้อง.....	1.91	0.76	1.75	0.71	1.1138	
3	โรงเรียนขาดบุคลากรทำหน้าที่แนะนำและติดตามดูแลให้ครูใช้ วิธีวัดและประเมินผลแบบต่าง ๆ ที่เสนอแนะไว้ในหลักสูตร ..	2.00	0.75	1.88	0.71	0.8451	
4	ครูส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาและวางแผนการ พัฒนาคุณภาพด้านการวัดและประเมินผล.....	2.19	0.68	2.01	0.72	1.3762	
5	ตำรา เอกสาร หรือคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล มีไม่เพียงพอที่ครูจะนำมาใช้ประโยชน์	1.81	0.76	1.90	0.72	-0.6254	
6	ครูที่มีปัญหาในการสร้างข้อสอบไม่ทราบว่าจะไปขอความ ช่วยเหลือได้จากใคร	1.56	0.60	1.62	0.70	-0.5114	

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดกลาง					
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		t	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
7	โรงเรียนขาดการแนะนำช่วยเหลือให้ครูนำผลการสอนมาใช้ ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน	1.75	0.61	1.85	0.66	-0.8494	
8	แผนการพัฒนาด้านการวัดประเมินผลมีอยู่น้อยและ ไม่ชัดเจน ทั้งในเรื่องความมุ่งหมายและวิธีดำเนินการ	1.88	0.78	1.85	0.67	0.2055	
9	การประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถของครู ในด้านการสร้างแบบทดสอบ ไม่ได้รับความสนใจที่จะจัด	2.03	0.68	1.92	0.71	0.8428	
10	ผู้นิเทศในโรงเรียนไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์และช่วย กำลังใจในการปฏิบัติงานให้เกิดแก่คณะครูอาจารย์ทำให้ การประชุมอบรมเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนเรื่องระเบียบการวัดผล ประเมินผลไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร	1.94	0.70	1.88	0.74	0.4457	
11	ผู้บริหารและผู้นิเทศในโรงเรียนไม่ได้ติดตามดูแลให้การสอบ ดำเนินการไปอย่างมีคุณภาพ	1.69	0.63	1.70	0.71	-0.0817	
12	โรงเรียนจัดสรรเวลาและงบประมาณสำหรับการพัฒนาคุณภาพ การวัดและประเมินผลให้แก่ครูอาจารย์น้อยเกินไป	2.00	0.70	1.91	0.74	0.6686	
13	การส่งครูไปเข้ารับการอบรมการวัดผลที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัย ต่าง ๆ ในระหว่างปิดภาคฤดูร้อนยัง ไม่ได้รับการสนับสนุน ...	1.84	0.83	2.15	0.78	-1.9746*	
14	ครูอาจารย์ไม่ได้รับการนิเทศให้รู้จักใช้เกณฑ์การประเมินผลที่มี ลักษณะยืดหยุ่นเื้อื่อต่อความแตกต่างระหว่างนักเรียนแต่ละบุคคล	1.66	0.68	1.58	0.58	0.6290	

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดกลาง				
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
15	โรงเรียนยังให้การสนับสนุนครูอาจารย์ในแต่ละหมวดวิชา ไม่เพียงพอให้ร่วมกันพัฒนางานด้านการวัดประเมินผล	1.94	0.70	1.90	0.63	0.3037
16	การนิเทศครูอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถในการวัดและ ประเมินผลการเรียนการสอนยังมีคุณภาพไม่มากพอที่จะสนอง ความต้องการของครูอาจารย์ได้	2.09	0.63	1.93	0.65	1.3255
	เฉลี่ยรวม	1.88	0.70	1.86	0.70	0.1498

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า ทัศนะของผู้บริหารกับทัศนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดกลาง กล่าวโดยสรุป (รวมทุกข้อ) แล้ว แตกต่างกัน อย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มีอยู่เพียง 1 ข้อ คือ ข้อ 13 : การส่งครูไปเข้ารับการอบรมการวัดผลที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในระหว่างปีภาคฤดูร้อนยังไม่ได้รับการสนับสนุน สำหรับข้ออื่นนอกจากนี้ ทั้ง 2 ฝ่ายมีทัศนะต่างกัน อย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 สรุปการเปรียบเทียบทัศนะของทั้ง 2 ฝ่ายที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน
เอกชนอาชีวศึกษานาดกลางแต่ละด้าน ทั้ง 3 ด้าน และโดยรวมทุกด้าน ทั้ง 3 ด้าน ตามทัศนะของ
ผู้บริหาร ของครู และของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียนขนาดกลาง	ทัศนะ ของผู้บริหาร		ทัศนะ ของครูผู้สอน		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร	1.83	0.70	1.86	0.73	-0.2233
ด้านการจัดการเรียนการสอน	1.87	0.66	1.94	0.71	-0.5500
ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	1.88	0.70	1.86	0.70	0.1498
รวมปัญหาทั้ง 3 ด้าน	1.86	0.69	1.89	0.71	-0.2270

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า ทัศนะของผู้บริหารกับทัศนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศ
ภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดกลาง กล่าวโดยสรุป (รวมทุกข้อ) แล้ว แตกต่างกัน อย่าง ไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทั้งสองฝ่ายมีทัศนะต่อปัญหาการนิเทศทั้งสามด้านนี้
แตกต่างกัน อย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกัน

ตาราง 17 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและของครูที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายใน
โรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร	ในโรงเรียนขนาดใหญ่				
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	โรงเรียนไม่ได้จัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครูได้ใช้อย่างเพียงพอ	1.95	0.73	2.00	0.68	-0.3107
2	การประชุมครูแต่ละครั้ง ผู้บริหารมักเป็นฝ่ายพูดโดยไม่เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็น	1.58	0.70	1.91	0.71	-2.1105*
3	การปฐมนิเทศยังไม่สามารถช่วยให้ครูใหม่เข้าใจงานและเกิดความรู้สึกที่ดีต่องานและต่อโรงเรียนได้มากนัก	1.41	0.57	1.95	0.74	-4.0341*
4	ครูไม่ได้รับการฝึกอบรมก่อนการนำหลักสูตรใหม่มาใช้	1.91	0.75	2.09	0.68	-1.0927
5	การจัดบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรภายในโรงเรียน เช่น การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะ ห้องสมุด สื่อการสอน ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร	1.75	0.72	2.28	0.72	-3.3030*
6	ครูขาดการแนะนำการใช้คู่มือการเรียนการสอน ใบงาน และเอกสารประกอบการสอนอื่น ๆ	1.62	0.69	2.00	0.72	-2.4537*
7	โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูผลิตเอกสารประกอบการสอนขึ้นใช้เอง	1.45	0.57	2.07	0.77	-4.5856*
8	โรงเรียนขาดคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร	2.12	0.59	2.06	0.76	0.4339
9	การจัดอาคารสถานที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้หลักสูตร	1.50	0.50	1.93	0.77	-3.4924*

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร	ในโรงเรียนขนาดใหญ่				
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
10	ครูไม่ได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมในการพิจารณาเลือก รายวิชาที่โรงเรียนควรจะเปิดสอนได้	1.70	0.73	2.10	0.75	-2.4478*
11	ครูไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำตารางสอนของโรงเรียน	1.58	0.64	2.28	0.79	-4.7130*
12	หลักสูตรเปลี่ยนบ่อยทำให้โรงเรียนเตรียมความพร้อมด้าน บุคลากร เอกสาร รวมทั้งอุปกรณ์เครื่องมือฝึกการปฏิบัติไม่ทัน	1.83	0.68	2.02	0.73	-1.2386
13	เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติชำรุดและ ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	1.75	0.59	2.13	0.74	-2.7652*
14	การดูแลช่วยเหลือให้ครูสอนเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจและสภาพท้องถิ่น ยังไม่ได้ดำเนินการจริงจัง	1.66	0.55	2.06	0.72	-3.0905*
	เฉลี่ยรวม	1.70	0.64	2.06	0.73	-2.4650*

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า ทัศนะของผู้บริหารกับทัศนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศ
ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตรของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่ กล่าวโดยสรุป (รวมทุกข้อ)
แล้ว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่แตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีอยู่เพียง 4 ข้อ คือ ข้อ 1 : โรงเรียนไม่ได้จัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครู
ได้ใช้อย่างเพียงพอ ข้อ 4 : ครูไม่ได้รับการฝึกอบรมก่อนการนำหลักสูตรใหม่มาใช้ ข้อ 8 : โรงเรียน
ขาดคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และข้อ 12 : หลักสูตรเปลี่ยนบ่อยทำให้โรงเรียน

เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เอกสาร รวมทั้งอุปกรณ์เครื่องมือฝึกการปฏิบัติไม่ทัน สำหรับข้ออื่นนอกจากนี้ ทั้ง 2 ฝ่ายมีทัศนะต่อปัญหาในด้านนี้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 18 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและของครูที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายใน
โรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดใหญ่				
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	โรงเรียนขาดการช่วยเหลือแนะนำให้ครูศึกษาผลงานวิจัย และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน.	1.83	0.74	2.14	0.75	-1.8756
2	ครูส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจที่จะปรับปรุงวิธีการสอนของตนให้ก้าวหน้า	1.96	0.78	2.26	0.69	-1.7569
3	ผู้นิเทศไม่เคยจัดให้ครูอาจารย์ได้ดูการสาธิตการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดี	2.13	0.72	2.29	0.76	-0.9881
4	ครูอาจารย์ไม่ได้รับการนิเทศให้มีความรู้และทักษะในการเตรียมและทำบันทึกการสอนวิชาต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ	1.67	0.62	2.05	0.74	-2.6607*
5	โรงเรียนขาดการส่งเสริมให้ครูดัดค้นและทดลองใช้วิธีสอนใหม่ ๆ	1.50	0.70	2.10	0.74	-3.8102*
6	ครูที่สอนวิชาอาชีพต่าง ๆ แก่นักศึกษาไม่ได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพครูอย่างเพียงพอ	1.88	0.72	1.94	0.72	-0.3739
7	ครูอาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมในการพิจารณาแก้ไขปัญหาและพัฒนางานต่าง ๆ ในโรงเรียน	1.75	0.66	2.07	0.69	-2.1595*

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดใหญ่				
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
8	ครูมีภาระงานสอนและงานอื่น ๆ ในโรงเรียนมากจนไม่มีเวลาพอที่จะคิดพัฒนาตนเองและพัฒนาการสอน.....	2.00	0.76	2.12	0.73	-0.7129
9	โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูไปเข้าร่วมการประชุมสัมมนาในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ที่จัดขึ้นโดยสถาบันหรือคณะบุคคลอื่นนอกโรงเรียน.....	1.54	0.57	1.98	0.76	-3.2652*
10	การสนับสนุนให้ครูลาศึกษาต่อยังกระทำไม่ได้ในวงแคบ.....	2.04	0.73	2.19	0.78	-0.9117
11	ครูอาจารย์ไม่ทราบว่าควรจะไปหาใคร เมื่อประสบปัญหาการสอน.....	1.54	0.57	1.96	0.68	-3.1991*
12	การเข้าสังเกตการสอนในชั้นเรียนเท่าที่กระทำกันอยู่ทำให้ครูผู้สอนรู้สึกอึดอัดไม่สบายใจ.....	1.79	0.70	2.16	0.80	-2.3154*
13	การให้ข้อมูลย้อนกลับหลังจากดูการสอนแล้วไม่เกิดประโยชน์อะไรมากนัก.....	1.83	0.55	1.95	0.69	-0.9367
14	โรงเรียนยังขาดผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงในการดำเนินการนิเทศการสอน	2.13	0.72	2.28	0.73	-0.9327
15	การประชุมครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนไม่ได้มุ่งให้เกิดประโยชน์ในด้านการพัฒนาการเรียนการสอน.....	1.46	0.49	2.00	0.73	-4.5209*
16	หัวข้อเรื่องต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดบรรยายในการอบรมครูไม่ตรงกับปัญหาหรือความต้องการของครู	1.83	0.55	1.93	0.68	-0.7832

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดใหญ่				
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
17	การจัดกิจกรรมนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ แต่ละครั้งขาดขั้นตอน การสำรวจปัญหาและความต้องการของครู	2.13	0.66	2.12	0.66	0.0680
18	ครูอาจารย์ยังไม่ได้รับความสะดวกจากการบริการด้าน สื่อการสอน	2.08	0.39	2.04	0.63	0.4101
19	แผนการและวิธีการนิเทศของโรงเรียนยังมีคุณภาพไม่เพียงพอ ที่จะทำให้ครูอาจารย์เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้เกิด ประโยชน์ต่อนักเรียนได้อย่างแท้จริง	2.13	0.66	2.05	0.70	0.5385
เฉลี่ยรวม		1.85	0.65	2.09	0.72	-1.6273

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า ทัศนะของผู้บริหารกับทัศนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ กล่าวโดยสรุป (รวมทุกข้อ) แล้วแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มีอยู่เพียง 7 ข้อ คือ ข้อ 4 : ครูอาจารย์ไม่ได้รับการนิเทศให้มีความรู้และทักษะในการเตรียมและทำบันทึกการสอนวิชาต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ ข้อ 5 : โรงเรียนขาดการส่งเสริมให้ครูคิดค้นและทดลองใช้วิธีสอนใหม่ ๆ ข้อ : 7 ครูอาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมในการพิจารณาแก้ไขปัญหา และพัฒนางานต่าง ๆ ในโรงเรียน ข้อ 9 : โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูไปเข้าร่วมการประชุมสัมมนาในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ที่จัดขึ้นโดยสถาบันหรือ คณะบุคคลอื่นนอกโรงเรียน ข้อ 11 : ครูอาจารย์ไม่ทราบว่าควรจะไปหาใคร

เมื่อต้นประสบปัญหาการสอน ข้อ 12 : การเข้าสังเกตการสอนในชั้นเรียนเท่าที่กระทำกันอยู่ทำให้ครูผู้สอนรู้สึกอึดอัด ไม่สบายใจ และข้อ 15 : การประชุมครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนไม่ได้มุ่งให้เกิดประโยชน์ในด้านการพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับข้ออื่นนอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายมีทัศนะต่อปัญหาในด้านนี้ต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและของครูที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดใหญ่				
		ทัศนะผู้บริหาร		ทัศนะครูผู้สอน		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	โรงเรียนขาดการอบรมครูอาจารย์ผู้สอนให้เข้าใจความสำคัญและหลักการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	1.96	0.73	1.90	0.74	0.3680
2	โรงเรียนไม่มีผู้มีความรู้และทักษะด้านการวัดและประเมินผลเพียงพอที่จะทำหน้าที่ช่วยเหลือแนะนำครูให้สามารถทำการวัดและประเมินผลได้อย่างถูกต้อง	1.83	0.79	2.01	0.77	-1.0265
3	โรงเรียนขาดบุคลากรทำหน้าที่แนะนำและติดตามดูแลให้ครูใช้วิธีวัดและประเมินผลแบบต่าง ๆ ที่เสนอแนะไว้ในหลักสูตร ..	1.83	0.74	2.10	0.76	-1.6300
4	ครูส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาและวางแผนการพัฒนาคุณภาพด้านการวัดและประเมินผล	2.00	0.76	2.18	0.67	-1.0823
5	ตำรา เอกสาร หรือคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลมีไม่เพียงพอที่ครูจะนำมาใช้ประโยชน์	1.67	0.55	2.04	0.70	-2.8783*

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดใหญ่				
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
6	ครูที่มีปัญหาในการสร้างข้อสอบไม่ทราบว่าจะไปขอความช่วยเหลือได้จากใคร	1.46	0.64	1.86	0.70	-2.7611*
7	โรงเรียนขาดการแนะนำช่วยเหลือให้ครูนำผลการสอบมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน	1.88	0.78	1.94	0.71	-0.3500
8	แผนการพัฒนาด้านการวัดประเมินผลมีอยู่น้อยและไม่ชัดเจนทั้งในเรื่องความมุ่งหมายและวิธีดำเนินการ	1.88	0.78	2.01	0.72	-0.7569
9	การประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถของครูในการสร้างแบบทดสอบ ไม่ได้ได้รับความสนใจที่จะจัด	2.08	0.70	2.02	0.74	0.3810
10	ผู้นิเทศในโรงเรียนไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์และช่วยกำลังใจในการปฏิบัติงานให้เกิดแก่คณะครูอาจารย์ทำให้การประชุมอบรมเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนเรื่องระเบียบการวัดผลประเมินผลไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร	2.17	0.74	2.17	0.74	0.0000
11	ผู้บริหารและผู้นิเทศในโรงเรียนไม่ได้ติดตามดูแลให้การสอบดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ	1.79	0.64	1.90	0.77	-0.7448
12	โรงเรียนจัดสรรเวลาและงบประมาณสำหรับการพัฒนาคุณภาพการวัดและประเมินผลให้แก่ครูอาจารย์น้อยเกินไป	2.13	0.66	2.06	0.73	0.4676
13	การส่งครูไปเข้ารับการอบรมการวัดผลที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในระหว่างปิดภาคฤดูร้อนยัง ไม่ได้รับการสนับสนุน ...	1.71	0.61	2.24	0.75	-3.7473*

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	ในโรงเรียนขนาดใหญ่				
		ทัศนะ ผู้บริหาร		ทัศนะ ครูผู้สอน		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
14	ครูอาจารย์ไม่ได้รับการนิเทศให้รู้จักใช้เกณฑ์การประเมินผลที่มีลักษณะยืดหยุ่นเื่อต่อความแตกต่างระหว่างนักเรียนแต่ละบุคคล	1.88	0.52	2.06	0.71	-1.4552
15	โรงเรียนยังให้การสนับสนุนครูอาจารย์ในแต่ละหมวดวิชาไม่เพียงพอให้ร่วมกันพัฒนางานด้านการวัดประ เภ็นผล	1.92	0.70	2.03	0.73	-0.7002
16	การนิเทศครูอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนยังมีคุณภาพไม่มากพอที่จะสนองความต้องการของครูอาจารย์ได้	2.04	0.61	1.93	0.68	0.7938
	เฉลี่ยรวม	1.88	0.68	2.03	0.73	-0.9779

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า ทัศนะของผู้บริหารกับทัศนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่ กล่าวโดยสรุป (รวมทุกข้อ) แล้ว แตกต่างกัน อย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มีอยู่เพียง 3 ข้อ คือ ข้อ 5 : ดำรง เอกสาร หรือคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลมีไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ประโยชน์ ข้อ 6 : ครูที่มีปัญหาในการสร้างข้อสอบไม่ทราบว่า จะไปขอความช่วยเหลือได้จากใคร และข้อ 13 : การส่งครูไปเข้ารับการอบรมการวัดผลที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในระหว่างปิดภาคฤดูร้อนยัง ไม่ได้รับการสนับสนุน สำหรับข้ออื่นนอกจากนี้ ทั้ง 2 ฝ่าย มีทัศนะต่อปัญหาในด้านนี้ต่างกัน อย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 สรุปการเปรียบเทียบทัศนะของทั้ง 2 ฝ่ายที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่แต่ละด้าน ทั้ง 3 ด้าน และโดยรวมทุกด้าน ทั้ง 3 ด้าน ตามทัศนะของผู้บริหาร ของครู และของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียนขนาดใหญ่	ทัศนะ ของผู้บริหาร		ทัศนะ ของครูผู้สอน		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร	1.70	0.64	2.06	0.73	-2.4650*
ด้านการจัดการเรียนการสอน	1.85	0.65	2.09	0.72	-1.6273
ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	1.88	0.68	2.03	0.73	-0.9779
รวมปัญหาทั้ง 3 ด้าน	1.81	0.66	2.05	0.73	-1.6031

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่า ทัศนะของผู้บริหารกับทัศนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ กล่าวโดยสรุป (รวมทุกข้อ) แล้ว แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 คือ ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร สำหรับด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน ทั้ง 2 ฝ่ายมีทัศนะต่อปัญหาการนิเทศในสองด้านนี้แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกัน

ตาราง 21 แสดงการเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ขนาดกลาง กับของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ ตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ปัญหาการนิเทศการศึกษา	ในโรงเรียนขนาดกลาง		ในโรงเรียนขนาดใหญ่		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร	1.86	0.73	2.01	0.74	1.9328
ด้านการจัดการเรียนการสอน	1.93	0.72	2.05	0.72	1.5807
ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	1.87	0.70	2.01	0.73	1.8487
รวมปัญหาทั้ง 3 ด้าน	1.88	0.71	2.01	0.73	1.7074

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่า ทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศ
ทั้งสามด้าน ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดกลางกับของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่
กล่าวโดยรวมทุกด้านทั้งสามด้านแล้ว แตกต่างกัน อย่าง ไม่นัยสำคัญทางสถิติ

และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่าทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศ
แต่ละด้านทั้ง 3 ด้าน ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดกลางกับของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่าง ไม่นัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 22 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานของการศึกษา 9 ข้อ

ข้อ	สมมติฐาน	t
1	ทักษะของผู้บริหารกับทักษะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดกลาง ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการพัฒนา และการใช้หลักสูตร	-0.2233
2	ทักษะของผู้บริหารกับทักษะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดกลาง ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านด้านการจัด การเรียนการสอน	-0.5500
3	ทักษะของผู้บริหารกับทักษะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดกลาง ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการวัด และประเมินผลการเรียนการสอน	0.1498
4	ทักษะของผู้บริหารกับทักษะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดใหญ่ ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการพัฒนา และการใช้หลักสูตร	-2.4650*
5	ทักษะของผู้บริหารกับทักษะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดใหญ่ ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการจัดการเรียน การสอน	-1.6273
6	ทักษะของผู้บริหารกับทักษะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดใหญ่ ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการวัด และประเมินผลการเรียนการสอน	0.9779
7	ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ กับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดกลาง ในด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร	1.9328

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	สมมติฐาน	t
8	ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษขนาดใหญ่มากับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษขนาดกลาง ในด้านการจัดการเรียนการสอน	1.5807
9	ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษขนาดใหญ่มากับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษขนาดกลาง ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	1.8487

จากตาราง 22 แสดงว่า

1. ทศนะของผู้บริหารกับทศนะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษขนาดกลาง ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ทศนะของผู้บริหารกับทศนะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษขนาดใหญ่ ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ส่วนทศนะของผู้บริหารกับทศนะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษขนาดใหญ่ ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัญหาการนิเทศการศึกษา ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษขนาดใหญ่มากับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษขนาดกลาง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ซึ่งสรุปการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติและขนาดใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารกับของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติและขนาดใหญ่ แต่ละขนาด ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติกับของโรงเรียนขนาดกลาง ในกรุงเทพมหานคร

วิธีการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 56 คน อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ 24 คน และโรงเรียนขนาดกลาง 32 คน กับครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 320 คน ซึ่งเป็นครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ 195 คน และโรงเรียนขนาดกลาง 125 คน กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวได้มาจากการสุ่มประชากรโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และกำหนดจำนวนโดยใช้เกณฑ์สัดส่วนของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามทัศนะ เกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งแบ่งเป็นสองตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนะ เกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัด

และประเมินผลการเรียนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบ แล้วนำมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เสร็จแล้วจึงนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนา (Discriptive statistics) เพื่อศึกษาปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร (ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ข้อ 1)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารกับของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน (ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ข้อ 2) และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดกลางกับของโรงเรียนขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร (ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ข้อ 3) วิธีการสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ วิธี Independent-t-test

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า จากการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ว่า

1. ปัญหาการนิเทศการศึกษา ทุกด้านทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ทั้งของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดกลางและของโรงเรียนขนาดใหญ่ มีอยู่ในระดับปานกลาง
2. ทัศนะของผู้บริหารกับทัศนะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดกลาง ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนทุกด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ทัศนะของผู้บริหารกับทัศนะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ ที่มีต่อปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนเห็นว่าโรงเรียนมีปัญหานักเรียนด้านนี้มากกว่าที่ผู้บริหารมองเห็น ส่วนในด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ฝ่าย มีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ปัญหานักเรียนเพศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาคีใหญ่กับปัญหานักเรียนเพศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาคกลาง ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหานักเรียนเพศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ปรากฏว่ามีประเด็นที่สำคัญควรแก่นำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. จากทัศนะของผู้บริหารกับทัศนะของครูเกี่ยวกับปัญหานักเรียนเพศการศึกษา ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาคกลางและขนาดใหญ่ ที่ว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อหรือเมื่อแยกพิจารณาตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนแต่ละฝ่ายแล้ว ผลก็ยังปรากฏว่าโรงเรียนทั้งสองขนาดมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าการพัฒนาและการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาคกลางและขนาดใหญ่ ยังไม่ก้าวหน้าถึงที่สุด แต่ก็ยังมีปัญหาอยู่บ้างในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน เป็นงานที่เพิ่งได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญเมื่อไม่นานมานี้ สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อย่างจริงจังจะพบว่า งานนิเทศภายในโรงเรียนเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถ หลักการและเทคนิคขั้นสูง และต้องการเวลาในการพัฒนางานอยู่มาก แต่เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ยังปรากฏว่าผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้อยู่มาก ผู้ที่จะช่วยเหลือพัฒนางานการนิเทศศึกษาได้ไม่มากนัก และหนังสือตำราเกี่ยวกับการนิเทศภายในนั้นแม้จะมีอยู่บ้างพอสมควร แต่ก็ไม่ถึงกับมีเนื้อหาที่ครบสมบูรณ์ตามที่ต้องการ ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเอง ก็ช่วยโรงเรียนไม่ได้มากนัก เพราะมีบุคลากรน้อย

ประกอบกับผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานกลางและขนาดใหญ่ ก็มึงานบริหารงานธุรการและงานสอนล้นมือ ไม่มีเวลาพัฒนางานการนิเทศได้อย่างจริงจัง และที่สำคัญผู้บริหารโรงเรียน ยังไม่ค่อยจะเห็นความสำคัญของการนิเทศเพราะ เคยบริหารโรงเรียนเป็นแบบเดิมมานาน ซึ่งโดยหลักการสำคัญในปัจจุบันนี้ถือว่าในการนิเทศนั้น ทั้งผู้บริหารและครูต่างก็เป็นผู้มีส่วนร่วมที่มีบทบาทสำคัญแก่กันด้วยกันทั้งสองฝ่าย (สุพิชญา อีระกุล กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ และวิจิตร (อีระกุล) วรตบางกูร 2524 : 37)

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อเหตุการณ์และวิชาชีพได้พัฒนาเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ปรากฏว่าโรงเรียนต่าง ๆ ก็ได้เริ่มเห็นความสำคัญของการนิเทศ จึงได้ร่วมกันพัฒนาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของตนมากขึ้น เช่น มีการรวมตัวกันเป็นสมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษา ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีโอกาสร่วมประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์บริหาร และการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนกันมากขึ้น ตลอดจนมีการส่งบุคลากรในโรงเรียนไปศึกษาวิชาการบริหาร การนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาระดับสูงเพิ่มขึ้น และมีการพัฒนาด้วยตนเองโดยให้ความสนใจเอาใจใส่ในงานการนิเทศมากขึ้น จึงทำให้การนิเทศในโรงเรียนค่อย ๆ ได้รับการเอาใจใส่และเกิดการพัฒนามากขึ้น แม้จะยังไม่กระจายไปได้ทั่วถึงก็ตาม คงจะเป็นด้วยเหตุผลดังกล่าวที่ทำให้ปัญหาการนิเทศของโรงเรียนแม้จะมีปัญหาอยู่ไม่น้อยแต่ก็มีการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน จึงทำให้ผลการวิจัยปรากฏออกมาว่า โรงเรียนมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ย่อมจะช่วยให้โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานกลางและขนาดใหญ่ ได้ทราบว่า โรงเรียนยังคงต้องพัฒนางานการนิเทศในแต่ละด้านให้ก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งถ้าทำได้ก็ย่อมจะเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาได้มากขึ้น

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดในแต่ละด้านแล้ว จะเห็นว่าโรงเรียนประเภทนี้ทั้ง 2 ขนาด ควรจะต้องพัฒนางานการนิเทศด้านต่าง ๆ อีกหลายประการ ดังต่อไปนี้

ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานกลางและขนาดใหญ่ ซึ่งมีอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง (ตั้งแต่ $\bar{X} = 2$ ขึ้นไป) มีดังต่อไปนี้

1.1 ปัญหาที่มีอยู่ทั้งในโรงเรียนขนาดกลางและในโรงเรียนขนาดใหญ่

ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร จากการวิจัยพบว่า ประเด็นการนิเทศที่ยัง เป็นปัญหาค่อนข้างมากในโรงเรียนทั้งสองขนาด ได้แก่ ปัญหาเรื่องการจัดบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรภายในโรงเรียน เช่น การบริการ ห้องสอนวิชาเฉพาะ ห้องสมุด สื่อการสอนที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเนื่อง

มาจาก แต่เดิมมาผู้บริหารของโรงเรียนประเภทนี้ส่วนใหญ่ยัง ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียนรวมทั้งการบริหารงานด้านการใช้หลักสูตรนี้ด้วย จึงทำให้การจัดบริการเกี่ยวกับหลักสูตร ยังไม่ได้จัดทำอย่างเต็มที่ ซึ่งในปัจจุบันนี้ผู้บริหารโรงเรียนดังกล่าว เริ่มมีการพัฒนาความรู้ความสามารถ ในการบริหารโรงเรียนมากขึ้นแล้ว คาดว่าการจัดบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรคงจะค่อย ๆ พัฒนาขึ้น ในโอกาสต่อไป ซึ่งในเรื่องนี้โรงเรียนควรจัดหาบุคลากรที่มีความชำนาญในด้านการจัดห้องวิชาเฉพาะ ห้องสมุด และสื่อการสอน และควรจัดงบประมาณสำหรับจัดบริการต่าง ๆ เหล่านี้ ให้เพียงพอ ก็จะทำให้การใช้หลักสูตรได้รับการพัฒนามากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ประเด็นที่ว่าครูไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำตารางสอนของ โรงเรียน และครูไม่ได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมในการพิจารณาเลือกรายวิชาที่ โรงเรียนควรจะ เปิดสอนได้ การที่ปรากฏผลเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียน จะมอบให้ฝ่ายวิชาการซึ่ง เปรียบเสมือนตัวแทนของครูทั้งหมดเป็นผู้ดำเนินการ และการดำเนินการนั้น ฝ่ายวิชาการเองอาจทำได้โดยไม่ได้ฟังความคิดเห็นของฝ่ายครูผู้สอน โดยไม่เห็นความสำคัญในเรื่องการมีส่วนร่วมของครู จึงทำให้ครูผู้สอนต้องประสบกับปัญหาในเรื่องนี้ ฉะนั้น ทางโรงเรียนควรให้ครูผู้สอน ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาเลือกรายวิชา และจัดทำตารางสอนในรายวิชาต่าง ๆ โดยจะต้องชี้แจงให้ ฝ่ายวิชาการเห็นความสำคัญและดำเนินการในเรื่องนี้ในโอกาสต่อไป ซึ่งจะเกิดผลดีต่อการพัฒนาและ การใช้หลักสูตรของโรงเรียน เพราะครูผู้สอนเป็นผู้มีประสบการณ์โดยตรง ซึ่งในเรื่องนี้ ชารี มณีสรี (2523 : 13-15) ได้ให้แนวทางแก่ผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือ ครูให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นไว้ว่า การนี้เทศจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตย ผู้บริหารโรงเรียนจะต้อง ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้โอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถเพื่อปรับปรุงการเรียนของเด็ก ให้ดีขึ้น กระตุ้นให้ครูมีความคิดริเริ่มและมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียน การสอน นอกจากนี้ การวิจัยยังพบว่ามีประเด็นเกี่ยวกับปัญหาเรื่องครูไม่ได้รับการฝึกอบรมก่อนการนำ หลักสูตรใหม่มาใช้ สำหรับปัญหานี้เกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ไม่สามารถจัดอบรม ให้กับผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาได้อย่างทั่วถึงและผู้บริหารโรงเรียนเองก็ยังไม่ สามารถช่วยแก้ปัญหาให้แก่ครูได้ ดังนั้น การนำหลักสูตรใหม่มาใช้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรจัดอบรมสัมมนาหลักสูตรให้แก่ผู้บริหารและครูผู้สอนให้ทั่วถึง เสียก่อน และผู้บริหารหรือฝ่ายวิชาการควร เห็นความสำคัญที่จะต้องนำความรู้ที่นำมาถ่ายทอดให้แก่ครูโดยจัดอบรมภายในโรงเรียนจึงจะช่วยให้ การพัฒนาและการใช้หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น

ด้านการจัดการเรียนการสอน ปัญหาที่พบว่ามีค่อนข้างมาก ได้แก่ปัญหาที่ว่า ผู้นิเทศไม่เคยจัดให้ครูอาจารย์ได้ดูการสาธิตการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดี ครูส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจและขาดการช่วยเหลือที่จะปรับปรุงวิธีการสอน ศึกษาผลงานวิจัยและนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนของตนให้ก้าวหน้า และ โรงเรียนขาดผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงในการดำเนินการนิเทศการสอน สามประเด็นนี้อาจเนื่องมาจากตัวผู้นิเทศเองขาดประสบการณ์โดยตรง และ ไม่มีความมั่นใจในตนเอง จึง ไม่สามารถให้ข้อเสนอแนะและกำลังใจแก่ครูได้ ดังนั้น ผู้บริหารควรช่วยโดยการจัดเวลาและงบประมาณสำหรับการพัฒนาการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนโดยอาจจัดให้มีการวางแผนใช้กิจกรรมการนิเทศรูปแบบต่าง ๆ ขึ้นภายในโรงเรียน เช่น จัดการศึกษาดูงานให้แก่ผู้นิเทศและครู จัดให้มีการสาธิตการสอนภายในโรงเรียนโดยพิจารณาคัดเลือกครูที่มีประสบการณ์และมีประสิทธิภาพในการสอนสูงมาเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ครู จัดหาวัสดุทัศน และ หนังสือตำราเกี่ยวกับวิวัฒนาการการสอนและวิธีการนิเทศที่ดีมาให้บุคลากรในโรงเรียนได้ใช้ และจัดให้มีหรือส่งครูเข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการนิเทศและการสอนโดยตรง เป็นต้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูผู้สอนเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการที่จะปรับปรุงวิธีสอนของตนให้ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ในเรื่องนี้ สัจด์ อูทรานันท์ (2530 : 84-85) ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศที่สอดคล้องกับสภาพของสังคมไทยไว้ว่า การนิเทศจะต้องมีการเสริมสร้างกำลังใจอันเป็นหน้าที่ของผู้นิเทศหรือผู้บริหาร เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบัง เกิดความพึงพอใจ นอกจากนี้ยังพบปัญหาครูอาจารย์ยัง ไม่ได้รับความสะดวกจากการบริการด้านสื่อการสอน ซึ่งคงจะ เนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่ยังคงขาดบุคลากรที่มีความชำนาญในเรื่องสื่อการสอนที่จะคอยอำนวยความสะดวกและให้การสนับสนุนแก่ครูอาจารย์ เพราะฉะนั้น โรงเรียนควรจัดให้มีศูนย์เทคโนโลยี เพื่อบริการด้านสื่อการสอนแก่ครูผู้สอนและควรจัดหาผู้เชี่ยวชาญมาช่วยพัฒนาด้านสื่อการสอนให้มีความทันสมัย สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรมีผู้ประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานภายนอกที่สามารถให้บริการด้านสื่อต่าง ๆ แก่ทางโรงเรียนได้ และแนะนำให้ครูอาจารย์ได้ใช้บริการนี้ ปัญหาอีกสองประเด็นที่ผู้บริหารโรงเรียนทั้งสองขนาดต้องให้ความสนใจ คือ ครูมีภาระงานสอน และงานอื่น ๆ ในโรงเรียนมากจนไม่มีเวลาพอที่จะคิดพัฒนาตนเอง และการสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อยังกระทำไม่ได้ในวงแคบเรื่องนี้อาจเป็นเพราะว่า ในสภาพความเป็นจริงแล้ว ต้องยอมรับว่า ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะต้องรับภาระงานประจำ คือ งานสอนต่อสัปดาห์เป็นจำนวนชั่วโมงค่อนข้างมาก และยังต้องรับผิดชอบกับงานในหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา งานด้านวิชาการ การปกครอง ตลอดจนงานกิจกรรมต่าง ๆ และที่สำคัญคือครูในโรงเรียน

ประเภทนี้จะมีการสอนในภาคพิเศษซึ่งจะได้รับเงินค่าตอบแทนในอัตราที่ครูพึงพอใจ จึงรับที่จะทำการสอนเพิ่มขึ้นจากการสอนภาคปกติเท่าที่จะทำได้ ซึ่งเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่ดีสำหรับครูที่จะมีรายได้เพิ่มขึ้นอีกมาก ทำให้เกิดความพึงพอใจในรายได้ที่ได้รับ แต่ก็มีข้อเสียที่ทำให้ไม่มีเวลาพัฒนาตนเองได้มากนัก ในเรื่องนี้โรงเรียนส่วนใหญ่ควรจะพยายามที่จะสนับสนุนให้กำลังใจ โดยการให้หาเวลาศึกษาต่อภาคพิเศษในวันหยุดหรือรับการอบรมเพิ่มเติมและนำไปแสดงความรู้ที่ได้รับ มาแสดง เพื่อใช้เป็นส่วนประกอบในการพิจารณาเงินเดือน ซึ่งในเรื่องนี้บางโรงเรียนได้จัดทำอยู่แล้ว ซึ่งปรากฏว่าเป็นผลทำให้ครูเกิดแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองได้พอสมควร นอกจากที่กล่าวมาแล้วผู้บริหารควรแก้ปัญหาด้วยการเพิ่มบุคลากรให้มากขึ้น เพื่อจะได้ลดชั่วโมงสอนของครูลง ทำให้มีเวลาพอที่จะพัฒนาตนเองได้ ปัญหาอีกประเด็นหนึ่งที่เป็นปัญหาระดับปานกลางค่อนข้างสูงและเกิดขึ้นทั้งในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานกลางและขนาดใหญ่ คือ ปัญหาเรื่องการจัดกิจกรรมนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนแผนและวิธีการนิเทศแต่ละครั้ง ขาดขั้นตอนการสำรวจปัญหาและความต้องการของครู ผลการวิจัยข้อนี้ คงจะเนื่องจากทางโรงเรียนขาดบุคลากรที่ความรู้ความสามารถในการนิเทศในโรงเรียน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ก็ได้พบอยู่แล้วว่า โรงเรียนประเภทนี้ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการนิเทศอย่างแท้จริง ดังนั้น โรงเรียนคงจะต้องแก้ปัญหาด้วยการสร้างหรือจัดหาบุคลากรที่มีความเข้าใจและมีความสามารถในการดำเนินการนิเทศอย่างแท้จริง ซึ่งคงจะมีผลทำให้การจัดกิจกรรมการนิเทศตรงกับความต้องการของครูได้ในโอกาสต่อไป

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ประเด็นต่าง ๆ ที่พบว่ามีปัญหาได้แก่ การส่งครูไปเข้ารับการอบรมการวัดผลที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในระหว่างปิดภาคครูร้อยละ ๖๐ ไม่ได้รับการสนับสนุนทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนหรือผู้บริหารไม่ทราบหรือไม่เห็นความจำเป็นในเรื่องนี้ โดยคิดว่าครูสามารถที่จะศึกษาด้วยตนเองได้ หรืออาจจะเป็นเพราะว่าโรงเรียนก็สนใจแต่ไม่ทราบว่ามีการจัดอบรมที่ไหน ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจึงควรให้ความสนใจ ให้คำแนะนำและเป็นฝ่ายประสานงานให้โรงเรียนในสังกัดได้รู้ว่าในแต่ละปีมีการอบรมการวัดและประเมินผล รวมทั้งการอบรมในเรื่องอื่น ๆ ที่ใดบ้าง เพื่อโรงเรียนจะได้เตรียมการจัดส่งครูเข้ารับการอบรมต่อไป ในด้านครูผู้สอนเองก็ควรได้รับการแนะนำให้เห็นเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในทุกกิจกรรมที่โรงเรียนจัด เพื่อจะได้ย่นทอนเวลาในช่วงปิดภาคเรียนไปเข้ารับการอบรมในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ครูผู้สอนได้มีเวลาพัฒนาตนเองในทุกด้าน รวมทั้งด้านการวัดผลให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นด้วย อีกประเด็นหนึ่งที่เป็นปัญหาค่อนข้างมาก คือ ครูส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาและวางแผนการพัฒนาคุณภาพด้านการวัดและประเมินผล ปัญหาเรื่องนี้อาจเนื่องจากตัวผู้บริหารเองหรือฝ่ายวิชาการไม่ได้คำนึงถึง

บทบาทของครูในเรื่องนี้ ดังนั้นผู้บริหารจึงควรเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้บริหารหรือฝ่ายวิชาการ ได้นำไปเป็นแนวทาง ในการวางแผนพัฒนาการวัดและ ประเมินผลต่อไป

1.2 ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับปานกลางค่อนข้างสูง เฉพาะ ในโรงเรียนขนาดใหญ่ นอกเหนือจากที่มีเหมือนกับโรงเรียนขนาดกลาง

ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่ ได้พบปัญหาเกี่ยวกับ โรงเรียนขาดคณะกรรมการติดตามและ ประเมินผลการใช้หลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมี บุคลากรจำนวนมากการดูแลให้คำปรึกษาไม่ทั่วถึง เมื่อครูมีปัญหในเรื่องนี้จึง ไม่มีใครพอที่จะ ให้คำแนะนำ ได้ ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดตั้งคณะกรรมการสำหรับคำเนิงานด้านนี้โดยตรง เพื่อเป็นการติดตามงาน และ ให้ความช่วยเหลือแนะนำครูเกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินผล นอกจากนี้ยังพบปัญหาเรื่อง เครื่องมือ เครื่องใช้สำหรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติชำรุดและ ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา เรื่องนี้อาจจะ เนื่องมาจากเมื่อ เครื่องมือเครื่องใช้เกิดการชำรุดเสียหายแล้ว โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้จัดการซ่อมโดยทันที เพราะขาด บุคลากรทำหน้าที่ซ่อมโดยเฉพาะ ต้องส่ง ไปซ่อมนอกโรงเรียนหรืออาจให้ครูผู้สอนช่วยซ่อมให้ด้วย ซึ่ง ครูผู้สอนก็มีชั่วโมงสอนมากอยู่แล้ว ไม่อาจทำการซ่อมได้อย่างรวดเร็วเท่าที่ควร ทำให้นักศึกษาไม่ สามารถปฏิบัติจริง ได้อย่างทั่วถึง ฉะนั้นโรงเรียนควรจัดให้มีการสำรวจเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคิดเลข เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ให้อยู่ในสภาพที่ใช้ฝึกงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพอยู่เป็นประจำ และต้องจัดบุคลากรที่ทำหน้าที่ซ่อมให้เพียงพอแก่จำนวนเครื่องมือเครื่องใช้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาในการฝึกปฏิบัติดังที่เป็นอยู่

ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้พบปัญหาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่อีกเรื่องหนึ่ง คือ ปัญหาเรื่อง การเข้าสังเกตการสอนในชั้นเรียน เท่าที่กระทำอยู่ ทำให้ครูผู้สอนรู้สึกอึดอัดไม่สบายใจ นั้น ในเรื่องนี้อาจเนื่องมาจากทางโรงเรียนขาดการทำ ความเข้าใจกับครู ให้เข้าใจถึงจุดมุ่งหมายและ วิธีการในการนิเทศการสอน หรือในบาง โรงเรียนครูบางท่านอาจจะ เข้าใจจุดมุ่งหมาย แต่ผู้ทำการนิเทศ ไม่ทราบถึง เทคนิคการเข้านิเทศการสอนในชั้นเรียน ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถเป็น อย่างมากจึงจะทำการนิเทศได้สำเร็จ ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรช่วยลดช่องว่างระหว่างครูกับผู้ทำการนิเทศ โดยจะต้องจัดหาหรือพัฒนาผู้ที่ จะทำการนิเทศให้เป็นผู้มี ความรู้ความสามารถในการนิเทศอย่างแท้จริงและ จะต้องสร้างความ เข้าใจกับครูให้ได้ทราบถึงจุดมุ่งหมายและความสำคัญในการนิเทศการสอนในชั้นเรียน ตลอดจนวิธีการในการดำเนินงาน เมื่อครูมีความเข้าใจที่ดีแล้ว ก็จะทำให้บรรยากาศของการนิเทศเป็นไป

อย่างราบรื่น และประสบความสำเร็จสามารถนำประโยชน์ที่ได้รับมาช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพต่อไปได้มากนัก ปัญหาอีกประเด็นหนึ่ง คือ โรงเรียนขาดการส่งเสริมให้ครูก็ค้นทดลองใช้วิธีการสอนใหม่ ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมองไม่เห็นความสำคัญ และ / หรือ ไม่มีความมั่นใจที่จะให้ครูดัดแปลงใช้วิธีการสอนใหม่ ๆ ว่าจะได้ผลกับการเรียนการสอนเพียงใด นอกจากนี้ก็อาจจะเนื่องจากผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจว่าจะต้องพัฒนาการสอนให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ จึงไม่ได้เปิดโอกาสให้ครูดัดแปลงทดลองใช้วิธีการสอนใหม่ ๆ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญและเปิดโอกาสให้ครูดัดแปลงใช้วิธีการสอนใหม่ ๆ อันจะเป็นแนวทางหนึ่ง ในการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ ปัญหาที่พบคือ ผู้นิเทศในโรงเรียนไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์และช่วยผลักดันใจในการปฏิบัติงานให้เกิดแก่คณะครูอาจารย์ ทำให้การประชุมอบรมเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนเรื่องระเบียบการวัดผลประเมินผลไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมักจะ ได้พบกันเฉพาะ ในกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานด้านวิชาการเท่านั้น เป็นบรรยากาศที่เป็นทางการมากกว่าเป็นกันเอง นอกจากนี้ก็อาจเนื่องมาจากการขาดการพบปะสังสรรค์ ขาดการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนและขาดการสื่อสารให้ครูดูทราบเรื่องราวความก้าวหน้าของโรงเรียนอยู่เสมอ ตลอดจนขาดการวางแผนพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น ผู้นิเทศควรเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติในการเป็นผู้สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถสร้างความเป็นกันเองให้เกิดขึ้นกับครูเป็นผู้รับฟังปัญหา และแก้ปัญหาที่ดีให้แก่ครู เพื่อให้ผู้รับการอบรมเกิดความอบอุ่น และไว้วางใจเกิดความเป็นมิตรกับผู้นิเทศ ช่วยผลักดันใจก็จะเกิดแก่ครูอาจารย์ทำให้การประชุมอบรมต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้ปัญหาเรื่องโรงเรียนขาดบุคลากรทำหน้าที่แนะนำและติดตามดูแลให้ครูใช้วิธีวัดและประเมินผลแบบต่าง ๆ ที่เสนอแนะไว้ในหลักสูตรโรงเรียนจัดสรรเวลาและงบประมาณสำหรับการพัฒนาคุณภาพการวัดและประเมินผลให้แก่ครูอาจารย์น้อยเกินไป การประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถของครู ในด้านการสร้างแบบสอบถามไม่ได้รับความสนใจที่จะจัด ครูอาจารย์ไม่ได้รับการนิเทศให้รู้จักการใช้เกณฑ์การประเมินผลที่มีลักษณะยืดหยุ่นยืดหยุ่นต่อความแตกต่างระหว่างนักเรียนแต่ละบุคคล และโรงเรียนยังให้การสนับสนุนครูอาจารย์ในแต่ละหมวดวิชาไม่เพียงพอ ปัญหาทั้งหมดนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนไม่มีผู้นิเทศหรือครูอาจารย์ที่มีความชำนาญในเรื่องการวัดและประเมินผลพอที่จะทำหน้าที่นี้เทศให้แก่เพื่อนครูได้ และโรงเรียนยังไม่เห็นความสำคัญเท่าที่ควรที่จะให้การสนับสนุนงบประมาณแก่ครูในเรื่องนี้ นอกจากนี้ก็อาจจะ เป็นเพราะตัวครูอาจารย์เอง ไม่มีความกระตือรือร้นที่จะรับการนิเทศ โดยผู้บริหารก็ไม่ได้ให้ความสนใจที่จะสนับสนุน

เท่าที่ควร จึงทำให้เกิดปัญหาเรื่องครูไม่ได้รับการอบรมแนะนำดังกล่าว ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรจะสนใจ และพยายามศึกษาสาเหตุของปัญหานี้ให้ชัดแล้วจึงสนับสนุนด้านงบประมาณ การสรรหาบุคลากรหรือผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งจัดแบ่งเวลาให้แก่ครูอย่างเหมาะสม เพื่อให้ครูได้รับการอบรม สัมมนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอบรมเชิงปฏิบัติการทั้งนี้ เมื่อครูได้รับการพัฒนาอย่างจริงจังแล้ว ครูก็จะสามารถนำประโยชน์ที่ได้รับนั้น มาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างดีในโอกาสต่อไป

2. เมื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารกับทัศนะของครูที่มีต่อปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนขนาดกลาง ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่าทุกด้านแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของเผ่าพงษ์สันต์ แสงหิรัญ (2534 : 109-110) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับงานนิเทศการสอนภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง เกี่ยวกับงานนิเทศการสอนภายในโรงเรียน ด้านการจัดระบบการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดกลาง มีจำนวนบุคลากรไม่มากนักทำให้ได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกันอยู่เสมอ จึงทำให้มีความเข้าใจกันค่อนข้างมากในความเคลื่อนไหวในเรื่องต่าง ๆ ของโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีการประชุมฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าหมวดวิชาอยู่เป็นระยะ ๆ เพื่อบอกกล่าวนโยบายและเรื่องราวต่าง ๆ ของโรงเรียน ตลอดจนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน ซึ่งฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าหมวดวิชาก็คงได้พูดคุยกันในหน่วยงานของตน ทำให้แนวความคิดเป็นไปในแนวเดียวกันได้มากขึ้นซึ่งนับได้ว่าเป็นเรื่องที่ดีที่ฝ่ายบริหารและฝ่ายครูผู้สอนมีทัศนะต่องานในโรงเรียนทั้งสามด้านไปในแนวทางเดียวกัน เพราะย่อมหมายถึงความเข้าใจต่อกันซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาโรงเรียนได้ง่ายกว่า แต่อย่างไรก็ตาม ทัศนะทั้งสองฝ่ายก็ยังเห็นว่าโรงเรียนมีปัญหายุ่งยากในระดับค่อนข้างมากอยู่อีกหลายเรื่องจึงควรที่จะได้ร่วมมือกันพัฒนางานของโรงเรียนให้ก้าวหน้าต่อไป

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขนาดกลาง มีทัศนะแตกต่างกันอยู่บ้างในเรื่องของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนทั้งสามด้านในหลายประเด็น กล่าวคือ

ในด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ฝ่ายผู้บริหารและฝ่ายครูผู้สอนมีความเห็นต่างกันในเรื่องวิชาการแนะนำการใช้คู่มือการเรียนการสอน ใบงาน และเอกสารประกอบการสอนอื่น ๆ และโรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูผลิตเอกสารประกอบการสอนขึ้นใช้เอง

ในด้านการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายผู้บริหารและฝ่ายครูผู้สอนมีความเห็นต่างกันในเรื่องผู้ใดที่ไม่เคยจัดให้ครูอาจารย์ได้ดูการสาธิตการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดี ครูอาจารย์ไม่ได้รับการนิเทศให้มีความรู้และทักษะในการเตรียมและการบันทึกการสอนวิชาต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ โรงเรียนขาดการส่งเสริมให้ครูคิดค้นและทดลองใช้วิธีการสอนใหม่ ๆ โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูไปเข้าร่วมการประชุมสัมมนาในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ที่จัดขึ้นโดยสถาบันหรือคณะบุคคลอื่นนอกโรงเรียน และโรงเรียนยังขาดผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงในการดำเนินการนิเทศการสอน

ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ฝ่ายผู้บริหารและฝ่ายครูผู้สอนมีความเห็นต่างกันในเรื่องการส่งครูเข้ารับการอบรมการวัดผลที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในระหว่างปิดภาคฤดูร้อนยังไม่ได้รับการสนับสนุน

ซึ่งปรากฏว่าในเกือบทุกเรื่องที่แตกต่างกันนั้น ฝ่ายครูผู้สอนมองเห็นว่าเป็นปัญหามากกว่าที่ผู้บริหารมองเห็น การที่ผลการวิจัยปรากฏผลมาเป็นเช่นนี้ นับว่าเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารโรงเรียนเป็นอันมาก เพราะจะทำให้ได้ทราบถึงปัญหาในหลาย ๆ เรื่อง ที่มีอยู่ภายในโรงเรียนซึ่งตนเองไม่เคยคิดหรือคิดว่าเป็นปัญหาเล็กน้อย การที่ได้ทราบจากการวิจัยนี้ว่าเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นเป็นปัญหากับฝ่ายครูผู้สอนอยู่ไม่น้อยนั้น จะทำให้ฝ่ายผู้บริหารได้หันมาเอาใจใส่ดูแลแก้ไขให้ปัญหาเหล่านั้นเบาบางลงหรือถ้าเป็นเรื่องที่เกิดจากความไม่เข้าใจของฝ่ายครูผู้สอนก็จะได้นำมาดำเนินการติดต่อสื่อสาร เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกัน ก็จะทำให้เกิดเป็นความเห็นที่สอดคล้องไปด้วยกันได้เป็นการขจัดปัญหาซึ่งไม่ควรจะปล่อยทิ้งไว้ให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาโรงเรียนต่อไป

3. สำหรับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่ เนื่องจากมีบุคลากรเป็นจำนวนมากซึ่งอยู่กระจัดกระจายกันไปตามอาคารต่าง ๆ ที่มีอยู่มากกว่าในโรงเรียนขนาดกลางทำให้การติดต่อสื่อสารการพบปะพูดคุยกันระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นไปด้วยความค่อนข้างยากกว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานกลาง ทำให้ทัศนะของผู้บริหารกับครูผู้สอนแตกต่างกันมากกว่าที่พบในโรงเรียนขนาดกลาง ดังจะเห็นว่า

ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ทั้งสองฝ่ายมีทัศนะที่แตกต่างกันหลายเรื่อง กล่าวคือ การประชุมครูแต่ละครั้ง ผู้บริหารมักเป็นฝ่ายพูดโดยไม่เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็น การประชุมนี้เขายังไม่สามารถช่วยให้ครูใหม่เข้าใจงานและเกิดความรู้สึกที่ดีต่องานและต่อโรงเรียนได้มากนัก การจัดบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรภายในโรงเรียน เช่น การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะ ห้องสมุด สื่อการสอน ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ครูขาดการแนะนำการใช้คู่มือการเรียนการสอน ใบงาน

และเอกสารประกอบการสอนอื่น ๆ โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูผลิตเอกสารประกอบการสอนขึ้นใช้เอง การจัดอาคารสถานที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้หลักสูตร ครูไม่ได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมในการพิจารณาเลือกรายวิชาที่โรงเรียนควรจะเปิดสอนได้ ครูไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำตารางสอนของโรงเรียน เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติขาดและไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และการดูแลช่วยเหลือให้ครูสอนเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสภาพท้องถิ่น ยังไม่ได้ดำเนินการจริงจัง

ด้านการจัดการเรียนการสอน ทั้งสองฝ่ายมีทัศนะที่แตกต่างในหลายเรื่อง กล่าวคือครูอาจารย์ไม่ได้รับการนิเทศให้มีความรู้และทักษะ ในการเตรียมและทำบันทึกการสอนวิชาต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ โรงเรียนขาดการส่งเสริมให้ครูดัดคิดค้นและทดลองใช้วิธีสอนใหม่ ๆ ครูอาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมในการพิจารณาแก้ไขปัญหาและพัฒนางานต่าง ๆ ในโรงเรียน โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูไปเข้าร่วมการประชุมสัมมนาในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ที่จัดขึ้นโดยสถาบันหรือคณะบุคคลอื่นนอกโรงเรียน ครูอาจารย์ไม่ทราบว่าควรจะ ไปหาใคร เมื่อตนประสบปัญหาการสอน การเข้าสั่ง การสอนในชั้นเรียนเท่าที่กระทำกันอยู่ทำให้ครูผู้สอนรู้สึกอึดอัดไม่สบายใจ และการประชุมครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนไม่ได้มุ่งให้เกิดประโยชน์ในด้านการพัฒนาการเรียนการสอน

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ทั้งสองฝ่ายมีทัศนะที่แตกต่างในหลายเรื่อง กล่าวคือ ตำรา เอกสาร หรือคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลมีไม่เพียงพอที่ครูจะนำมาใช้ประโยชน์ ครูที่มีปัญหาในการสร้างข้อสอบไม่ทราบว่าจะไปขอความช่วยเหลือได้จากใคร และการส่งครูไปเข้ารับการอบรมการวัดผลที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในระหว่างปิดภาคฤดูร้อนยังไม่ได้รับการสนับสนุน

ซึ่งจะ เห็นว่าในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษายขนาดใหญ่ ทั้งฝ่ายผู้บริหารและฝ่ายครูผู้สอนยังมีความเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมากกว่าในโรงเรียนขนาดกลางค่อนข้างมาก ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ทำให้เห็นถึงทัศนะที่แตกต่างกันเช่นนี้ ย่อมจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ในแง่ที่จะ ได้หันมาเอาใจใส่ดูแลในปัญหาการนิเทศการศึกษาในเรื่องที่ผู้บริหารเคยคิดว่าไม่มีปัญหาหรือมีปัญหาน้อยในระดับน้อย แต่ผลการวิจัยได้ชี้บ่งว่าเรื่อง เหล่านั้นเป็นปัญหาไม่น้อยสำหรับฝ่ายครูผู้สอน ซึ่งข้อค้นพบเหล่านี้ย่อมจะทำให้โรงเรียนมีแนวทางที่แน่ชัดที่จะจัดการพัฒนางานนิเทศของตนให้ตรงกับปัญหาที่มีอยู่จริงที่ได้จากผลการวิจัยครั้งนี้

สำหรับปัญหาสำคัญที่ผู้บริหารควรสนใจให้มาก จากผลการวิจัยในส่วนนี้ และควรรีบแก้ไขหรือปรับปรุงพัฒนา ได้แก่เรื่องสำคัญ ๆ ต่อไปนี้ ควรให้ครูอาจารย์มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการประชุม

ให้มากขึ้น ควรจัดการบูรณินเทศให้เกิดประโยชน์แก่ครูอย่างแท้จริง ควรดำเนินการอย่างจริงจังในการช่วยเหลือพัฒนาการสอนให้สอดคล้องกับสภาพเหตุการณ์ทั่วไปในปัจจุบัน ช่วยพัฒนาความรู้และทักษะในการเตรียมการสอนของครู ให้ครูมีโอกาสร่วมพัฒนางานต่าง ๆ ของโรงเรียน จัดหาหรือสร้างพื้นที่ที่สามารถในการนิเทศการสอนขึ้นไว้สำหรับเป็นที่พึ่งของครูเมื่อมีปัญหา พัฒนารูปแบบการสังเกตการสอนในชั้นของครูให้มีคุณภาพแท้จริง และเป็นที่พึงพอใจแก่ครูด้วย ในการประชุมครูควรมุ่งให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาครูทุกครั้ง ซึ่งทุกประเด็นดังกล่าวนี้ฝ่ายครูผู้สอนเห็นว่า เป็นปัญหามากกว่าที่ผู้บริหารมองเห็น และแต่ละประเด็นเมื่อพิจารณาให้ดีแล้วจะ เห็นว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขโดยเร็ว ทั้งนี้เพื่อความก้าวหน้าของโรงเรียนนั่นเอง

4. เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานกลางกับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่ในปัญหาทั้ง 3 ด้าน คือ ในด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานกลางกับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานานาชาติใหญ่ ในแต่ละด้านทั้งสามด้าน มีระดับใกล้เคียงกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เหตุผลประการแรก คือ หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้มีเทศการศึกษากับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาทั้งขนาดกลางและขนาดใหญ่ในลักษณะเดียวกัน เช่น การจัดอบรมสัมมนาโดยให้แต่ละโรงเรียนส่งผู้บริหารหรือครูผู้สอนไปเข้ารับการฝึกอบรมเป็นจำนวนเท่ากัน โดยไม่คำนึงถึงขนาดโรงเรียน หรือการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้จัดส่งผู้แทนออกไปเฝ้าตามโรงเรียนต่าง ๆ จำนวนผู้แทนและจำนวนครั้งที่เฝ้าก็เหมือนกันในโรงเรียนทั้งสองขนาด เหตุผลประการที่สอง คือ การที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้แบ่งกลุ่มโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครออกเป็น 4 กลุ่มนั้น ก็ไม่ได้แบ่งตามขนาดของโรงเรียน และกลุ่มที่แบ่งไว้ทำให้มีการประชุมกลุ่มอยู่เป็นประจำทุกเดือน ทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอยู่เสมอ เหตุผลประการที่สาม คือ การที่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ได้รวมตัวกันเป็นสมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ทำให้สามารถระดมสติปัญญาและทรัพยากรต่าง ๆ มาพัฒนางานของโรงเรียนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นในระดับใกล้เคียงกัน และผู้บริหารของโรงเรียนทุกขนาดได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้มากขึ้น และเหตุผลสำคัญประการสุดท้าย คือ การที่สมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ส่งผู้บริหารของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาทุกขนาดไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาการบริหารอาชีวศึกษา ที่สถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังและสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกขนาดได้มีความรู้ความเข้าใจในการอาชีวศึกษามากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้บริหารได้พบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์ผู้สอนซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องนี้ ย่อมทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามองเห็นปัญหาการนิเทศในโรงเรียนของตนกว้างขวางขึ้นพร้อม ๆ กัน ดังนั้น คงเนื่องมาจากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้บริหารในโรงเรียนทั้งสองขนาดมีความรู้ความสามารถในการนิเทศการศึกษากายในโรงเรียน ตลอดจนมีการแก้ปัญหาทางนิเทศในลักษณะใกล้เคียงกัน จึงทำให้โรงเรียนทั้งสองขนาดมีสภาพการนิเทศและมีปัญหานิเทศอยู่ในระดับไม่ต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยครั้งนี้ก็ได้แสดงให้เห็นแล้วว่าโรงเรียนทั้งสองขนาดยังมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนจึงควรจะต้องพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนของตนให้ก้าวหน้าต่อไปอีก โดยไม่หยุดยั้ง

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาวิจัยที่พบว่ายังมีปัญหการนิเทศการศึกษางบประมาณในระดับค่อนข้างมากภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะสาระที่ควรจะมีการปรับปรุงบางประการอันจะเป็นประโยชน์แก่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในการเพิ่มพูนคุณภาพนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาได้มากยิ่งขึ้น ๆ ขึ้น ดังต่อไปนี้

ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดกลาง

1. ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร โรงเรียนควรกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงจัดทำตารางสอนของโรงเรียน โดยคำนึงถึงสภาพความแตกต่างและปัญหาของครูผู้สอนแต่ละคน รวมทั้งการจัดบริการต่าง ๆ ให้เอื้ออำนวยต่อการนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ผล เช่น การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะ ห้องสมุด สื่อการสอน นอกจากนั้น ก่อนนำหลักสูตรใหม่มาใช้ควรจัดให้ครูได้รับการฝึกอบรมก่อน และโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการเลือกรายวิชาที่โรงเรียนควรเปิดสอน เพื่อให้สามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้ตรงตามหลักสูตร และเพื่อให้ครูเกิดความชำนาญ และมีความมั่นใจในตนเอง

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรจัดให้ครูอาจารย์โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาได้ดูการสาธิตการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างแรงจูงใจให้แก่ครู เพื่อจะได้ปรับปรุงวิธีการสอนให้ก้าวหน้า ทั้งโรงเรียนควรให้ความสนใจในการบริการด้านสื่อการสอน นอกจากนี้ควรหาโอกาสพาครูไปศึกษาดูงาน

จากสถาบันอื่น ๆ เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการสำรวจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ของโรงเรียน การจัดบุคลากรของโรงเรียนควรให้เพียงพอเพื่อให้ครูมีเวลาที่จะพัฒนาตนเองและพัฒนาการสอน

3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูไปเข้ารับการอบรมการวัดผลที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ หรือจากสถาบันอื่น ๆ ในระหว่างปิดภาคฤดูร้อน และโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาและวางแผนการพัฒนาคณาภพด้านการวัดและประเมินผล นอกจากนั้น โรงเรียนควรจัดให้มีการนิเทศครูอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลการสอนให้เพียงพอกับความต้องการของครูอาจารย์

ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดใหญ่

1. ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร โรงเรียนควรจัดบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรภายในโรงเรียน เช่น การบริการห้องสอนเฉพาะ ห้องสมุด สื่อการสอน และ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำตารางสอนและร่วมพิจารณาเลือกรายวิชาที่โรงเรียนควรจะเป็นสอน นอกจากนั้น โรงเรียนควรมีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนต่อไป ก่อนนำหลักสูตรใหม่ไปใช้ผู้บริหารและครูควรได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้อย่างถ่องแท้ สำหรับเครื่องมือเครื่องใช้โรงเรียนจะต้องจัดหาให้เพียงพอกับนักศึกษาและบำรุงให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนควรจัดให้ครูอาจารย์ได้ดูการสาธิตการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดี และควรพยายามพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงในการดำเนินการนิเทศการสอน ตลอดจนการจัดกิจกรรมนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ แต่ละครั้งจะต้องมีขั้นตอนการสำรวจปัญหาและความต้องการของครูด้วย ทั้งนี้เพื่อให้กิจกรรมนั้นบรรลุวัตถุประสงค์และสามารถนำไปใช้ได้จริงตรงกับความต้องการของครู โรงเรียนควรช่วยให้ครูได้พัฒนาตนเองและพัฒนาการสอนโดยให้มีชั่วโมงการสอนที่เหมาะสม และให้โอกาสในการศึกษาต่อ ศึกษาผลงานวิจัยและเทคโนโลยีใหม่ ๆ คิดค้นและทดลองวิธีสอนใหม่ ๆ ตลอดจนให้ครูได้มีโอกาสเข้าร่วมพิจารณาและแก้ปัญหาต่าง ๆ

3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ผู้นิเทศในโรงเรียนควรมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์และช่วยปลุกใจในการปฏิบัติงานให้เกิดแก่คณะครูอาจารย์ นอกจากนั้น โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาและวางแผนการพัฒนาคณาภพด้านการวัดและประเมินผล รวมทั้งควรสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมการวัดผลที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันต่าง ๆ ในระหว่างปิดภาคฤดูร้อน เพื่อให้ครูได้นำประโยชน์ที่ได้รับมาใช้ในการพัฒนาตนเองต่อไป นอกจากนั้นโรงเรียนควรเพิ่ม

งบประมาณสำหรับในการพัฒนาคุณภาพการวัดและประเมินผล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาใน กรุงเทพมหานคร ทั้งในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการนิเทศในโรงเรียนดังกล่าวให้ก้าวหน้าต่อไป
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเพียงอย่างเดียว การใช้วิธีอื่นควบคู่ไปกับการใช้แบบสอบถาม เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต เป็นต้น เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลหรือความคิดเห็นที่ตรงกับความเป็นจริงและกว้างขวางมากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สดประเสริฐ. หลักและวิธีการวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2510.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- เกหลง ประภาสทิธี. "ประวัติการศึกษาในประเทศไทย," จุลสารฉบับที่ 1 สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย. พระนคร : สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย, 2500.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. วารสารการศึกษาเอกชน ฉบับคู่มือโรงเรียนราษฎร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- _____. รายงานการศึกษาเอกชน ประจำปีงบประมาณ 2529. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2529.
- _____. รายงานการศึกษาเอกชน ประจำปีงบประมาณ 2531. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2531.
- _____. "นโยบายและแนวทางการพัฒนาการศึกษาเอกชน," ใน เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ. หน้า 2 - 6. อุดรธานี : ม.ป.ท., 2532.
- จรรุญ ชูลาภ. "การวิจัยการศึกษาวิชาชีพ," ใน เอกสารประกอบคำบรรยายในการอบรมศึกษานิเทศก์ เล่ม 2. หน้า 329 - 330. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2524.
- จำรัส เกิดควน. ความต้องการการนิเทศทางด้านวิชาการของครูโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท คศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- จำเนียร กุณาศล. ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการนิเทศการศึกษาของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. ถ่ายเอกสาร.
- ชวน เตียวกุล. ช่วยในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. ถ่ายเอกสาร.

- ชาอุทัย อาจารย์. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2525.
- ซารี มณีสรี. การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อมรการพิมพ์, ม.ป.ป.
- _____. การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บุรพาสาน, 2523.
- ชัยอนันต์ สมุทรวณิช. ศึกษากับการพัฒนาของสังคมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อำนวยการพิมพ์, 2519.
- ธนู แสงศักดิ์. การวางแผนการศึกษากับพัฒนาเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2517.
- ธิดา หอวัฒนกุล. การจัดการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษา หลักสูตร ปวช. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. ถ่ายเอกสาร.
- เนาวรัตน์ วิไลชนม์. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บทุมวัน, 2523. อัดสำเนา.
- ประกาศ แสงเพชร. "เทคนิคการนิเทศการศึกษา," ใน ประมวลบทความนิเทศการศึกษายปี 2521. กรุงเทพฯ : ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2521.
- เผ่าพงษ์สันต์ แสงนิรุญ. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับงานนิเทศการสอนภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534. อัดสำเนา.
- พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2513.
- เพื่องพืง เครือตราฐ. แนวคิดในการสร้างหลักสูตรและการปรับปรุงการสอนการเรียนในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : เกอูลการพิมพ์, 2514.
- ปิฎก ใสธร. หลักบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2516.
- มานิดา อุชชิน. "ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ," ใน เอกสารประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการกระทรวงศึกษาธิการ. หน้า 1. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2525.
- ยง วัชวัลลค์. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศิริชัยการพิมพ์, 2524.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : หวิงการพิมพ์, 2527.
- วิจิตร (ธีระกุล) วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีระกุล. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. สมุทรปราการ : ชนิษฐ์การพิมพ์และโฆษณา, 2520.

วิชาการ, กรม. เอกสารสัมมนาบทบาทครูใหญ่ในการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2520.
อัสสัณเณ.

วิชัย บุญย. การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัด
ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง. ปรียุณานิพนธ์ คศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2529. อัสสัณเณ

วินัย เกษมเศรษฐ. "หลักการและเป้าหมายของการนิเทศการศึกษา, ใน " ประมวลบทความการนิเทศ
การศึกษา 2521. หน้า 5. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2521.

วิระ ตันตระกูล และคณะ. คู่มือสอบครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อุดมศึกษา, 2525.

วิระวัฒน์ อภัยรัตน์. "ใจความสำคัญหลักการสอนวิชาชีพอาชีวศึกษา," ใน เอกสารประกอบการอบรม
โครงการอบรมครูที่สอนวิชาชีพให้มีความรู้ด้านวิชาการศึกษา รุ่นที่ 2. หน้า 2. กรุงเทพฯ :
ม.ป.ท., 2526.

วิลาวัลย์ ตันวัฒนะพงษ์. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราษฎร์
อาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2525. ถ่ายเอกสาร.

ศรีนวล โกมลวณิช และวพรพรณ น้อยสุวรรณ. "ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการคัดเลือกนักเรียนและการจัดระบบ
อาจารย์ที่ปรึกษา," ใน เอกสารประกอบคำบรรยายในการอบรมศึกษานิเทศก์ เล่ม 2. กรุงเทพฯ :
ม.ป.ท., 2524.

ศศิธร สิงหละชาติ. การติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จอาชีวศึกษา (ม.ศ.6) จากสถานศึกษาเอกชน.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. ถ่ายเอกสาร.

ศึกษานิเทศก์ข้างอุตสาหกรรม. "ข้อเสนอแนะ ในการนิเทศการศึกษาด้านวิชาชีพ," ใน เอกสารประกอบ
คำบรรยายในการอบรมศึกษานิเทศก์ เล่ม 2. หน้า 398. กรุงเทพฯ : โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร
2524.

ศึกษานิเทศก์แห่งประเทศไทย, สมาคม. คู่มือการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2525.

สัจด์ อุทรานันท์. การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2530.

_____. พื้นฐานและหลักการพัฒนาลัทธิ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2532.

สาย ภาณุรัตน์. ที่ระลึกในโอกาสอายุครบ 60 ปี วันที่ 6 กรกฎาคม 2517. หน้า 52 - 54. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์สุภา, 2517.

สมิทร คุณากร. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523.

สุพิชญา อีระกุล ภาณุณา ศรีกาฬสินธุ์ และวิจิตร (อีระกุล) วรุตบางกูร. การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนส, 2524.

สุธีระ ทานดาวิช. การบริหารการศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2525.

สันต์ ธรรมบำรุง. หลักการนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2526.

สุเทพ เมฆ. ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียนและครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

ใหม่ ศิรินากุล. "คำกล่าวเปิดการสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน," ใน เอกสารการสัมมนา
ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประจำปี 2532. กรุงเทพฯ : ม.บ.ท., 2532. อัดสำเนา.

อำนวยพร วงษ์กนอม. บทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. ถ่ายเอกสาร

Adam, Harold P. and Frank G. Dickey. Basic Principle of Supervision.
New York : American Book Company, 1966.

Briggs, Thomas H. and Josept Justman. Improving Instruction Through
Supervision. New York : McMillan Company, 1952.

Burton, William H. and Leo J. Brucekner. Supervision : A Social Processes.
New York : Appleton - Century Crofts, 1955.

Doll, Ronald C. Curriculum Improvement : Decission Making and Process.
Boston Mass : Allyn Bacon Inc., 1973.

- Frinend, Michael Lynn. Supervision of Instruction : The Perception of Selected Idaho Educators. Idaho : Novell Inc., 1986.
- George, Claude S. Supervision in Action : The Art of Managing Other. Virginia : Reston, 1977.
- Good, Carter V. Dictionary of Education : Prepare under the Auspices of Phi Delta Kappa. 3rd ed. New York : McGraw-Hill, 1973.
- Haimann, Theo and Raymond L. Hilgert. Supervision : Concepts and Practices of Management. Ohio : Sonth - Western Publishing Co., 1977.
- Harris. Chester W. Encyclopedia of Education Reserch. New York : McMillan, 1960.
- Harris. Ben M. Supervisory Behavior in Education. 2d ed. New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1975.
- Hicks, Hame John. Education Supervision in Principle and Practice. New York : Ronald Press, 1960.
- Hyman, Ronald T. School Administrator's Faculty Supervision Handbook. New Jersey : Prentice-Hall, 1986.
- Kenneke, Larry J., Dennis C. Nystrom. and Ronals W. Stedt. Planning and Organizing Career Curricular. New York : Same, Harward W. and Co., 1973.
- Krejcie, Robert V. and Darly W. Morgan. "Determining Sample Size for Reserch Activities ". Journal of Educational and Psychological Measurement. 30; 607 : November 1970.
- Luthans, Fred and Mark J. Marinko. The Practice of Supervision and Management. Tokyo : Kosaido Printing Co., 1979.
- Marks, James. Emery. Robert Stoops and Joyce King Stoops. Handbook of Education Supervision : A Guide for the Practitioner. Boston : Allyn and Bacon Inc., 1978.
- Mcneil, John D. Curriculum Administration : Principles and Techniques of Curriculum Development. New York : McMillan, 1981.
- Neagley, Rasel L. and Dean N. Evans. Handbook for Effective Supervision of Instruction. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1964.
- Sandberg, John H. Introduction to the Behavioral Sciences : An Inquiry Approach. New York : Rinehart and Winston 1964.
- Sayler, John Galen. Planning Curriculum for Schools. New York : Rinehart and Winston, 1974.

- Spears, Harold. Improving the Supervision of Instruction. New York : Prentice-Hall Inc., 1967.
- Taba, Hilda. Curriculum Development Theory and Practice. New York : Harcourt Brace and World, 1962.
- Tanner, Daniel and Laurel N. Tanner. Curriculum Development : Theory into practice. 2nd ed. New York : McMillan, 1980.
- Webster's Third New International Dictionary. Springfield : G & C Merriam, 1965.
- Wiles, Kimball. Supervision for Better Schools. 3d ed. New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1967.
- Wiles, Kimball. and John T. Lovell. Supervision for Better Schools. 4th ed. New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1975.

การคำนวณ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความกรุณาตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือ ให้การแนะนำในการทำวิจัย
ครั้งนี้ จำนวน 5 ท่าน คือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา ปรีดีคัลก อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. อาจารย์ ดร. พิชัย บุรณสมบัติ ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย
4. อาจารย์มนัส อารีพงษ์
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
5. อาจารย์มงคล การชำนาญ
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
เรื่อง
ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษา "ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน" เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับปรุงพัฒนาการนิเทศการศึกษาภายในของโรงเรียนให้ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์ในการเพิ่มพูนคุณภาพนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

ขอให้ท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง เพื่อให้ได้ประโยชน์จากการวิจัยได้มากที่สุด

แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

ในกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ในปัจจุบันท่านปฏิบัติงานในตำแหน่ง

☐ ผู้บริหารโรงเรียน (หมายถึง ครูใหญ่ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา)

☐ ครูผู้สอน

2. ขนาดของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานอยู่

☐ ขนาดใหญ่ (นักเรียน 3,001 คนขึ้นไป)

☐ ขนาดกลาง (นักเรียน 1,500 - 3,000 คน)

ตอนที่ 2

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

คำชี้แจง

ข้อความในแบบสอบถามต่อไปนี้ เป็นปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนพิจารณาเฉพาะ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ขอให้ท่านได้โปรดอ่านแล้วพิจารณาให้ความเห็นว่า ข้อความแต่ละข้อนั้นเป็นปัญหาระดับใดในโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานอยู่ โดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางด้านขวามือที่มีตัวเลขแสดงระดับความเห็นไว้ ดังนี้

- 3 หมายถึง มีปัญหามาก
- 2 หมายถึง มีปัญหามากกลาง
- 1 หมายถึง มีปัญหาค่อนข้างน้อยหรือน้อย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ที่จะข้อว่ามีปัญหาในระดับใดให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือให้ตรงกับระดับความเป็นปัญหาตามความคิดเห็นของท่าน

ลำดับ ที่	ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	ระดับความเป็นปัญหา		
		3	2	1
	ก. ปัญหาการนิเทศด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร			
1	โรงเรียนไม่ได้จัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครูได้ใช้อย่างเพียงพอ			
2	การประชุมครูแต่ละครั้ง ผู้บริหารมักเป็นฝ่ายพูดโดยไม่เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็น			
3	การประเมินผลยังไม่สามารถช่วยให้ครูใหม่เข้าใจงานและเกิดความรู้สึกที่ดีต่องานและต่อโรงเรียนได้มากนัก			
4	ครูไม่ได้รับการฝึกอบรมก่อนการนำหลักสูตรใหม่มาใช้			
5	การจัดบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรภายในโรงเรียน เช่น การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะ ห้องสมุด สื่อการสอน ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร			
6	ครูขาดการแนะนำการใช้คู่มือการเรียนการสอน ใบงาน และเอกสารประกอบการสอนอื่น ๆ			
7	โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูผลิตเอกสารประกอบการสอนขึ้นใช้เอง			
8	โรงเรียนขาดคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร			

ลำดับ ที่	ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	ระดับความเป็นปัญหา		
		3	2	1
9	การจัดอาคารสถานที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้หลักสูตร			
10	ครูไม่ได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมในการพิจารณาเลือก รายวิชาที่โรงเรียนควรจะเปิดสอนได้			
11	ครูไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำตารางสอนของโรงเรียน			
12	หลักสูตรเปลี่ยนแปลงทำให้โรงเรียนเตรียมความพร้อมด้าน บุคลากร เอกสาร รวมทั้งอุปกรณ์เครื่องมือฝึกการปฏิบัติไม่ทัน.			
13	เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติชำรุดและ ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา			
14	การดูแลช่วยเหลือให้ครูสอนเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจและสภาพท้องถิ่น ยังไม่ได้ดำเนินการจริงจัง			

ลำดับ ที่	ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	ระดับความเป็นปัญหา		
		3	2	1
	ข. <u>ปัญหาการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน</u>			
1	โรงเรียนขาดการช่วยเหลือแนะนำให้ครูศึกษาผลงานวิจัย และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน.			
2	ครูส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจที่จะปรับปรุงวิธีการสอนของตนให้ก้าวหน้า			
3	ผู้แทนไม่เคยจัดให้ครูอาจารย์ได้ดูการสาธิตการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดี			
4	ครูอาจารย์ไม่ได้รับการนิเทศให้มีความรู้และทักษะในการเตรียมและทำบันทึกการสอนวิชาต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพ			
5	โรงเรียนขาดการส่งเสริมให้ครูคิดค้นและทดลองใช้อุปกรณ์ใหม่ ๆ			
6	ครูที่สอนวิชาอาชีพต่าง ๆ แก่นักศึกษาไม่ได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพครูอย่างเพียงพอ			
7	ครูอาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมในการพิจารณาแก้ไขปัญหาและพัฒนางานต่าง ๆ ในโรงเรียน.....			
8	ครูมีภาระงานสอนและงานอื่น ๆ ในโรงเรียนมากจนไม่มีเวลาพอที่จะคิดพัฒนาตนเองและพัฒนาการสอน.....			
9	โรงเรียนขาดการสนับสนุนให้ครูไปเข้าร่วมการประชุมสัมมนาในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ที่จัดขึ้นโดยสถาบันหรือคณะบุคคลอื่นนอกโรงเรียน.....			
10	การสนับสนุนให้ครูลาศึกษาต่อยังกระทำได้ในวงแคบ.....			

ลำดับ ที่	ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	ระดับความเป็นปัญหา		
		3	2	1
11	ครูอาจารย์ไม่ทราบว่าควรจะไปหาใคร เมื่อตนประสบปัญหาการสอน.....			
12	การเข้าสั่ง เกิดการสอนในชั้นเรียนเท่าที่กระทำกันอยู่ ทำให้ครูผู้สอนรู้สึกอึดอัดไม่สบายใจ.....			
13	การให้ข้อมูลย้อนกลับหลังจากดูการสอนแล้ว ไม่เกิดประโยชน์อะไรมากนัก.....			
14	โรงเรียนยังขาดผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ในการดำเนินการนิเทศการสอน			
15	การประชุมครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนไม่ได้มุ่งให้เกิดประโยชน์ ในด้านการพัฒนาการเรียนการสอน.....			
16	หัวข้อเรื่องต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดบรรยายในการอบรมครู ไม่ตรงกับปัญหาหรือความต้องการของครู			
17	การจัดกิจกรรมนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ แต่ละครั้งขาดขั้นตอน การสำรวจปัญหาและความต้องการของครู			
18	ครูอาจารย์ยัง ไม่ได้ได้รับความสะดวกจากการบริการด้าน สื่อการสอน			
19	แผนการและวิธีการนิเทศของ โรงเรียนยังมีคุณภาพไม่เพียงพอ ที่จะทำให้ครูอาจารย์เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้เกิด ประโยชน์ต่อนักเรียนได้อย่างแท้จริง			

ลำดับ ที่	ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	ระดับความเป็นปัญหา		
		3	2	1
	ค. ปัญหาการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน			
1	โรงเรียนขาดการอบรมครูอาจารย์ผู้สอนให้เข้าใจความสำคัญ และหลักการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน			
2	โรงเรียนไม่มีผู้มีความรู้และทักษะด้านการวัดและประเมินผล เพียงพอที่จะทำหน้าที่ช่วยเหลือแนะนำครูให้สามารถทำการวัด และประเมินผลได้อย่างถูกต้อง			
3	โรงเรียนขาดบุคลากรทำหน้าที่แนะนำและติดตามดูแลให้ครูใช้ วิธีวัดและประเมินผลแบบต่าง ๆ ที่เสนอแนะไว้ในหลักสูตร ..			
4	ครูส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาและวางแผนการ พัฒนาคุณภาพด้านการวัดและประเมินผล			
5	ตำรา เอกสาร หรือคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล มีไม่เพียงพอที่ครูจะนำมาใช้ประโยชน์			
6	ครูที่มีปัญหาในการสร้างข้อสอบไม่ทราบว่าจะไปขอความ ช่วยเหลือได้จากใคร			
7	โรงเรียนขาดการแนะนำช่วยเหลือให้ครูนำผลการสอบมาใช้ ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน			
8	แผนการพัฒนาด้านการวัดประเมินผลมีอยู่น้อยและ ไม่ชัดเจน ทั้งในเรื่องความมุ่งหมายและวิธีดำเนินการ			
9	การประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาความสามารถของครู ในด้านการสร้างแบบทดสอบ ไม่ได้รับความสนใจที่จะจัด			

ลำดับ ที่	ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	ระดับความเป็นปัญหา		
		3	2	1
10	ผู้นิเทศในโรงเรียนไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์และขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้เกิดแก่คณะครูอาจารย์ทำให้การประชุมอบรมเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนเรื่องระเบียบการวัดผลประเมินผลไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร			
11	ผู้บริหารและผู้นิเทศในโรงเรียนไม่ได้ติดตามดูแลให้การสอบดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ			
12	โรงเรียนจัดสรรเวลาและงบประมาณสำหรับการพัฒนาคุณภาพการวัดและประเมินผลให้แก่ครูอาจารย์น้อยเกินไป			
13	การส่งครูไปเข้ารับการอบรมการวัดผลที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในระหว่างปิดภาคเรียนยังไม่ได้รับการสนับสนุน ...			
14	ครูอาจารย์ไม่ได้รับการนิเทศให้รู้จักใช้เกณฑ์การประเมินผลที่มีลักษณะยืดหยุ่นเื้อื่อต่อความแตกต่างระหว่างนักเรียนแต่ละบุคคล			
15	โรงเรียนยังให้การสนับสนุนครูอาจารย์ในแต่ละหมวดวิชาไม่เพียงพอให้ร่วมกันพัฒนางานด้านการวัดประเมินผล			
16	การนิเทศครูอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนยังมีคุณภาพไม่มากพอที่จะสนองความต้องการของครูอาจารย์ได้			

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นายมงคล ชื่อสกุล ดินตมุลิก

เกิดวันที่ 18 เดือนกุมภาพันธ์

พุทธศักราช 2502

สถานที่เกิด

อำเภอพระโขนง จังหวัดกรุงเทพ

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่ 83/523 ถนนเทพารักษ์ ต.บางเมือง อ.เมือง
จังหวัดสมุทรปราการ 10270

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

รองผู้อำนวยการ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนเทคนิคศรีวัฒนา 69/4 ซอยสุขุมวิท 64/1

แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพฯ 10260

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2519 มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

พ.ศ.2523 น.บ. จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ.2525 พ.ม. จากกรมการฝึกหัดครู

พ.ศ.2528 ค.บ. จากวิทยาลัยครูจันทระเกษม

พ.ศ.2534 กศ.ม. จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปัญหาการนี้เทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
มงคล ดินตมุลิก

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2535

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัญหาและ เปรียบเทียบปัญหาการนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดกลางและขนาดใหญ่ ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ด้าน การจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประ เเมินผลการเรียนการสอน ตามทัศนะของผู้บริหาร กับครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 24 คน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 32 คน ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 195 คน และครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 125 คน รวมทั้งสิ้น 376 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าสถิติ (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการนิเทศการศึกษา ทุกด้านทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประ เเมินผลการเรียนการสอน ทั้งของ โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษานาดกลางและของ โรงเรียนขนาดใหญ่ มีอยู่ในระดับปานกลาง

2. ทัศนะของผู้บริหารกับทัศนะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดกลาง ที่มีต่อปัญหา การนิเทศภายในโรงเรียนทุกด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียน การสอน และด้านการวัดและประ เเมินผลการเรียนการสอน แตกต่างกัน อย่าง ไม่นัยสำคัญทางสถิติ

3. ทัศนะของผู้บริหารกับทัศนะของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดใหญ่ ที่มีต่อปัญหา การนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนเห็นว่าโรงเรียนมีปัญหการนิเทศด้านนี้มากกว่าที่ผู้บริหารมองเห็น

ส่วนในด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประ เเมินผลการเรียนการสอน ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ฝ่าย มีทัศนะแตกต่างกันอย่าง ไม่นัยสำคัญทางสถิติ

4. ปัญหาการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดใหญ่กับปัญหาการนิเทศ การศึกษาภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานาดกลาง ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและการใช้ หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประ เเมินผลการเรียนการสอน แตกต่างกัน อย่าง ไม่นัยสำคัญทางสถิติ

THE OPERATIONAL PROBLEMS OF THE INTERNAL SUPERVISION OF THE PRIVATE
VOCATIONAL SCHOOLS IN BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT

BY

MONGKOL TINTAMUSIK

A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

March, 1992.

The purposes of this study were to investigate the problems, in the three areas of internal supervision (namely: the curriculum development and implementation, the management of teaching and learning situation, and the educational measurement and evaluation) of the medium and large private vocational schools in Bangkok Metropolitan, as perceived by the school administrators and teachers.

The sample, totally 376 persons, consisted of 34 administrators and 195 teachers of the medium-size schools, and 32 administrators and 125 teachers of the large-size schools. The data were collected by using rating-scale questionnaires constructed by the researcher, and were analyzed by the fundamental statistics and the independent-t-test.

The findings showed that the problems concerning each of the three areas of the internal supervision in both medium size and large size schools were at moderate level. In the medium-size schools the opinions of the administrators and of the teachers towards the problems of each of the three internal supervision areas were not statistically significant different. In the large-size schools, the opinions towards, the curriculum development and implementation, were statistically different at .05 level; while the opinions towards the problems of each of the other two areas: the management of teaching and learning situation, and the educational measurement and evaluation, were not statistically significant different. And the last finding revealed that the problems of the schools of both sizes concerning each of all three areas of internal supervision were not statistically significant different.